

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียน
ธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

The Influent factors to Decision for Studying of Students at Merit
School of Monasteries in Buddhism: A Case Study of
Dhammarajsuksa School, Chiang Mai Province.

พระมหาพนมกรณ จิตเมธี (นามราชา)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียน
ธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

พระมหาพนมกรณ์ จิตเมธี (นามราชา)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**THE INFLUENT FACTORS TO DECISION FOR STUDYING
OF STUDENTS AT MERIT SCHOOL OF MONASTERIES IN
BUDDHISM : A CAS STUDY OF DHAMMARAJ SUKSA SCHOOL,
CHIANG MAI PROVINCE.**

Phramaha Panomkorn Thitamedhi (Namracha)

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of**

Master of Arts

(Buddhist Studies)

Graduate School

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Bangkok, Thailand

C.E. 2011

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา

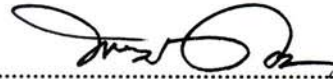

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์.....ประธานกรรมการ

(พระมหาพรชัย สิริวิโร,ดร.)

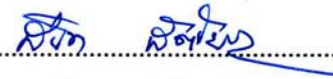
(พระมหาดวงจันทร์ กุตุตสีโล,ดร.)

(ดร.ไพฑูรย์ รื่นสัตย์)

(อาจารย์ใจไถฤดี ยูวะนะศิริ)

(รศ.สนิท สัตโยภาส)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พระมหาดวงจันทร์ กุตุตสีโล,ดร. ประธานกรรมการ

ดร.ไพฑูรย์ รื่นสัตย์ กรรมการ

อาจารย์ใจไถฤดี ยูวะนะศิริ กรรมการ

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราช
ศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
- ผู้วิจัย** : พระมหาพนมกรณ์ วิฑิตเมธี (นามราชา)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : พระมหา ดวงจันทร์ กุตตสีโล, ดร.
ป.ธ.๕, พธ.บ., M.A., Ph.D. (Buddhist Studies)
- : ดร.ไพฑูรย์ รื่นสัตย์
ศน.บ., ศน.ม., M.Phil, Ph.D. (Buddhist Studies)
- : อาจารย์ไฉไลฤดี ยวนศิริ
วท.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา), สค.ม. (สังคมวิทยา)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยใช้แบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยพบว่า

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ได้แก่ นักเรียนบรรพชิต คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๗ นักเรียนคฤหัสถ์ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๓

๒. ระดับแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียนบรรพชิต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๖ และด้านสถานภาพของนักเรียนคฤหัสถ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๘

ระดับแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๖ และด้านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๔

๓. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียนบรรพชิต และคฤหัสถ์ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านลักษณะอันพึงประสงค์

ส่วนผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ และด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม

Thesis : Factors Influencing on the Decision for Further Study of Students at Merit School of Monasteries in Buddhism: A Case Study of Dhammaraj sukra School, Chiang Mai Province

Research : Pramaha Panomkorn Thitamedhi (Namracha)

Degree : Master of Arts in Buddhist Learning

Thesis Supervisory Committees

: Pramaha Duangchan Kuttasilo

Pali V, B.A., M.A., Ph.D, (Buddhist Studies)

: Paitoon Ruensat

B.A., M.Phil., Ph.D, (Buddhist Studies)

: Chailairuadee Yuvanasiri

B.Sc., (Sociology and Anthropology), M.Sc., (Sociology)

Date of Graduation: 17 March 2012

Abstract

The purpose of this research aimed to study and compare the factors influencing on the decision for further study of students at Dhammarajsukra school. The questionnaire carried out in this study were the 5 level-rating scales as the tool. The 285 students were the population samples used in the study.

The results showed that

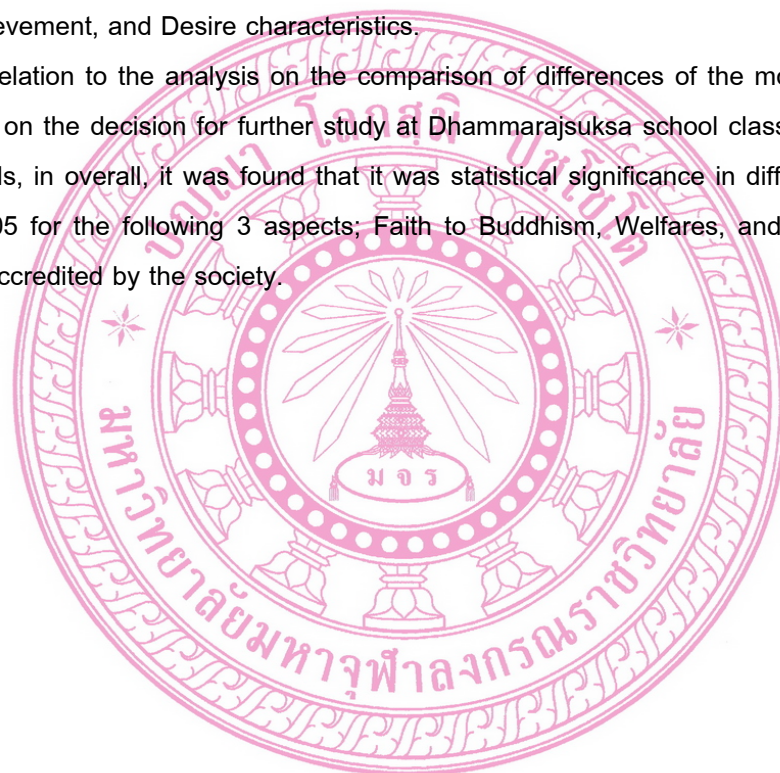
(1) The sampling responders were mostly the Buddhist monk students (57.97%) and the householder students (42.03%).

(2) Regarding the motivation level on the decision to further study at Dhammarajsukra school classified by the Buddhist monk and the householder students' status, it was found that it was at "Many" level, in overall (Mean = 3.86) and at "Moderate" level, in overall (Mean = 3.48), respectively.

In relation to the motivation level on the decision for further study at Dhammarajsukra school, in overall, classified by the secondary education and the high school education levels, it was found that it was at "Many" level, by means of 3.76 and 3.64, respectively.

(3) Regarding the comparison of differences of the motivation levels' means on the decision for further study at Dhammarajsuksa school classified by the Buddhist monk and the householder students' status, in overall, it was found that it was statistical significance in differences at level of 0.05. Through the comparison by aspects, it found that it was also statistical significance in differences at level of 0.05 for the following 5 aspects; Faith to Buddhism, Welfares, School famousness accredited by the society, Learning achievement, and Desire characteristics.

In relation to the analysis on the comparison of differences of the motivation levels' means on the decision for further study at Dhammarajsuksa school classified by the class levels, in overall, it was found that it was statistical significance in differences at level of 0.05 for the following 3 aspects; Faith to Buddhism, Welfares, and School famousness accredited by the society.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ พระมหาดวงจันทร์ คุตตสีโล,ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่มีคุณค่า ช่วยเหลือ อีกทั้งยังตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.ไพฑูริย์ รื่นस्थ्य อาจารย์ไฉไลฤดี ยูวนศิริ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์และกรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อีกทั้งให้คำแนะนำในการวิจัยด้วย

ผู้วิจัย ขอขอบคุณ พระครูปริยัติกิจจาภิวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมราชศึกษา ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโทและเอื้อเพื่อให้ใช้นักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษา เป็นปัจจัยต้นในการทำวิจัยในครั้งนี้ พระครูปลัดสิทธิวัฒน์ ที่ช่วยสนับสนุนทุนการศึกษา พระครูใบฎีกาหล้า อมรมะโร เพื่อนผู้คอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา เมื่อบางครั้งผู้วิจัยติดขัดบางประการเกี่ยวกับงานวิจัย ตลอดจน อาจารย์สุทัศน์ วัฒนพูน ไวยาวัจกร วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร ที่เป็นกัลยามิตรและให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณลุงสมจิตร และคุณป้าทองคำ พงศาณี บิดาพร้อมทั้งคุณปู่ คุณย่า มารดา ผู้ล่วงลับไปแล้ว ที่ได้ปลูกฝังอุปนิสัยทางพระพุทธศาสนา และกำลังใจด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอีกครั้งกับทุกท่านที่เกี่ยวกับงานวิจัย และเพื่อนนิสิตรุ่นเดียวกัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่ให้ความช่วยเหลือในทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งคำแนะนำต่าง ๆ ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี ขอขอบคุณจากใจจริง

พระมหาพนมภรณ์ จิตเมธี (นามราชา)

๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ท
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๔
๑.๔ กรอบแนวคิดการวิจัย	๕
๑.๕ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๗
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๘
บทที่ ๒ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ ประวัติและพัฒนาการของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	๙
๒.๑.๑ หลักการสำคัญของระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๔๘๘	๑๑
๒.๑.๒ สภาพในปัจจุบันของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	๑๗
๒.๒ ประวัติและพัฒนาการของโรงเรียนธรรมราชศึกษา	๑๙
๒.๓ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	๒๐
๒.๓.๑ ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation)	๒๐
๒.๓.๒ ทฤษฎีแรงจูงใจของเฟรดอริค เฮอริชเบอร์ก (Hertzberg' Dual Factor Theory)	๒๒
๒.๓.๓ ทฤษฎีแรงจูงใจของวูร์ม (Vroom)	๒๔

๒.๓.๔	ทฤษฎีของเบย์คอน (Baycon)	๒๔
๒.๓.๕	ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแม็คเคลแลนด์ (The Needs to Achieve Theory)	๒๔
๒.๓๖	ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	๒๕
๒.๔	แนวคิดแรงจูงใจในพระพุทธศาสนา	๒๘
๒.๕	แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง	๓๓
๒.๕.๑	ความหมายของคำว่า ความคาดหวัง	๓๓
๒.๕.๒	ทฤษฎีความคาดหวังของ Courtland L. Bovee	๓๔
๒.๕.๓	ทฤษฎีความคาดหวังของ V.I.E	๓๕
๒.๖	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๗
๒.๖.๑	งานวิจัยภายในประเทศ	๓๗
๒.๖.๒	งานวิจัยต่างประเทศ	๔๐
บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๔๒
๓.๑	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๒
๓.๒	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๓
๓.๓	วิธีสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	๔๔
๓.๔	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๕
๓.๕	การจัดกระทำข้อมูล	๔๕
๓.๖	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๖
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘
๔.๑	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘
๔.๒	ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
๔.๓	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๙
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๕๐
๕.๑	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๐
๕.๒	การอภิปรายผล	๕๒
๕.๒.๑	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของนักเรียน	๕๒
๕.๒.๒	เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	๕๕
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๕๖

	๗
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป	๙๖
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	๙๗
บรรณานุกรม	๙๘
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย	๑๐๘
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	๑๑๓
ประวัติผู้วิจัย	๑๑๙

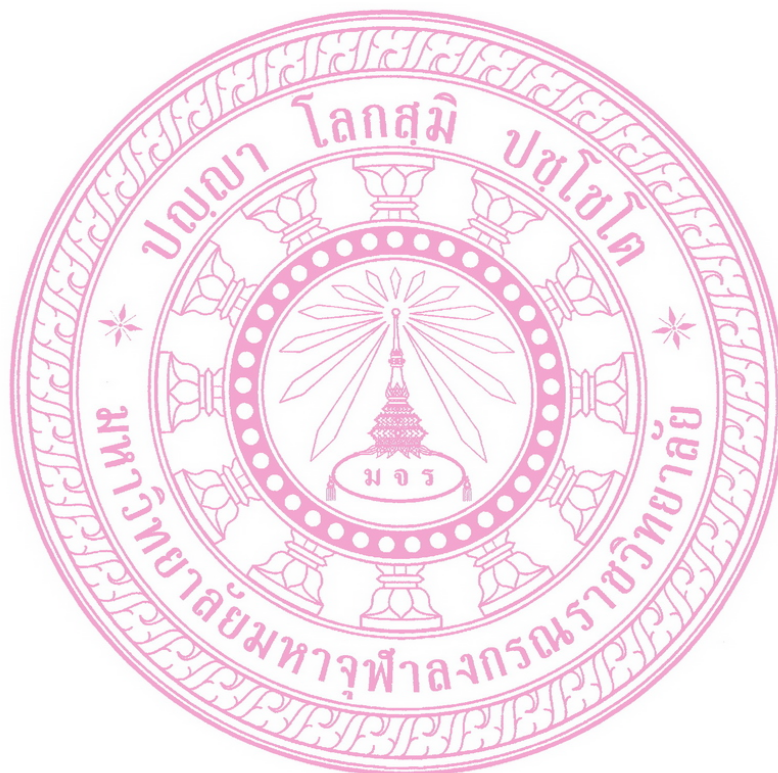
สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ ๑ : แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๔๒
ตารางที่ ๒ : แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านสถานภาพ	๔๘
ตารางที่ ๓ : แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่	๔๘
ตารางที่ ๔ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	๔๙
ตารางที่ ๕ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านสวัสดิการ	๕๐
ตารางที่ ๖ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	๕๑
ตารางที่ ๗ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านความต้องการของผู้ปกครอง	๕๒
ตารางที่ ๘ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๕๓
ตารางที่ ๙ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านลักษณะอันพึงประสงค์	๕๔
ตารางที่ ๑๐ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาโดยภาพรวมทุกด้าน	๕๕
ตารางที่ ๑๑ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดยการจำแนกตามสถานภาพ	๕๖
ตารางที่ ๑๒ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านสวัสดิการโดยการจำแนกตามสถานภาพ	๕๗
ตารางที่ ๑๓ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคมโดยการจำแนกตามสถานภาพ	๕๘

- ตารางที่ ๑๔ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านความต้องการของ
ผู้ปกครองโดยการจำแนกตามสถานภาพ ๖๐
- ตารางที่ ๑๕ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยการจำแนกตามสถานภาพ ๖๑
- ตารางที่ ๑๖ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านลักษณะอันพึงประสงค์
โดยการจำแนกตามสถานภาพ ๖๓
- ตารางที่ ๑๗ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาโดยภาพรวม โดยการจำแนก
ตามสถานภาพ ๖๔
- ตารางที่ ๑๘ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา
โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๖๕
- ตารางที่ ๑๙ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านสวัสดิการโดยการจำแนก
ตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๖๖
- ตารางที่ ๒๐ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านชื่อเสียงของโรงเรียน
เป็นที่ยอมรับจากสังคมโดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๖๘
- ตารางที่ ๒๑ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านความต้องการของผู้ปกครอง
โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๗๙
- ตารางที่ ๒๒ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๗๑
- ตารางที่ ๒๓ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาด้านลักษณะอันพึงประสงค์ ๗๒
- ตารางที่ ๒๔ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนเรศวรราชศึกษาโดยภาพรวม ๗๔

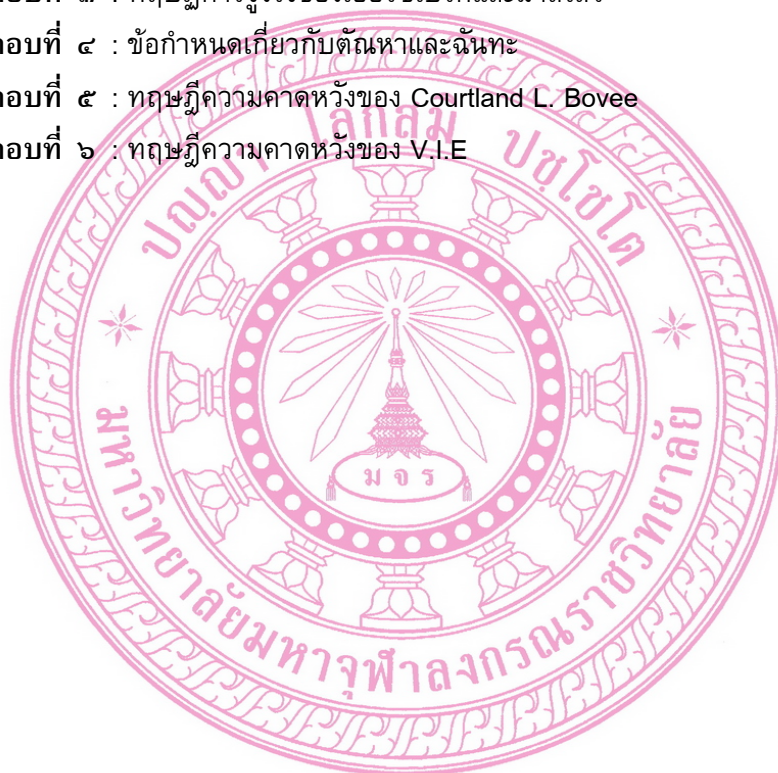
- ตารางที่ ๒๕ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาโดยการจำแนกตาม
สถานภาพ ๗๕
- ตารางที่ ๒๖ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านสวัสดิการโดยการจำแนกตามสถานภาพ ๗๖
- ตารางที่ ๒๗ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคมโดย
การจำแนกตามสถานภาพ ๗๗
- ตารางที่ ๒๘ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านความต้องการของผู้ปกครองโดยการจำแนกตาม
สถานภาพ ๗๘
- ตารางที่ ๒๙ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจำแนกตามสถานภาพ ๗๙
- ตารางที่ ๓๐ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านลักษณะอันพึงประสงค์โดยการจำแนกตามสถานภาพ ๘๐
- ตารางที่ ๓๑ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อโดยรวมโดยการจำแนกตามสถานภาพ ๘๑
- ตารางที่ ๓๒ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาโดยการจำแนกตามระดับชั้น
ที่กำลังศึกษาอยู่ ๘๒
- ตารางที่ ๓๓ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านสวัสดิการโดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๘๓
- ตารางที่ ๓๔ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคมโดย
การจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๘๔
- ตารางที่ ๓๕ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านความต้องการของผู้ปกครองโดยการจำแนกตามระดับ
ชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๘๕
- ตารางที่ ๓๖ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
เข้ามาศึกษาต่อด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจำแนกตามระดับชั้น
ที่กำลังศึกษาอยู่ ๘๖

- ตารางที่ ๓๗ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
 เข้ามาศึกษาต่อด้านลักษณะอันพึงประสงค์โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่
 กำลังศึกษาอยู่ ๘๗
- ตารางที่ ๓๘ : การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ
 เข้ามาศึกษาต่อโดยรวมโดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ๘๘

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพประกอบ	หน้า
แผนภาพประกอบที่ ๑ : กรอบแนวคิดการวิจัย	๖
แผนภาพประกอบที่ ๒ : ลำดับความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์	๒๐
แผนภาพประกอบที่ ๓ : ทฤษฎีการจูงใจของเฮอริชเบอร์กและมาสโลว์	๒๒
แผนภาพประกอบที่ ๔ : ข้อกำหนดเกี่ยวกับต้นหาและฉันทะ	๓๐
แผนภาพประกอบที่ ๕ : ทฤษฎีความคาดหวังของ Courtland L. Bovee	๓๔
แผนภาพประกอบที่ ๖ : ทฤษฎีความคาดหวังของ V.I.E	๓๖

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าอ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งได้กล่าวถึงแหล่งที่มาระบุเล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ เช่น ที.ม. (ไทย) ๙/๒๗๖/๙๗. หมายถึง ทีฆนิกาย มหาวรรค (ภาษาไทย) เล่มที่ ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๗ ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙ ดังนี้

พระสุตตันตปิฎก

ขุ.ชา.ทุก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.อป.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อปทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.สุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สุตตนิบาต	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปิณฑนาสก์	(ภาษาไทย)
ม.มู.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปิณฑนาสก์	(ภาษาไทย)
ม.อุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปริปิณฑนาสก์	(ภาษาไทย)
สั.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวารวรรค	(ภาษาไทย)
สั.สพา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สพายตนวรรค	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปัญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ฉกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ฉกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.เอกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทุก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการพัฒนามนุษย์ ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๕๕) ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาคน การให้สิทธิและเสรีภาพแก่บุคคลในการเข้ารับการศึกษาโดยเห็นว่า “การศึกษา” หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสรรสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต^๑ ฉะนั้น การจัดการศึกษาจึงจัดเพื่อก่อให้เกิดทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไป และควรปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการทางสังคมในปัจจุบันและอนาคตด้วย

โรงเรียนธรรมราชศึกษา เป็นหนึ่งของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีนักเรียนทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ตั้งอยู่ในบริเวณวัดพระสิงห์วรมหาวิหาร เลขที่ ๒ ถนนสามล้าน ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ก่อตั้งขึ้นโดยพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (ฟู อุตฺติมมหาเถระ) ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่ “พระธรรมราชานุวัตร” เจ้าอาวาสวัดพระสิงห์วรมหาวิหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยเจตนารมณ์จากลิขิตของท่าน ในสมุดหมายเหตุเล่มที่ ๑ ของโรงเรียนธรรมราชศึกษาว่า

ข้าพเจ้าในฐานะเจ้าอาวาสและเจ้าคณะผู้บริหารคณะสงฆ์ภาคนี้ พิจารณาเห็นว่า วัดพระสิงห์วรมหาวิหารเป็นพระอารามหลวง เป็นวัดประจำจังหวัด มีเนื้อที่กว้างขวางมีการศึกษานักธรรม - บาลี และโรงเรียนบาลีมัธยมอยู่ ถ้ามีการศึกษาของเด็กเพิ่มขึ้นอีกแผนกหนึ่งก็จะเป็นการดี เป็นการช่วยเหลือราชการในการจัดการศึกษา และสงเคราะห์เด็กให้มีที่เรียนสะดวกขึ้น เพื่อจะได้อบรมเด็กให้มีความประพฤติดี มีศีลธรรมยึดมั่นในศาสนา^๒

^๑ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก, ราชกิจจานุเบกษา, ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๒, หน้า ๑๐.

^๒ โรงเรียนธรรมราชศึกษา, หนังสืออนุสรณ์โรงเรียนธรรมราชศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๒, (เชียงใหม่ : สารกวีการพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐.

และอีกตอนหนึ่งความว่า “พระภิกษุสามเณรเป็นผู้สอนคนต้องมีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม จึงจะสอนชาวบ้านได้” โดยจุดยืนอันนี้ ทำให้ศิษย์ยานุศิษย์ตลอดจนผู้บริหาร ครู - อาจารย์ในปัจจุบันจึงได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจทุกอย่าง เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์อันยิ่งใหญ่ ที่มีประโยชน์ต่อเยาวชนของชาติจนตราบเท่าทุกวันนี้

เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ ได้มรณภาพ พระธรรมสิทธิธรรมาจารย์ (หนู ถาวโร) ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่ “พระวิมลญาณมุนี” เป็นผู้จัดการโรงเรียนธรรมราชศึกษา ต่อมาได้รับแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาต ได้บริหารจัดการโรงเรียนธรรมราชศึกษา ให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันมีพระสิงหวิชัย (โสภณ โสภโณ) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาต โดยมีพระครูปริยัติกิจจาภิวัฒน์ (ชรัมภ์ ฐมฺมวฑฺฒโน) เป็นผู้อำนวยการของโรงเรียน

โรงเรียนธรรมราชศึกษา ได้จัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการ บนพื้นฐานแห่งพระพุทธศาสนา มุ่งฝึกอบรมให้การศึกษาแก่เยาวชนโดยไม่จำกัดเชื้อชาติศาสนา ฐานะและสภาพของบุคคล โดยถือว่าการศึกษาคือกระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อผู้เรียนได้พัฒนาเชาวน์ปัญญา มีความรู้ทักษะตามศักยภาพของตน โรงเรียนมุ่งที่จะสนองความต้องการของผู้เรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และจิตใจ ยึดมั่นในศาสนา ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีการ ที่ประยุกต์ให้ทันกับเหตุการณ์ ปัจจุบันเปิดสอนวิชาสามัญตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะแยกสายการเรียนเป็น ๔ สาย คือ วิทยาศาสตร์ - คณิตฯ, ศิลป์ - คำนวณ, ศิลป์-ภาษาญี่ปุ่น และศิลป์-ภาษาจีน ปีการศึกษา ๒๕๕๓ นี้มีห้องเรียน ๓๕ ห้อง นักเรียนจำนวนทั้งหมด ๑,๐๗๒ รูป/คน โดยแยกเป็นบรรพชิต จำนวน ๖๓๙ รูป และคฤหัสถ์ จำนวน ๕๔๔ คน^๓

ดังนั้น นักเรียนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ที่สามารถสร้างความเจริญให้ประชาชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในภายภาคหน้า การที่จะพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคุณภาพนั้น สถานศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องตระหนักถึงการได้รับความรู้ และการได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่แก่ตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเลือกสถานศึกษา และเตรียมความพร้อมให้แก่ตัวนักเรียนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาต่อไป แต่เนื่องจากสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของครอบครัวแต่ละครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่พ่อแม่ผู้ปกครองมีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างเต็มที่ แต่ปัจจุบันไม่สามารถกระทำเหมือนก่อน เพราะลักษณะของครอบครัวเปลี่ยนจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว อีกทั้งการที่พ่อ - แม่

^๓ โรงเรียนธรรมราชศึกษา, ข้อมูล : แผนกนายทะเบียน ฝ่ายวิชาการ, โรงเรียนธรรมราชศึกษา ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓.

ผู้ปกครองมีความจำเป็นต้องออกไปประกอบอาชีพต่าง ๆ นอกบ้านเพื่อหารายได้ช่วยเศรษฐกิจของครอบครัว ด้วยเหตุนี้สถานศึกษา จึงเป็นทางเลือกที่นักเรียนต้องตัดสินใจเอง เพื่อคุณภาพชีวิตในอนาคตต่อไป^๔

การตัดสินใจของนักเรียน ที่จะเลือกโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง จำเป็นต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายประการ อีกทั้งนักเรียนแต่ละคนมีคุณลักษณะแตกต่างกัน จึงมีบรรทัดฐานในการตัดสินใจแตกต่างกัน^๕ เช่น บางคนอาจใส่ใจเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอน ในขณะที่บางคนสนใจเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกีฬามากกว่า ดังนั้น การตัดสินใจในการเลือกสถานศึกษาต่อ แต่ละคนจึงมีเกณฑ์ในการตัดสินใจแตกต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา เช่น ทำเลที่ตั้ง จำนวนครูคุณภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มาตรฐานทางวิชาการ และรูปแบบการบริหาร ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของนักเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา ประกอบกับผู้วิจัยเป็นครูสอนประจำในโรงเรียนพระราชศึกษา จึงต้องการศึกษาค้นคว้าให้ทราบถึงปัจจัย ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจของนักเรียน เพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนพระราชศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ว่ามีปัจจัยอะไรบ้าง และมากน้อยต่างกันอย่างไร ซึ่งผลที่จะได้รับในการศึกษาค้นคว้าในคราวครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาเรื่องการเรียนการสอน การบริหารและการจัดการในโรงเรียนพระราชศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นตัวอย่างให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ของนักเรียนในโรงเรียนพระราชศึกษา

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ระหว่างนักเรียนบรรพชิตกับคฤหัสถ์ และมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย

^๔ ภณิษา พรหมโน, “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนในการเลือกและไม่เลือกโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำหรับบุตรหลาน”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑), หน้า ๑.

^๕ ธรรมบุญ นวลใจ, หัวใจแห่งการศึกษาสำหรับเด็ก ๑-๕ ขวบ, (กรุงเทพมหานคร : กำแก้ว, ๒๕๕๑), หน้า ๕๒.

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา (สช.) : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ศักยภาพและแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา และศึกษาแรงจูงใจเชิงพุทธศาสนา โดยจะศึกษาจากตำราพระไตรปิฎก และจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ใช้เอกสารในการศึกษาชั้นปฐมภูมิ คือ หนังสือพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ และชั้นทุติยภูมิ หนังสือ ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษาทั้งเพศบรรพชิต และคฤหัสถ์ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๓ ทั้งหมดโดยแยกเป็นบรรพชิต จำนวน ๖๓๙ รูป และคฤหัสถ์ จำนวน ๕๔๔ คน รวมเป็นประชากรทั้งหมด ๑,๐๘๓ รูป/คน^๖ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบกับตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)^๗ ได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแยกเป็นคฤหัสถ์ จำนวน ๑๑๖ คน และบรรพชิตจำนวน ๑๖๙ รูป รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๒๘๕ รูป/คน

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่

- สถานภาพ จำแนกออกเป็น ๒ สถานภาพ คือ เพศบรรพชิต และเพศคฤหัสถ์
- ระดับการศึกษา จำแนกเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

^๖ โรงเรียนธรรมราชศึกษา, ข้อมูล : แผนกนายทะเบียน ฝ่ายวิชาการ.

^๗ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕), หน้า ๔๐.

ตัวแปรต้นอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน
ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำแนกเป็น ๖ ด้าน^๕ คือ

- ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา
- ด้านสวัสดิการ
- ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม
- ด้านความต้องการของผู้ปกครอง
- ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ด้านลักษณะอันพึงประสงค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาของ
นักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษา

๑.๔ กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ
ของนักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการวิจัย และได้แนวคิดจาก
การสัมภาษณ์นักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมของพระมหาบุญทัย นนสีลาด^๖ นำมาสร้างเป็น
แบบสอบถามงานวิจัยครั้งนี้ ๖ ด้าน คือ

๑) ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา นักเรียนเข้ามาเรียนเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้
ประพฤติปฏิบัติชอบ นำเลื่อมใสศรัทธา ได้เรียนคำสอนของพระพุทธเจ้า และมีพระธรรมวินัย
ควบคุมความประพฤติไม่ให้ตกไปสู่โลกที่ชั่ว

๒) ด้านสวัสดิการ นักเรียนเข้ามาเรียนเพราะสาเหตุทางเศรษฐกิจ จำนวนค่าใช้จ่าย
ในการศึกษา ทูนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากน้อยต่างกัน มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนในด้านค่า
เล่าเรียน ที่พักอาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์การเรียน มีการจัดหาทุนการศึกษาให้ มี
รายได้พิเศษ

๓) ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม นักเรียนเข้ามาเรียน เพราะ
ความมีชื่อเสียง ของสถาบันในด้านคุณภาพในการจัดเรียนการสอน ชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและ
ยอมรับในสังคมและชุมชน ความภาคภูมิใจในสถาบัน

๔) ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องการให้บุตรห่างไกลยาเสพติด
ไม่หนีเที่ยวตอนกลางคืน ไม่เล่นการพนัน ทดแทนบุญคุณพ่อแม่ ไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งบุตร
หลานเข้าโรงเรียน

^๕ ขุ.ชา. (ไทย) ๒๗/๗๗/๘๕, ๑๐๓/๑๗๗, อง.ปญจก. (ไทย) ๒๒/๕-๖/๗-๘, ๔๐/๖๒, ๖๓-๖๔/
๑๑๑-๑๑๒, ๑๐๑/๑๗๕, ๑๕๘/๒๖๒, ขุ.อป. (ไทย) ๓๒/๑๗๑/๖๐๓.

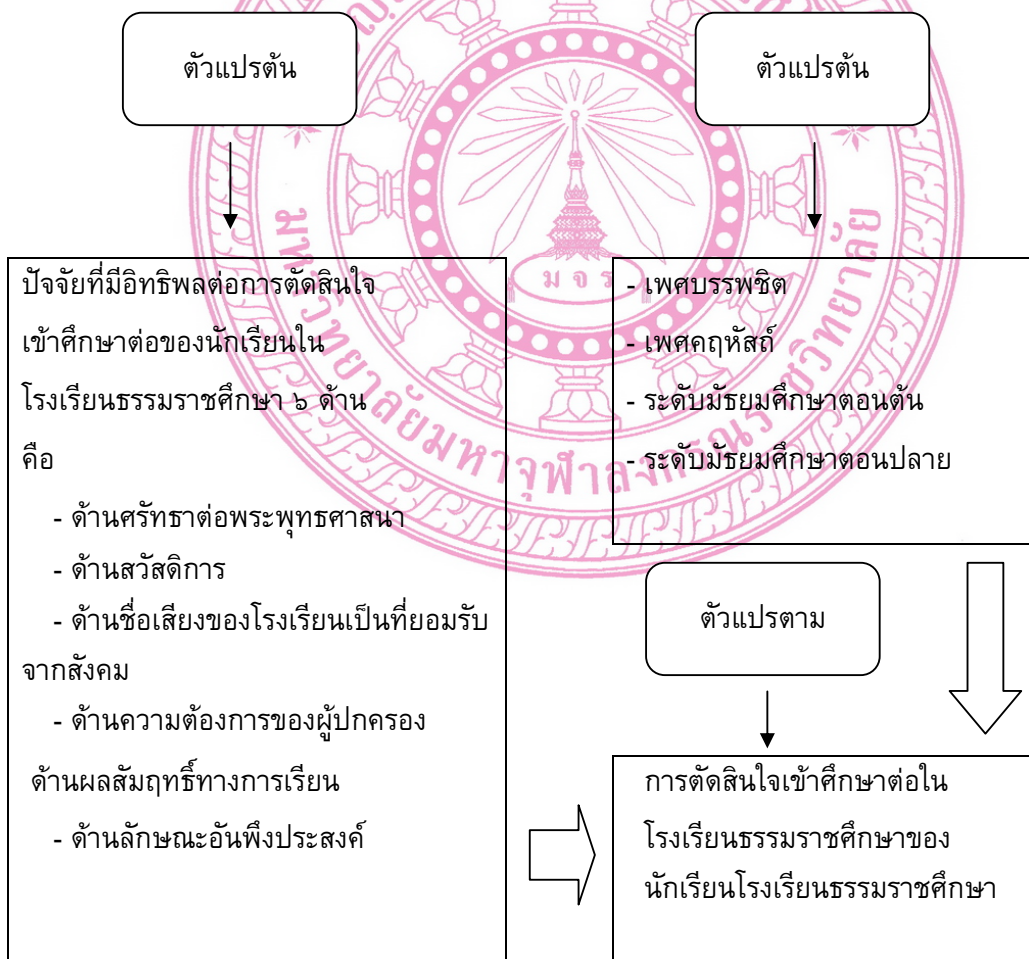
^๖ พระมหาบุญทัย นนสีลาด, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕.

๕) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และสายอาชีพทั่วไปได้

๖) ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนเข้ามาเรียน เพราะเป็นที่ยอมรับของสังคม ในแง่คุณวุฒิ มีเกียรติมีศักดิ์ศรี ต้องการได้รับการยกย่องชมเชย ได้ถูกขัดเกลาตามหลัก พุทธศาสนา

ดังนั้น กรอบแนวคิดทั้ง ๖ ด้านนี้ จึงเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อ ความสำเร็จของการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพประกอบที่ ๑ : กรอบแนวคิดการวิจัย

๑.๕ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๕.๑ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านลักษณะอันพึงประสงค์ มีระดับแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๕.๒ นักเรียนที่มีสถานภาพ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา หมายถึง โรงเรียนราษฎร์ของวัด เกิดขึ้นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ เพื่อให้การศึกษาทั้งแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๑.๖.๒ นักเรียน หมายถึง เพศบรรพชิต^{๑๐} และคฤหัสถ์^{๑๑} ทุกระดับชั้น ที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษาปีการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๓

๑.๖.๓ แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ

๑.๖.๔ อิทธิพล หมายถึง พลังหรืออำนาจที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา

๑.๖.๕ ปัจจัยในการตัดสินใจของนักเรียน หมายถึง มูลเหตุของการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จำแนกเป็น ๖ ด้าน คือ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านลักษณะอันพึงประสงค์

^{๑๐} ม.ม. (ไทย) ๑๓/๑๐/๑๑, ๑๖๑/๑๘๒, ๑๘๗/๒๓๔, ๒๘๔/๓๕๐, ๓๗๒/๔๕๖, ๔๑๔/๕๑๘.

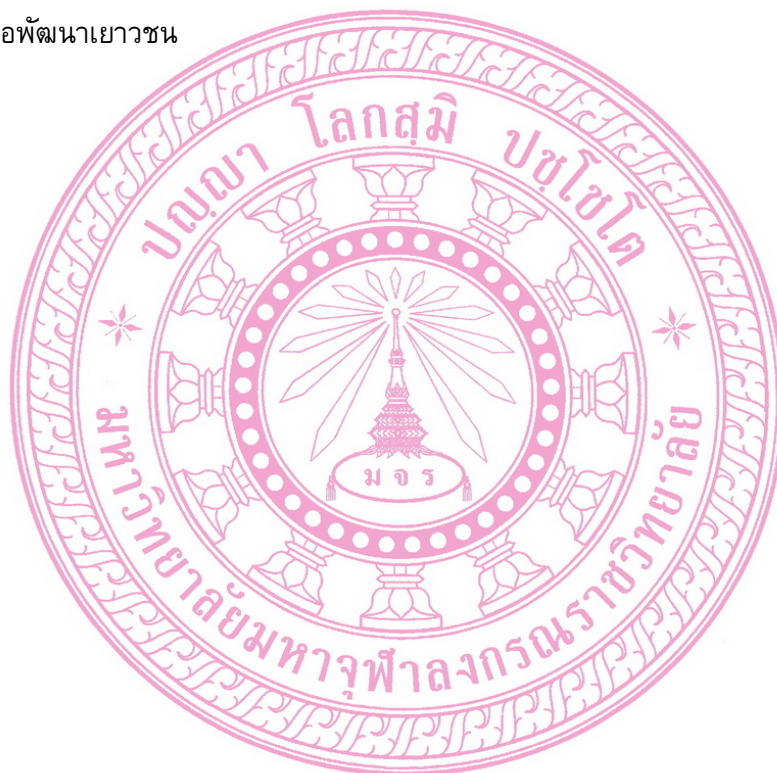
^{๑๑} ม.ม. (ไทย) ๑๓/๑๒๒/๑๓๔, ๑๖๒/๑๘๓, ๑๖๔/๑๘๕, ๑๘๖/๒๑๗, ๒๓๔/๒๗๖.

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนธรรมราชศึกษา

๑.๗.๒ ได้ทราบถึงความแตกต่างกันที่เกิดจากการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ของนักเรียนระหว่างนักเรียนเพศบรรพชิตและเพศคฤหัสถ์

๑.๗.๓ ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้โรงเรียนธรรมราชศึกษา นำไปวางแผนจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชน

บทที่ ๒

เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ในด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- ๒.๑ ประวัติและพัฒนาการของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
- ๒.๒ ประวัติและพัฒนาการของโรงเรียนธรรมราชศึกษา
- ๒.๓ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
- ๒.๔ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเชิงพุทธศาสนา
- ๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง
- ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ประวัติและพัฒนาการของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้สืบต่อมาจากการจัดการศึกษาของพระสงฆ์ในอดีต ที่มีวัดเป็นแหล่งสำคัญในการปลูกฝังอบรมศีลธรรม ให้แก่เด็กและเยาวชนตลอดจนประชาชนทั่วไป จนถึงสมัยปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. ๒๔๑๑ - พ.ศ. ๒๔๕๓) ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้จัดตั้งให้มีการศึกษาวิชาการสมัยใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ ให้ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ พระองค์ทรงก่อตั้งโรงเรียนหลวงขึ้นภายในพระบรมมหาราชวัง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๔ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกหัดคนเข้ารับราชการ และสนองความต้องการของบ้านเมือง แต่โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในครั้งนั้น ยังจำกัดอยู่ในหมู่เจ้านายและข้าราชการเป็นส่วนใหญ่ ในระยะต่อ ๆ มา แม้จะได้ตั้งโรงเรียนหลวงเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง แต่ยังคงมีจุดมุ่งหมายที่จะให้พระราชวงศ์ และข้าราชการส่งบุตรหลานเข้าเรียนและฝึกหัดเพื่อรับราชการ จึงมีผลทำให้การศึกษาในระบบโรงเรียนอยู่ในวงจำกัดเฉพาะพระราชวงศ์และชนชั้นสูง มิได้แพร่หลายลงมาถึงราษฎร ดังนั้นวัดจึงคงมีบทบาทในด้านการศึกษาสำหรับประชาชนเรื่อยมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงตระหนักถึงความสำคัญของการที่จะให้วัด มีบทบาทในการศึกษาแก่ราษฎรตามแบบหลวง จึงได้มีพระบรมราโชบายจะบำรุงการศึกษาของราษฎรซึ่งอยู่ตามวัด ให้มี

อาจารย์สอนหนังสือ สอนเลขทุก ๆ อาราม แต่ไม่ปรากฏผลตามพระบรมราโชบาย คือ ไม่มีการบริหาร ไม่มีผู้นำทางศาสนา และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษา ต่อมาจึงทรงมอบหมายให้พระเจ้าน้อยยาเธอพระองค์เจ้าดิศวรกุมาร จัดตั้งโรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรขึ้นโดยอาศัยวัดอันเป็นเหตุให้โรงเรียนหลวง สำหรับราษฎรเกิดขึ้นครั้งแรกในวัดมหรณพาราม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๗ จึงนับว่าระยะนี้วัดยังคงมีบทบาทสำคัญ ด้านการศึกษาเบื้องต้นเป็นอย่างมาก แต่หลังจากได้มีการจัดตั้งโรงเรียนวัดมหรณพาราม ก็เกิดความสับสนเนื่องจากประชาชนเข้าใจผิดว่าการตั้งโรงเรียนหลวงนั้นเพื่อต้องการเด็กนักเรียนเป็นทหาร จึงจัดตั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นตามพระอารามใหญ่น้อยแพร่หลายมากขึ้น ออกไปตามหัวเมืองต่าง ๆ^๑

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ที่ได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นตามวัดใน พ.ศ. ๒๔๒๗ จนถึง พ.ศ. ๒๔๓๐ รัฐได้จัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารงานรับผิดชอบ เกี่ยวกับการศึกษาของประเทศ มีฐานะเป็นกรม เรียกว่า กรมศึกษาธิการ นับเป็นจุดเริ่มต้นของยุคที่มีการจัดระบบการบริหารการศึกษาของประเทศอย่างเป็นทางการ และเป็นกิจลักษณะ และทำให้โรงเรียนต่าง ๆ เข้ามาอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลกลาง (Central Government) รัชกาลที่ ๕ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศึกษาธิการ รับผิดชอบในการจัดการศึกษาทั้งหมด ต่อมาได้ยกฐานะกรมศึกษาธิการขึ้นเป็นกระทรวงใน พ.ศ. ๒๔๓๕ ชื่อว่า กระทรวงธรรมการ มีหน้าที่จัดการศึกษา การศาสนาและการพยาบาล การขยายตัวด้านการศึกษายังช้าและไม่ทั่วถึง แต่วัดยังคงมีบทบาทที่สำคัญด้านการศึกษา แม้จะมีโรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรแล้วก็ตาม ราษฎรส่วนใหญ่ของประเทศยังคงอาศัยวัดในด้านการศึกษาตามแบบเดิม แม้กระทั่งโรงเรียนหลวงที่สร้างขึ้นก็ยังอาศัยที่วัด จัดการศึกษาอยู่อีกด้วย

พ.ศ. ๒๔๑๔ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้การศึกษา ขยายออกสู่มวลชนมากขึ้นโดยเฉพาะในหัวเมือง พระองค์ได้อาศัยความร่วมมือจากกรมหมื่นดำรงราชานุภาพ และกรมหมื่นวชิรญาณวโรส ซึ่งเป็นผู้นำทางศาสนาในขณะนั้น ให้มีส่วนรับผิดชอบด้านการศึกษาตามหัวเมือง ส่วนการศึกษาในกรุงเทพมหานคร เป็นหน้าที่ของกรมศึกษาธิการ การดำเนินงานด้านการศึกษาในหัวเมืองของกรมหมื่นวชิรญาณวโรส โดยอาศัยวัดและพระสงฆ์ นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดบทบาทของวัดและพระสงฆ์ ตามพระราชบัญญัติปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๔๖ (ร.ศ. ๑๒๑) แยกการศึกษาฝ่ายพุทธจักรและอาณาจักรออกจากกันโดยแบ่งเป็น ๒ แผนกคือ การศึกษาที่พระสงฆ์และเจ้าพนักงานฝ่ายพุทธจักร และการศึกษาซึ่งเจ้าพนักงานฝ่ายอาณาจักรอีกแผนกหนึ่ง การศึกษาที่พระสงฆ์และ

^๑ อักษรศาสตร์ ฝ่ายกลาง, “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การปฏิรูปการเรียนรู้ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ของครูกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนากรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๗), หน้า ๓๓ - ๔๒.

เจ้าพนักงานจะพึงจัด ได้แก่ การศึกษาสามัญชั้นต้น ตั้งแต่ชั้นมูลศึกษาขึ้นไปจนถึงชั้นประถมศึกษา คือ ประโยค ๑ ซึ่งเป็นการศึกษาเล่าเรียนสำหรับประชาชนทั่วไป และการศึกษาการเล่าเรียนพระปริยัติธรรม

ส่วนการศึกษาฝ่ายอาณาจักรจะพึงจัด ได้แก่ การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาคือ ชั้นประโยค ๒ ขึ้นไปจนชั้นสูง ๆ และการศึกษาพิเศษต่าง ๆ อันจะเป็นธุระมากเกินกว่ากำลังพระสงฆ์จะจัดได้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิธีการจัดการศึกษา โดยพระราชบัญญัติพระสงฆ์ทุกระดับชั้น ต้องมีหน้าที่บำรุงการศึกษาในวัด และได้ตั้งให้พระราชอาณัติเป็น ผู้อำนวยการศึกษาของมณฑลต่าง ๆ ทุกมณฑลมีหน้าที่ออกไปตรวจสอบสถานการณต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในมณฑลที่รับผิดชอบ และรายงานผลการจัดการศึกษาให้แก่กรมศึกษาธิการเป็นประจำ การบริหารของคณะสงฆ์นี้มีเจ้าคณะหนกลาง เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาส การดำเนินงานของพระร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ในการจัดการศึกษาในความรับผิดชอบให้เจริญยิ่งขึ้นจนกระทั่งใน พ.ศ. ๒๔๖๔ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔ ออกมาเพื่อบังคับให้เด็กอายุในวัยเล่าเรียนได้เรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียน ระยะนี้กรมศึกษาธิการ มีหน้าที่วางแนวปฏิบัติในการจัดโรงเรียน การจัดตั้งโรงเรียนควบคุมมาตรฐานการศึกษา บทบาทของวัดในการสนับสนุนด้านการศึกษา มีน้อยลง เหลือเพียงอนุญาตให้ใช้ที่ดินของวัดเพื่อทำกิจกรรมด้านการศึกษา

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๕ ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยทุกวันนี้มีคนจำนวนไม่น้อย ที่ยังไม่คุ้นเคยกับชื่อ “โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะโรงเรียนประเภทนี้ ไม่มีบทบาทเป็นข่าวสำคัญ ที่ดึงดูดความสนใจของประชาชนเหมือนโรงเรียนในกลุ่มอื่น ๆ ในความเป็นจริง “โรงเรียนวัด” มีมานาน ทั้งที่สอนปริยัติธรรมและสอนวิชาสามัญ คู่กับประวัติการศึกษาของไทย ก่อนที่จะมีโรงเรียนในระบบของรัฐเสียอีก ทุกคนย่อมทราบดีว่าในอดีตนั้นสถาบันหลักของพระพุทธศาสนา คือ “วัด” เป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นที่พึ่งในการดำเนินชีวิตของประชาชนทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะด้านการศึกษา “วัด” เป็นแหล่งการศึกษาทั้งการศึกษาธรรมะในพระพุทธศาสนา การศึกษาสามัญและการศึกษาอาชีพ

เมื่อโลกเปลี่ยนแปลงไป สังคมไทยเปลี่ยนไป รัฐได้เข้ามาจัดการศึกษาโดยตรง สื่อต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาททางการศึกษามากขึ้น ความสำคัญของวัดด้านการศึกษาจึงลดลง จะเหลืออยู่ก็เพียงโรงเรียนพระปริยัติธรรม ภาพของโรงเรียนวัดที่สอนวิชาสามัญ จึงกลายเป็นโรงเรียนที่ล้าสมัย สำหรับเด็กที่ด้อยโอกาส ยากจนอนาถา ไม่สามารถที่เรียนโรงเรียนประเภทอื่นได้ มุ่งจัดเพื่อการบุญการกุศลสอนกันไปตามมีตามเกิด ซึ่งแม้จะล้าหลังก็ยิ่งดีกว่าไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนเสียเลย จำนวนโรงเรียนของวัดที่สอนวิชาสามัญจึงลดลง จากจำนวนหลายร้อยโรงเรียนในอดีตเหลือไม่ถึง ๑๐๐ โรงเรียนทั่วประเทศในปัจจุบัน

เมื่อเวลาผ่านไป วัดไม่ได้เป็นศูนย์กลางของชุมชนเหมือนเดิม เป็นเหตุให้ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนห่างเหินจากวัด คนทั่วไปจึงเริ่มมีความห่วงใยเกี่ยวกับการอบรมจริยธรรม ของเยาวชน และความมั่นคงของพระพุทธศาสนา ขณะเดียวกันพระภิกษุสามเณรจำนวนมาก ไม่น้อย มีความต้องการศึกษาวิชาสามัญ ก็สมัครเข้าเรียนในสถานศึกษาภายนอกปะปนกับ คฤหัสถ์^๒ ทำให้มีเสียงติฉินนินทาถึงจริยวัตร ที่ไม่เหมาะสมไม่ควรของพระภิกษุสามเณรบางรูป

สภาพการณ์ที่ปรากฏดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทางราชการ คณะสงฆ์ และ พุทธศาสนิกชนชาวไทยโดยทั่วไป มีความห่วงใยและวิตกกังวล เพราะตระหนักดีว่า สิ่งที่กำลัง เกิดขึ้นบั่นทอนความมั่นคงของพระพุทธศาสนาอย่างร้ายแรง และความมั่นคงของ พระพุทธศาสนา ย่อมหมายถึงความมั่นคงของชาติด้วย ทุกฝ่ายจึงหันมามองว่ามีวิธีการใดบ้าง ที่จะทำให้บทบาทของวัดในการเป็นศูนย์กลางของชุมชนกลับคืนมา ซึ่งคงไม่มีวิธีการใดดีกว่า การส่งเสริมวัดเป็นแหล่งการศึกษาของประชาชนเหมือนที่เคยเป็นมา

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีชื่อว่าโรงเรียนราษฎร์ของวัดซึ่งถือ กำเนิดขึ้นเมื่อกระทรวงศึกษาธิการ (พลตรีพระยาอมรวิสัยสรเดช ผู้สังฆราชกรรณมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ) ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด เมื่อ บัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๗๙ โรงเรียนราษฎร์ของวัดเป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา (ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษา) เปิดทำการสอนในเวลากลางวันตามปกติ ตั้งขึ้นเพื่อ การกุศลอยู่ในวัด รับนักเรียนทั้งที่เป็นพระภิกษุสามเณรและฆราวาส ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและ ครูประจำการเป็นทั้งพระภิกษุสามเณรและฆราวาส จึงนับว่าคณะสงฆ์ได้มีบทบาทจัดการศึกษา ของชาติชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้ให้การรับรองโดยประกาศใช้ระเบียบ “เรื่อง โรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๔๘๘” ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๘๘ ซึ่งคณะสังฆมนตรีของ คณะสงฆ์ในขณะนั้นก็ได้ให้ความเห็นชอบด้วย

๒.๑.๑ หลักการสำคัญของระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๔๘๘

๑) เป็นโรงเรียนราษฎร์ประเภทสามัญศึกษา เปิดสอนเวลากลางวัน ตั้งอยู่ในวัดเพื่อ การกุศลนักเรียนทุกคนต้องเป็นชาย

๒) โรงเรียนอยู่ในวัดใด เจ้าอาวาสของวัดนั้นเป็นเจ้าของโดยตำแหน่ง การขออนุญาต จัดตั้ง ต้องได้รับอนุมัติจากสังฆมนตรีว่าการองค์การศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย

๓) บริหารงานโดยคณะกรรมการจัดการโรงเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน ไม่เกิน ๗ คน ศึกษาธิการอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง มีพระภิกษุและคฤหัสถ์เป็น ผู้จัดการฝ่ายละ ๑ คน

๔) ครูใหญ่เป็นพระภิกษุก็ได้

^๒ ขุ.อป. (ไทย) ๓๒/๘๕/๕๙๐.

๕) ครูเป็นพระภิกษุหรือคฤหัสถ์ก็ได้ ถ้าเป็นพระภิกษุให้สอนเฉพาะวิชาที่ไม่ขัดต่อพระวินัย

๖) พระภิกษุสามเณร สัมครเข้าเรียนต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาส เป็นลายลักษณ์อักษรเสียก่อน

๗) การเงินให้ตั้งกองกองทุนหรือมูลนิธิแยกจากเงินทุนของวัด มีบัญชีเป็นหลักฐาน มีคณะกรรมการดูแล ครูพระภิกษุไม่มีเงินเดือน แต่โรงเรียนอาจถวายนิตยภัตได้เท่าที่จำเป็น

ในเวลาเดียวกัน ทางด้านคณะสงฆ์ได้ออกประกาศองค์การศึกษา “เรื่องระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๔๘๘” ระเบียบนี้กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับการจัดตั้งโรงเรียนสามัญ ให้วัดถือปฏิบัติดังนี้

๑) วัดที่จะจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ของวัดขึ้นนั้น ต้องมีลักษณะสำคัญ คือ

(๑) มีการสอนบาลีหรือนักธรรมอยู่แล้ว

(๒) มีสภาพสามารถจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ตามพระราชบัญญัติ โรงเรียนราษฎร์

โดยครบถ้วน

(๓) การสอนบาลีหรือนักธรรมและการสอนสามัญศึกษา ต้องแยกจากกันในการนี้จะจัดให้มีการสอนบาลีนักธรรมนอกเวลาเรียนก็ได้

๒) การขออนุมัติสังฆมนตรี เพื่อจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ของวัด ให้ยื่นต่อเจ้าคณะจังหวัด โดยผ่านเจ้าคณะอำเภอ

๓) พระภิกษุสามเณรที่เจ้าอาวาสให้เข้าเรียนในโรงเรียนสามัญ ต้องมีลักษณะ คือ

(๑) เป็นผู้เคร่งครัดต่อการปฏิบัติธรรมวินัย

(๒) กำลังศึกษานักธรรมหรือบาลี ด้วยความเอาใจใส่ส่วนนี้เป็นอย่างดี

(๓) เมื่อเรียนจบสามัญศึกษาแล้ว ต้องตั้งใจเป็นครูในโรงเรียนราษฎร์ของวัด ไม่น้อยกว่าเวลาที่เรียนมา

(๔) วัดที่จัดสอบปริยัติธรรมและจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ของวัดขึ้น ถ้าจัดได้ผลทั้งสองฝ่าย คณะสงฆ์จะรับไว้เป็นสำนักตัวอย่าง

ต่อมา พ.ศ. ๒๕๐๒ องค์การศึกษาของคณะสงฆ์ ได้มีประกาศองค์การศึกษาเรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด แก้ไขประกาศเดิม ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม โดยอาศัยเหตุผลเพื่อเป็นการแก้ไขสมณภาวะของพระภิกษุสามเณร และเพื่อเป็นการอนุเคราะห์กุลสตรีทั่วไป ให้มีโอกาสศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ของวัด ส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม คือ

๑) อนุญาตให้โรงเรียนราษฎร์ของวัดรับสตรีเป็นครู เป็นเจ้าหน้าที่และเป็นนักเรียนได้

๒) ห้ามครูสตรีทำการสอนพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนราษฎร์ของวัด

๓) ให้แยกอาคารเรียนออกจากกัน ห้ามพระภิกษุสามเณร เรียนร่วมในอาคารเดียวกับสตรี และห้ามพระภิกษุสามเณรเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอาคารเรียนของสตรีด้วย จะเห็น

ได้ว่าในระยะเวลาที่ทางคณะสงฆ์ค่อย ๆ ผ่อนปรน เพื่อเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาวิชาสามัญ และได้มองถึงความสำคัญของสตรีทั่ว ๆ ไป จึงเปิดโอกาสให้ศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ของวัดได้ แต่ยังคงพยายามป้องกันปัญหาที่อาจเกิดแก่พระพุทธศาสนา โดยกำหนดให้พระภิกษุสามเณรที่จะเรียนวิชาสามัญได้ จะต้องตั้งใจเรียนปริยัติธรรมก่อน และห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเรียนร่วมในอาคารเดียวกันกับสตรี เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม หลังจากนี้การบริหารงานของโรงเรียนราษฎร์ของวัด บางแห่งมีข้อบกพร่องไม่อยู่ในระเบียบที่ดี และวัดบางแห่งก็พยายามจะเปิดโรงเรียนราษฎร์ของวัดขึ้น ทั้ง ๆ ที่ไม่เป็นการสมควร มหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๐๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๐๙ จึงมีมติให้เจ้าคณะจังหวัดถือปฏิบัติว่า “ไม่อนุมัติการจัดตั้งและการโอนโรงเรียนราษฎร์มาเป็นของวัด จนกว่าจะได้แก้ไขปรับปรุงระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๔๘๘ ให้เหมาะสมก่อน” ผลจากมติมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ครั้งนี้ ทำให้วัดไม่สามารถขออนุญาตเปิดหรือรับโอนโรงเรียนราษฎร์เป็นของวัดได้ และบางแห่งก็เปิดโรงเรียนในนามของเจ้าอาวาส เป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นส่วนตัว เพื่อไม่ให้โรงเรียนต้องตกอยู่ใต้ข้อจำกัดของมติมหาเถรสมาคม ข้างต้น ตลอดเวลาที่ผ่านมากการดำเนินงานของโรงเรียนราษฎร์ของวัด คงเป็นไปด้วยแรงศรัทธาของเจ้าอาวาส และผู้เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับโรงเรียนราษฎร์โดยทั่วไป ไม่ได้รับการอุดหนุนเป็นกรณีพิเศษจากทางราชการหรือคณะสงฆ์แต่ประการใด ต่อมาเมื่อมีแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้กำหนดนโยบายพัฒนาการศึกษาว่า “จะส่งเสริมให้จัดโรงเรียนราษฎร์การกุศลให้มากขึ้นเป็นพิเศษ” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงได้เสนอโครงการปรับปรุงโรงเรียนราษฎร์ของวัด โดยให้ประสานงานกันตั้งเป็น “สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัด” ขึ้น มีคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการปฏิบัติการ ทำหน้าที่ส่งเสริม ดูแลควบคุมโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

โครงการนี้ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑ มีโรงเรียนราษฎร์ของวัดเสนอชื่อเข้าร่วมโครงการ ๑๑ โรงเรียน ในจำนวน ๔๐ โรงเรียน การดำเนินการทดลองพัฒนาโรงเรียนราษฎร์ของวัด เพื่อการกุศลตามโครงการเป็นเวลา ๓ ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ถึงปีการศึกษา ๒๕๒๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ใช้งบประมาณอุดหนุนโรงเรียนในโครงการเป็นกรณีพิเศษ รวม ๓ ปี จำนวน ๘,๐๖๖,๙๖๐ บาท เมื่อมีการติดตามผลการพัฒนาพอสรุปได้ว่า แม้คุณภาพของโรงเรียนหลายส่วนดีขึ้น แต่โดยส่วนรวมคงต้องถือว่าไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะมีปัญหาและอุปสรรค เช่น

- ๑) โครงการไม่ต่อเนื่อง เพราะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อนเป็นปี ๆ ไป
- ๒) การจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นบริหารงานร่วมกัน เป็นระบบบริหารใหม่สำหรับผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์ของวัดทำให้งานล่าช้า

๓) การบริหารไม่มีประสิทธิภาพ เพราะกรรมการอำนวยการสภาโรงเรียนราษฎร์ของวัด ล้วนแต่เป็นพระสังฆาธิการระดับเจ้าคณะ มีภาระด้านศาสนากิจมาก ที่ตั้งของแต่ละสำนักห่างไกล และยิ่งขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานโรงเรียน

๔) ผู้บริหารไม่มีความมั่นใจ เพราะเป็นโครงการทดลอง ทำให้ไม่กล้าตัดสินใจ

๕) ระเบียบปฏิบัติโดยเฉพาะ เกี่ยวกับการเงินมีขั้นตอนยุ่งยากไม่คล่องตัวโครงการทดลองจัดตั้งสภาโรงเรียนราษฎร์ของวัด แม้จะไม่ประสบผลสำเร็จดังกล่าวแล้ว แต่ก็มีสิ่งหนึ่งที่มีผลดีแก่โรงเรียนราษฎร์ของวัดเป็นอย่างมาก คือ การให้การอุดหนุนเป็นกรณีพิเศษแก่โรงเรียนในโครงการ กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จ่ายเงินอุดหนุนให้เป็นเงินสมทบเงินเดือนครูเต็มตามวุฒิทุกคน ในโรงเรียนตามอัตรากำลังของครูที่ควรจะมี และการให้การอุดหนุนเป็นเงินเดือนครูร้อยละ ๑๐๐ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๒๙ เป็นต้นมา จนกระทั่งมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การอุดหนุนเป็นคิดจากค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลอย่างในปัจจุบัน

ใน พ.ศ. ๒๕๓๒ สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ “เรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๕๒๘” คำสั่งลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ คณะกรรมการได้ร่างระเบียบเสร็จ เสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เปรียบเทียบการนำเสนอขอความเห็นชอบต่อมหาเถรสมาคมก่อน เพื่อนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาต่อไป ต่อมาวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มีคำสั่งที่ ๑๙๕/๒๕๓๒ ตั้งหน่วยงานภายใน มีสาระสำคัญดังนี้

๑) ให้ตั้งงานส่งเสริมโรงเรียนเอกชนของวัด เป็นหน่วยงานภายในขึ้น ในฝ่ายมัธยมศึกษาของโรงเรียนสามัญศึกษา

๒) ให้หน่วยงานส่งเสริมโรงเรียนเอกชนของวัด มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาและควบคุมดูแลโรงเรียนเอกชนของวัดให้จัดการศึกษา โดยสอดคล้องกับนโยบายของทางราชการ ในปีเดียวกันนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มีคำสั่งที่ ๒๐๙/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๒ “เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด” โดยมอบให้ทำหน้าที่ คือ

- (๑) ร่างนโยบาย
- (๒) จัดทำแผนการส่งเสริมโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด
- (๓) จัดทำแผนการอุดหนุนโรงเรียนเป็นกรณีพิเศษ
- (๔) ร่างหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนาสำหรับโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด
- (๕) พิจารณาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนการกุศลของวัด

จากผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๕๒๘ และคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนการกุศลของ

วัดดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบ “ว่าด้วยโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๓๒” ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ

๑) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนามีวัดเป็นเจ้าของ เจ้าอาวาสเป็นผู้ลง นามในฐานะผู้รับใบอนุญาต

๒) ให้คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนทำหน้าที่บริหารโรงเรียน เพิ่มเติมจาก หน้าที่ตาม พ.ร.บ โรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๐๕ ใน ๔ เรื่อง คือ

- (๑) กำหนดนโยบายและแผนเพื่อพัฒนาโรงเรียน
- (๒) ควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย
- (๓) ควบคุมการเงินและงบประมาณของโรงเรียน
- (๔) พิจารณาเสนอบุคคลเพื่อบรรจุแต่งตั้งถอดถอนผู้จัดการ ครูใหญ่และครูใน

โรงเรียน

๓) ให้มีกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด ทำหน้าที่ประสานงานและช่วยพัฒนาโรงเรียน ให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกัน

๔) นักเรียน (ชาย-หญิง) พระภิกษุสามเณรเข้าเรียนในโรงเรียนประเภทนี้ได้ สำหรับ พระภิกษุสามเณร ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าอาวาสของตนก่อน

๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ให้การอุดหนุนโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาเป็นกรณีพิเศษ

๖) โรงเรียนที่เจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาต (เป็นส่วนตัว) หรือโรงเรียนของมูลนิธิ ของวัด หากประสงค์จะรับการอุดหนุนกรณีพิเศษต้องโอนกิจการเป็นของวัดภายใน ๒ ปี นับแต่ วันที่ระเบียบประกาศใช้ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดระเบียบ “ว่าด้วยการอุดหนุน ส่งเสริมโรงเรียนเอกชนการกุศล พ.ศ. ๒๕๓๕” อีกหนึ่งฉบับ ตามระเบียบนี้ได้ระบุให้โรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นประการหนึ่งของโรงเรียนการกุศล สมควรได้รับ การอุดหนุนเป็นกรณีพิเศษ ๕ ประการ คือ

- (๑) ให้เงินอุดหนุนตามมติคณะรัฐมนตรี
- (๒) ให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานในโรงเรียนการกุศลได้ โดยถือเสมือนปฏิบัติ

ราชการตามปกติ

(๓) ให้การอุดหนุนด้านอาคารเรียนและอาคารประกอบ โดยตั้งงบประมาณเป็น รายปี

(๔) ให้การอุดหนุนค่าใช้จ่าย สำหรับการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน เช่น อุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น

(๕) ให้การอุดหนุนแก่โรงเรียนการกุศลทุกโรงเรียนทุกระดับ ที่ได้รับอนุญาตให้ เปิดทำการสอนหรือที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่

๒.๑.๒ สภาพในปัจจุบันของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๑) ในด้านการบริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ทำหน้าที่ประสานงานส่งเสริมรวม ทั้งจัดการประชุมอบรมผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวางแผนปฏิบัติสำหรับโรงเรียนไว้ ๕ ประการ คือ

(๑) บริหารงานยึดหลักบริหารคณะบุคคลแทนการยึดตัวบุคคล โดยมีคณะกรรมการอำนวยการ (กรรมการบริหารโรงเรียน) เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารโรงเรียนอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอตลอดเวลา

(๒) ปฏิบัติงานโดยอาศัยกฎระเบียบของทางราชการ และของโรงเรียนเป็นหลัก สำคัญ มีการกำหนดสายการบริหารงาน ระเบียบปฏิบัติรวมทั้งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรโดยชัดเจน

(๓) บริหารงานอย่างมีระบบ มีแผนอย่างเปิดเผย โปร่งใส มีหลักฐานและลายลักษณ์อักษรครบถ้วนตรวจสอบได้ โดยเฉพาะด้านนโยบาย ด้านการเงินและด้านบุคลากร

(๔) ยึดหลักให้มีการประสานงานระหว่างวัดกับโรงเรียน อย่างใกล้ชิดกลมกลืน โดยที่โรงเรียนมีวัดเป็นเจ้าของ และมีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง

(๕) ทุกโรงเรียนเป็นสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีระบบบริหารเป็นแนวเดียวกัน มีกลุ่มเป็นศูนย์กลางดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการแก้ปัญหา การพัฒนาโรงเรียนและการประสานงานกับหน่วยงานอื่น โดยจัดให้

๒) การช่วยเหลืออุดหนุนจากทางราชการในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้ให้การอุดหนุนโรงเรียนการกุศลเป็นกรณีพิเศษเพิ่มขึ้นจากเดิมกล่าวคือ ให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียนตามอัตรา ๑๐๐% ของค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนด้านอาคารเรียน และอาคารประกอบ โดยตั้งงบประมาณเป็นรายปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เป็นต้นมา แต่เนื่องจากโรงเรียนไม่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน เป็นการจัดการศึกษาแบบเรียนฟรี ทำให้เงินงบประมาณ ที่ได้รับจากการอุดหนุนไม่เพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพ และปรับปรุงสถานภาพของครูให้เท่าเทียมกับครูกลุ่มอื่นได้ จึงทำให้มีปัญหาขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งปัญหาขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู เป็นเหตุให้ครูมักลาออกไปทำงานที่อื่นเมื่อมีโอกาส

๓) ด้านมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนการกุศลของวัด ส่วนใหญ่ในขณะนี้มีความรู้ความสามารถเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก มีมาตรฐานและสามารถพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการพัฒนาปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้อง การประกันคุณภาพทางการศึกษา ตามกฎหมายพระราชบัญญัติการศึกษา ปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ และฉบับปรับปรุง ปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ ระบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (A - NET) และระบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (O - NET)

รวมทั้งการสนับสนุนของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำหรับการพัฒนาคุณภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น อุปกรณ์การศึกษา

สรุปได้ว่า เมื่อได้ติดตามความเป็นมาของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เห็นได้ชัดว่าทางราชการโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้ให้ความสำคัญและพยายามส่งเสริมโรงเรียนการกุศลของวัดมาโดยตลอด ด้วยความตระหนักดีว่าโรงเรียนประเภทนี้ มีความสำคัญในการให้การศึกษอบรมจริยธรรมแก่เยาวชน โดยมุ่งเน้นการให้บริการแก่พระภิกษุสามเณร และเด็กชาย เด็กหญิงซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และจากร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๒ ซึ่งนอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังให้บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน โดยที่ให้วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาเพื่อการกุศล เพราะจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย และนักเรียนยังได้รับการอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดย ฝึกทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตให้แก่ผู้เรียน ให้สัมพันธ์กับชีวิตจริง เช่น ฝึกสอนการทำเกษตรโดยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ผลิตสินค้าในครัวเรือนเพื่อใช้เองหรือเพื่อจำหน่าย ผลิตสินค้าเกษตรปลอดสารพิษ ซึ่งนับเป็นการเพิ่มศักยภาพของคนเพื่อเพิ่มคุณภาพของผลผลิต คณะกรรมการบริหารวัด กรรมการหมู่บ้านต่างๆ จึงได้จัดตั้งโรงเรียนเพื่อการกุศลขึ้น เพื่อจัดการศึกษาฟรีแก่ชุมชน เช่น เสื้อผ้า อาหาร ค่ารถ หนังสือเรียน เพื่อสนองตอบความต้องการของชุมชน หลายฝ่ายร่วมมือ พัฒนาศักยภาพเยาวชนในท้องถิ่น ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่ คุณธรรม โดยไม่จำกัดผู้เข้าเรียนว่าจะต้องถือเพศบรรพชิตเท่านั้น และเยาวชนเหล่านี้จะกำลังสำคัญในการจรโลงพระพุทธศาสนา สร้างความมั่นคงให้แก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติ สมกับที่ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติด้วยสืบต่อไป สมดังวรพจน์ของสมเด็จพระพุทธมาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ว่า

โรงเรียนการกุศลของวัดเป็นโรงเรียนของพระพุทธเจ้า นักเรียนทุกคนจึงเป็นลูกของพระพุทธเจ้า มีพระเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า ที่นำคำสอนสู่นักเรียน ยิ่งนักเรียนมีความเข้าใจเรื่องหลักธรรม นำหลักธรรมของพระพุทธศาสนามาใช้เท่าไร จะนำมาซึ่งความมั่นคงของสถาบันหลักทั้ง ๓ สถาบัน ไม่เฉพาะแต่สถาบันพระพุทธศาสนาเท่านั้น

ภายใต้แนวความคิดที่ว่า โรงเรียนการกุศลของวัด เป็นโรงเรียนของพระพุทธเจ้า^๓

๒.๒ ประวัติและพัฒนาการของโรงเรียนธรรมราชศึกษา

โรงเรียนธรรมราชศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ ๒ วัดพระสิงห์ วรมหาวิหาร ถนนสามล้าน ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศเหนือจรดถนนอินทรวโรรส ทิศใต้จรดที่อยู่ของชุมชนชาวบ้าน ทิศตะวันออกจรดถนนสามล้าน ทิศตะวันตกจรดที่อยู่ของชุมชนชาวบ้าน ได้ก่อตั้งโดยพระธรรมราชานุวัตร (ฟู อุตตสิมมหาเถร) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดพระสิงห์วรมหาวิหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยใช้ชื่อว่า “ธรรมราชศึกษา” (ตามสมณศักดิ์ของผู้ก่อตั้งในขณะนั้น คือพระธรรมราชานุวัตร) และใช้ปัจจัยที่พระเดชพระคุณชายที่ดินที่เป็นมรดก จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท และได้จากงบประมาณของทางกระทรวงศึกษาธิการสมทบ ๔๒๐,๐๐๐ บาท^๔ โดยเจตนารมณ์จากลิขิต พระคุณท่านในสมุดหมายเหตุเล่มที่ ๑ ของธรรมราชศึกษาว่า

ข้าพเจ้าในฐานะเจ้าอาวาสและคณะผู้บริหารคณะสงฆ์ภาคนี้พิจารณาเห็นว่า วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร เป็นพระอารามหลวง เป็นวัดประจำจังหวัด มีเนื้อที่กว้างขวางมีการศึกษานักธรรมบาลีและโรงเรียนบาลีมีชยมอยู่ ถ้ามีการศึกษาของเด็กเพิ่มขึ้นอีกแผนกหนึ่งก็จะเป็นการดี เป็นการช่วยเหลือราชการในด้านการศึกษา และสงเคราะห์เด็กให้มีที่เรียนสะดวกขึ้น เพื่อจะได้อบรมเด็กให้มีความประพฤติดี มีศีลธรรม ยึดมั่นในศาสนา

และอีกตอนหนึ่งความว่า “พระภิกษุสามเณรเป็นผู้สอนคนต้องมีความรู้ ทั้งทางโลกและทางธรรม จึงจะสอนชาวบ้านได้”^๕

โรงเรียนธรรมราชศึกษา ได้เริ่มเปิดการสอนจากนักเรียน ๑๒๙ คน/รูป ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล ใน พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามระเบียบใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดของวัดในพระพุทธศาสนา ตามระเบียบใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งรวมกันทั้งหมดทั่วทั้งประเทศ ๔๓ โรงเรียนมีกรรมการของกลุ่มโรงเรียน จำนวน ๑๕ คน/รูป อยู่ในตำแหน่งวาระ ๒ ปี

^๓ สมเด็จพระพุทธปาจารย์, ข้อมูลแสดงการดำเนินการพัฒนาของกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ปีการศึกษา ๒๕๕๒, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.karnkusol.org/index15.php> [๙ มกราคม ๒๕๕๕].

^๔ โรงเรียนธรรมราชศึกษา, หนังสืออนุสรณ์โรงเรียนธรรมราชศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๒ “ธรรมสิทธิ์ ๕๒”, (เชียงใหม่ : สารกิจการพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๔.

^๕ พระมหาธีระศักดิ์ ดวงศิริ, “พฤติกรรมการสอนของครูสังคัมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗), หน้า ๕๐ – ๕๑.

ปณิธานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนธรรมราชศึกษา เป็นโรงเรียนเอกชน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งพระพุทธศาสนา มุ่งฝึกอบรมให้ การศึกษาแก่เยาวชนโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะและสถานะของบุคคล โดยถือว่าการ ศึกษาเป็นกระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อผู้เรียนได้พัฒนาเชาวน์ปัญญา มีความรู้และ ทักษะตามศักยภาพของตน โรงเรียนมุ่งที่จะสนองความต้องการของผู้เรียน ให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ พัฒนาความรู้ให้ผู้เรียนให้ครบทุกด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกายและจิตใจ ยึด มั่นในศาสนาร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีใหม่

ปัจจุบันได้จัดการบริหาร โดยคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน ตามระเบียบของ คณะกรรมการศึกษาเอกชน และกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดย ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์ผู้ก่อตั้งโรงเรียน คือ เพื่อสงเคราะห์เด็กผู้ด้อยโอกาสและ พระภิกษุสามเณร ให้มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม เพื่อส่งสอนชาวบ้าน ใน พ.ศ. ๒๕๕๓ มี ครูทั้งหมด ๖๔ คน/รูป แบ่งเป็น ครูพระ จำนวน ๒๑ รูป ครูชาย จำนวน ๓๑ คน ครูหญิง จำนวน ๑๒ คน จำนวนนักเรียนระดับชั้นทั้งหมดรวม ๑,๐๗๒ รูป/คน เป็นนักเรียนฝ่ายบรรพชิต ๖๓๙ รูป ฝ่ายฆราวาส ๔๓๓ คน มีพระครูปริยัติกิจจาภิวัฒน์ เป็นผู้อำนวยการ และมีพระราช สิंहธรรมณี เป็นผู้จัดการและผู้รับใบอนุญาต ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลและผู้มีจิตศรัทธาทั่วไป

โดยจุดยืนอันนี้ ทำให้ศิษยานุศิษย์ตลอดจนผู้บริหาร ครู - อาจารย์ ปัจจุบัน ได้สำนึก ในพระเมตตาองค์ผู้ก่อตั้งโรงเรียน จึงได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ทุกอย่าง เพื่อสืบทอด เจตนารมณ์อันยิ่งใหญ่อันก่อประโยชน์ต่อเยาวชนของชาติ ทำให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้า มาจนทุกวันนี้

๒.๓ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ได้มีผู้รู้หลายท่านได้อธิบายไว้จึงมี ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจมากมายหลายทฤษฎี ในที่นี้จะนำเสนอ ๔ ทฤษฎี คือ

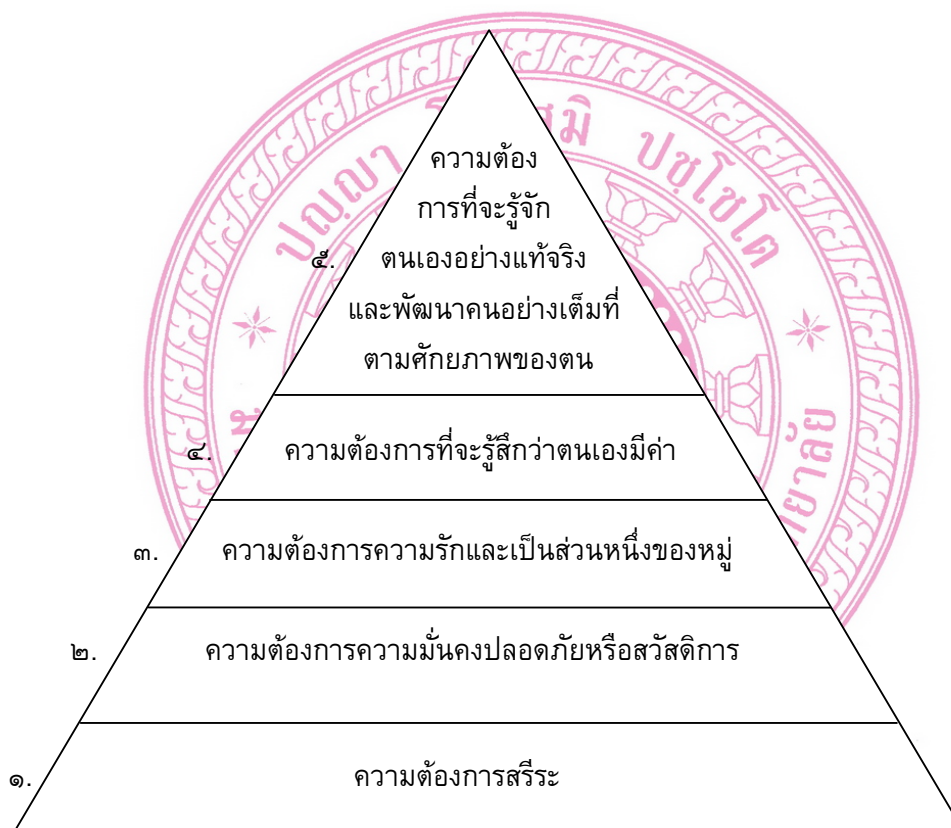
๒.๓.๑ ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation)

อับราฮัม เอช. มาสโลว์ (Abraham H. Maslow)^๖ นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็น คนแรกที่ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ และเป็นที่ยอมรับแพร่หลาย สมมุติฐาน ดังกล่าวมีสาระดังนี้

๑) มนุษย์มีความต้องการและเป็นความต้องการที่ไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใด ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็เข้ามาแทนที่ไม่มีวันสิ้นสุด

^๖ Maslow, A.H., **Motivation and Personality**, (New York : Harper & Row Publishers, 1970), p. 7.

- ๒) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะเป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป
- ๓) ความต้องการของมนุษย์มีลำดับชั้นตามความสำคัญ (A Hierachy of needs) คือเมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที
- มาสโลว์ ได้แบ่งลำดับความสำคัญมนุษย์ไว้ดังนี้

แผนภาพประกอบที่ ๒ : ลำดับความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์

๑. ความต้องการทางสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้ เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาวะที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรมขนขวาย ก็จะสนองความต้องการ

๒. ความต้องการความมั่นคงความปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัวขู่เข็ญบังคับจากผู้อื่น

และสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่ทารก จนกระทั่งวัยชรา ความต้องการจะมีงานทำเป็นหลักเป็นแหล่ง ก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

๓. ความต้องการความรัก และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่มนุษย์ มีความปรารถนาที่จะให้เป็นที่รักของผู้อื่น ความต้องการสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ทุกคนยอมรับตนเองเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกว่าเขาไม่มีเพื่อนมีชีวิตไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่ต้องซ่อนความปรารถนาประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าตนเป็นที่รักและยอมรับของหมู่ จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

๔. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า ความต้องการนี้ประกอบด้วย ความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสำคัญ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องและนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่ความปรารถนาในความต้องการนี้ จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตัวเอง เป็นคนที่มีประโยชน์และมีค่าตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อยมองโลกในร้าย

๕. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า Self Actualization ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดในเท่าที่จะมีความสามารถ ทำได้ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ ความรู้สึกยอมรับตนเอง ทั้งส่วนเสียของตนที่สำคัญที่สุด ก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนเอง ใช้กลไกในการป้องกันตนเองในการปรับตัว และพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเองได้เผชิญหน้ากับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งท้าทาย นำตื่นเต้นและมีความหมาย กระบวนการนี้จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความหมาย ต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น Actualization อย่างสมบูรณ์

๒.๓.๒ ทฤษฎีแรงจูงใจของเฟรดเดอริก เฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg' Dual Factor Theory)

เฟรดเดอริก เฮอร์ซเบิร์ก (Frederick Herzberg) ได้สร้างทฤษฎีนี้ขึ้นมา โดยได้ปลงล้างความเชื่อที่ว่าเงิน เป็นเพียงสิ่งเดียวที่กระตุ้นให้คนอยากทำงาน จากการสัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี ๒๐๐ คน จากโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองพิทเบิร์ก มลรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา เพื่อหาว่าองค์ประกอบอะไรที่จะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึก ในด้านทำให้เกิดความสุขในการทำงาน และความเป็นทุกข์ในการทำงาน สรุปว่าองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพอใจงาน จะเหมือนกับองค์ประกอบที่ปัจจัยการสูญเสียในการปฏิบัติงานของคนงาน

ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจหรือเป็นปัจจัยกระตุ้นจิตใจให้คนทำงาน ได้แก่ ความรู้ สัมฤทธิ์ผล ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และการได้รับการยกย่องซึ่งคนสามารถจะมี ประสบการณ์ในงาน และงานเป็นลักษณะที่ทำหายความสามารถ ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้แก่บุคคล

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยค่าจุนเป็นเพียงองค์ประกอบเสริม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจถือเป็นปัจจัยหลักที่จำเป็นต้องมีในทุกองค์การหรือหน่วยงาน เช่น ค่าจ้าง สภาพแวดล้อมการทำงาน รวมทั้งการบริหารงาน หากสิ่งเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างเพียงพอ ความไม่พอใจจะหายไป แต่จะไม่มีผลทำให้เกิดทัศนคติทางบวก หรือแรงจูงใจเพิ่ม ส่วนปัจจัยกระตุ้นนั้นถือเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน รวมทั้งการชื่นชมยินดี ในผลงานและความสามารถของตน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

ทฤษฎีการจูงใจของเฮอริชเบิร์ก นี้สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ ไว้ดังแผนภาพประกอบที่ ๒

แผนภาพประกอบที่ ๓ : ทฤษฎีการจูงใจของเฮอริชเบิร์กและมาสโลว์

มาสโลว์	เฮอริชเบิร์ก
ความต้องการสูงสุดในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - งานที่ทำหายความสามารถ - การประสบความสำเร็จในชีวิต - ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน - ความรับผิดชอบ
ความต้องการให้บุคคลอื่นยกย่อง	<ul style="list-style-type: none"> - ความก้าวหน้าของงาน - การเป็นที่ยอมรับ - สถานภาพ
ความต้องการเข้าสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา - ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> - การบังคับบัญชา - นโยบายและการบริหารงาน - ความมั่นคงของงาน
ความต้องการด้านร่างกาย	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพการทำงาน - เงินเดือน-ค่าจ้าง - ความมั่นคงของชีวิตส่วนตัว

๒.๓.๓ ทฤษฎีแรงจูงใจของวูรัม (Vroom)

ได้แก่ ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectation Theory) ทฤษฎีนี้ได้มาจากการศึกษาด้านจิตวิทยาของบุคคลในองค์กร ซึ่งพบว่าบุคคลจะกระทำการใดก็มักขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้คือ

- ๑) ผลตอบแทนที่ได้รับ
- ๒) ความพอใจและความไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ
- ๓) ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น
- ๔) โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวัง

ในทฤษฎีของวูรัม การที่มนุษย์จะเลือกหรือตัดสินใจกระทำการหนึ่งสิ่งใดนั้น สาเหตุหรือแรงจูงใจ โดยอาศัยเหตุผลและปัจจัยหลาย ๆ อย่างประกอบกัน มิได้เกิดจากเพียงปัจจัยเดียว

๒.๓.๔ ทฤษฎีของเบย์คอน (Baycon)

ได้สรุปทฤษฎีของเบคอนว่าความต้องการด้านจิตใจของมนุษย์มี ๓ ประการ ได้แก่

- ๑) ความต้องการมีความรักและมีพวก เป็นความต้องการจิตใจขึ้นต่อเนื่องจากเราอยู่ในสังคมมนุษย์
- ๒) ความต้องการชื่อเสียง เกียรติยศและความเด่น เนื่องจากเรามีพรกรรมพวกและทำให้ใครรักใคร่ แล้วเราก็มีความต้องการหรืออยากได้สิ่งอื่นต่อไปอีก เนื่องจากความต้องการหรือค้นหาของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด สิ่งที่เราต้องการต่อไปอีกคือเกียรติยศชื่อเสียง ซึ่งจะทำให้คนอื่นยอมรับนับถือและยกย่องเราและก็จะมียศทิพพลเหนือผู้อื่นได้
- ๓) ความต้องการที่จะรักษาเกียรติยศและชื่อเสียง และความเด่นนั้นให้คงอยู่ตลอดไป เมื่อสามารถกระทำตัวให้มีเกียรติยศชื่อเสียงและความเด่นแล้ว ทุกคนก็ต้องการที่จะรักษาสภาพนั้นไว้ให้คงอยู่กับตนตลอดกาล นับว่าเป็นความสำเร็จสมหวังในชีวิต

๒.๓.๕ ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแม็คเคลแลนด์ (The Needs to Achieve Theory)

เดวิด ซี. แมคเคลแลนด์ (David C. McClelland) นักจิตวิทยาได้ทำการวิจัยในเรื่องความต้องการความสำเร็จ พบว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงทั้งหมดแตกต่างกับบุคคลอื่นโดยทั่วไป โดยมีลักษณะดังนี้

- ๑) มีความรับผิดชอบสูง แสวงหาโอกาสในการรับผิดชอบ แก้ไขปัญหาที่มีอยู่ คนพวกนี้ปรารถนาจะกระทำการต่าง ๆ ให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
- ๒) มีเป้าหมายระดับกลาง เพราะหากไม่ประสบผลสำเร็จแล้ว จะไม่รู้สึกล้มสบายใจ ดังนั้น จึงไม่ตั้งเป้าหมายไว้สูงเกินไปเพื่อลดความเสี่ยง และให้ความเชื่อมั่นในความสำเร็จสูง

๓) ต้องการได้รับข้อมูลกลับที่ทันการณ์เกี่ยวกับงานของตน ว่าสำเร็จหรือล้มเหลว เพื่อการตัดสินใจของตนในครั้งต่อไป

๔) ต้องการทำงานร่วมมือกับผู้มีความสามารถ เพื่อที่เขาจะได้พยายามปรับปรุงความสามารถของตนให้ทัดเทียมผู้มีความสามารถ ความรู้สึกเช่นนี้จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความมานะที่จะประสบผลสำเร็จที่สูงต่อไป

นอกจากความต้องการความสำเร็จหรือความสัมฤทธิ์ผล จะเป็นแรงจูงใจในการทำงานแล้วยังมีความต้องการอีก ๒ อย่าง ที่มีส่วนทำให้เกิดแรงจูงใจ คือ ความต้องการความรัก ความเป็นพวกพ้อง ปรารถนาให้ผู้อื่นนิยมชมชอบและยอมรับนับถือผู้อื่นด้วย และความต้องการมีอำนาจบารมี ปรารถนาที่จะควบคุมหรือบังคับมีอิทธิพลเหนือคนอื่น ต้องการที่จะให้คนอื่นมีความประพฤติและพฤติกรรมที่ต้องการ ส่วนมากมักจะเป็นคนที่พูดเก่งชอบการโต้แย้ง ชอบมีการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และมีการแสดงการใช้อำนาจ ผู้บริหารที่ดีมักจะเป็นผู้มีแรงจูงใจทางด้านอำนาจบารมี สูงมากกว่าด้านความสำเร็จ และมักจะเป็นบารมีที่ใช้ในด้านสังคมเสียมากกว่า

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของมนุษย์มีหลายทฤษฎี ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่โดยสาระสำคัญของแต่ละทฤษฎีแล้วสามารถสรุปได้ว่า มนุษย์มีแรงจูงใจหรือความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด โดยมีความต้องการในขั้นพื้นฐานมาก่อน คือ ความต้องการด้านปัจจัยสี่ ความต้องการด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือความมั่นคงในการปฏิบัติงาน และความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย หลังจากได้รับการตอบสนองในขั้นพื้นฐานแล้ว ก็จะมีแรงจูงใจหรือความต้องการในขั้นต่อไปคือ ความต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของอยากมีเพื่อนพ้องอยากมีชื่อเสียงเกียรติยศ ต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือ อยากมีอำนาจบารมีเหนือคนอื่น ๆ ต้องการความเจริญก้าวหน้าความสำเร็จและต้องการรักษาความมีชื่อเสียง เกียรติยศ ความเด่น รวมทั้งความสำเร็จให้คงอยู่ตลอดไป

๒.๓.๖ ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ได้รับความสนใจและมีการศึกษาค้นคว้ากันมาเป็นเวลานานแล้ว สำหรับในต่างประเทศนักวิชาการได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น ได้แก่ สภาพการทำงาน เงินเดือนและการนิเทศงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้คนงานเกิดความพึงพอใจในงานนั้น ได้แก่ ความก้าวหน้าในงานและบทบาทหน้าที่ในงานเป็นต้น ใน การแก้ปัญหาในเรื่องความพอใจในงานนั้น จึงควรดูสองประเด็นนี้ไปพร้อม ๆ กัน

สำหรับในประเทศไทย สมบูรณ์ พรธนาภพ^๗ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยาว่ามีอยู่ ๒ ประการ ด้วยกัน คือ

^๗ สมบูรณ์ พรธนาภพ และชัยโรจน์ ชัยอินคำ, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๑๘), หน้า ๔๑๗ - ๔๑๘.

๑) แรงกระตุ้น (Motives) หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ แรงขับ ความต้องการ ความจำเป็น การอยู่ในสภาพความพร้อม ความตั้งใจและวัตถุประสงค์ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นตัวการทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันใดอันหนึ่ง

๒) เครื่องล่อ (Incentive) หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งอยู่ภายนอกตัวบุคคล อาจมีหลายลักษณะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนนั้น

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่^๕ พบว่าปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนของบุคคลขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ชื่อเสียงทางด้านคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา นอกจากนั้นยัง ได้แก่ ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญา การยังไม่ได้ประกอบอาชีพ และการเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้เรียน มีผู้กล่าวไว้หลายทัศนะด้วยกัน ดังนี้

ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา^๖ ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาว่าแรงจูงใจในการศึกษาของคนในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และโอกาส เช่น วัยเด็กส่วนใหญ่จะเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียนหรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็นวัยรุ่นตอนปลายจะเรียนเพื่อมองหาแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยจะดูจากญาติพี่น้องหรือผู้ใกล้ชิด ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดีไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญคือต้องเป็นงานที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น บางครั้งการเลือกสาขาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้อง และเพื่อน โดยคิดว่าการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้น ที่จะทำให้บุตรหลานมีโอกาสได้งานดี ๆ มีเงินเดือนสูง เป็นเจ้าคนนายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะพยายามส่งเสริมบุตรหลานให้ได้เรียนถึงระดับสูงสุด เท่าที่จะมีสติปัญญาเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่อาจส่งเสริมให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ ก็จำเป็นต้องออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้าและถ้ามีความสนใจกลับมาเข้าศึกษา

^๕ เจือจันทร์ จงสถิตอยู่, “ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและทางเลือก”, การศึกษาแห่งชาติ, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๖ (ธันวาคม ๒๕๒๔ – มกราคม ๒๕๒๕) : ๑๗-๒๓.

^๖ ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา, “เรียนเพื่อรู้”, วิทยากร, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๒๖) : ๓๒-๓๔.

ต่อใหม่ ในการศึกษาของกลุ่มหลังนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและทางเศรษฐกิจด้วย และจากการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนในสถานศึกษา ของสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษ หรือ NIAE (National Institute for Adult Education. ๑๙๗๐) พบว่าเหตุผลที่ผู้ใหญ่เข้าเรียนมีดังนี้

๑) เหตุผลจูงใจทางด้านอาชีพ (Vocational Motivation) เป็นเหตุผลสำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้น หรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานได้ง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

๒) เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) เหตุผลข้อนี้มีความชัดเจนน้อยกว่าข้อแรก เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทัศน์ หรือสนใจวิชาการแขนงหนึ่งแขนงใด โดยเฉพาะเรียนเพื่อยกระดับความรู้ของตน

๓) เพื่อความรู้ไปปรับปรุงตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้น (Captive Wives) เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งในสังคมในเมือง โดยเฉพาะแม่บ้านที่ไม่ได้ออกไปทำงานนอกบ้าน ต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเอง และเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว มักใช้เวลาว่างในช่วงเวลากลางวันเข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เช่น เรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา ศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น

๔) แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) นับว่าเป็นเหตุผลสำคัญอย่างหนึ่งโดยต้องการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อต้องการให้ทันคนอื่น ไม่อยากล้าหลัง ขจัดความเหงาม บางรายบอกว่าเข้าเรียน เพราะหวังว่าจะพบชายในฝันหรือหญิงในฝัน บางคนเข้าเรียนตามพรรคพวก เพราะเพื่อนชวนหรือเพราะว่ามีเวลาว่างช่วงนี้

๕) เหตุผลอื่น เช่น สนใจกิจกรรมนั้น โดยเฉพาะบางคนเห็นว่าเพราะมีโปรแกรมที่นั้นเปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้าน นอกจากนี้ก็เข้าเรียนเพราะความจำเป็นซึ่งมาในช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในช่วงผู้ใหญ่วัยต้น ต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงลูก พัฒนาอาชีพในวัยกลางคนต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องของวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคล เป็นต้น ในวัยเกษียณอายุมักเกี่ยวกับการปรับตัวเมื่อปลดเกษียณ เพื่อรักษาสุขภาพ ต้องการใช้เวลาว่างค้นหาสัจธรรมของชีวิต เป็นต้น

นอกจากนั้นแรงจูงใจยังมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคนอีกด้วย

จากการกล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจต่องานได้แก่ สภาพการทำงาน เงินเดือน และการนิเทศงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้คนงานเกิดความพอใจในงาน ได้แก่ ความก้าวหน้าในงานและบทบาทหน้าที่ในงาน

๒.๔ แนวคิดแรงจูงใจในพระพุทธศาสนา

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)^{๑๐} ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในพุทธธรรมว่า ความอยากที่เป็นแรงจูงใจในการกระทำของมนุษย์นั้น มีทั้งความอยากฝ่ายดี คือ ความพอใจ ชอบใจ ยินดี รักใคร่ ต้องการที่ดีงาม เกื้อกูล เป็นกุศล เรียกว่า ฉันทะ^{๑๑} และความอยากฝ่ายชั่วร้าย คือ ชอบใจ ยินดี อยากรักใคร่ ต้องการที่ไม่ดี ไม่สบาย ไม่เกื้อกูล เป็นอกุศล เรียกว่า ตัณหา^{๑๒} จูงใจ จึงแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท โดยมีรายละเอียด ดังนี้ คือ

ตัณหา^{๑๓} แปลว่า ความกระหาย ความทะยาน ความอยาก ความเส่นหา ความรณ ความร่าน ความกระสับกระส่าย ความกระวนกระวาย ไม่รู้อิ่ม เป็นความรักฝ่ายอกุศลที่ตรงข้ามกับเมตตา ตัณหาเกิดจากเวทนาเป็นปัจจัย มีวิชชาเป็นรากฐาน กล่าวคือ เมื่อบุคคลรับรู้อารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วเกิดความรู้สึกสุข ทุกข์หรือเฉย ๆ ในเวลานั้นตัณหาก็เกิดขึ้นในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่ต้องใช้ความคิดหรือความรู้สึกความเข้าใจอะไรเลย แต่ถ้าเกิดสำนักทางจริยธรรม หรือวัฒนธรรม ประเพณี ว่าสิ่งที่กระทำหรือคิดนั้นไม่เหมาะสม ตัณหาก็อาจถูกตัดทอน ตัณหาจะมุ่งสู่เวทนาเสมอ และเวทนามี ๖ อย่างด้วยกัน รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส (โผฏฐัพพะ) และธรรมารมณ์ (เรื่องในใจ) โดยเฉพาะ ๕ อย่างแรก ที่เรียกว่า กามคุณ ๕^{๑๔} เป็น บ่อเกิดสำคัญของตัณหา การเสพเวทนาจากอารมณ์เช่นนี้ได้สร้างเสริมความรู้สึกหลงผิดอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือ ความรู้สึกที่มีตัวตนหรืออัตตา ความมี ความเป็นของกู ตัวกู ขึ้นมาและจะเกิดอย่างต่อเนื่อง และเมื่อประสบกับสิ่งที่ไม่สามารถสนองตัณหาแห่งตัวตนได้ ก็จะมี ความกระหาย อยากให้ตัวตนสูญสิ้นไป ตัณหา มีบทบาทเป็นตัวกำกับการดำเนินชีวิตส่วนใหญ่ของมนุษย์ เป็นแหล่งก่อให้เกิดปัญหาต่อชีวิตและสังคมของมนุษย์ เป็นที่มาของความหวัง ความหวาดระแวง ความเคียดแค้นชิงชัง ความมีนเมาลุ่มหลง และความทุกข์ร้อนต่าง ๆ ซึ่ง ตัณหาทุกอย่างมุ่งมาที่การมีอยู่ ดำรงอยู่แห่งตนทั้งสิ้น ตัณหาแยกออกได้เป็น ๓ ด้าน คือ

๑) กามตัณหา คือ ความกระหายอยากได้อารมณ์ที่น่าชอบใจมาเสนอปรนเปรอตน มีความทะยานอยากในกาม หรือตัณหาในกามคุณ ๕ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส นั้นเอง หรือความกระหายอยากให้การเสพเวทนา

๒) ภวตัณหา คือ ความกระหายอยากในความมีนเมาถาวร มีอยู่คงอยู่ตลอดไป (รวมถึงใหญ่โตโดดเด่น) ของตน หรือความทะยานอยากในภพ หากจะอธิบายให้เข้าใจง่ายก็คือ

^{๑๐} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พุทธธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๔๘๖-๕๑๒.

^{๑๑} อ.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๓/๒๓, ๖๙/๑๑๓, ๒๗๕/๓๓๐, อ.จตุกก. (ไทย) ๒๒/๗๙/๖๐๒.

^{๑๒} อ.จตุกก. (ไทย) ๒๒/๑๐๖/๖๒๗.

^{๑๓} อ.ตติ. (ไทย) ๒๐/๑๑๒/๓๕๓.

^{๑๔} อ.ปญจก. (ไทย) ๒๒/๕๕/๙๖.

อยากมี อยากเป็นในสิ่งที่ตนไม่มี ไม่ได้เป็น หากมีแล้วก็อยากมีให้มากขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นความอยากได้ในทางที่ดีของตัณหา แต่เป็นไปโดยมีเงื่อนไข อาศัยความตึงามนั้นเสพเวทนา มากขึ้น ทำให้อัตตมอันคงขึ้น เช่น อยากเป็นวีรบุรุษ (ทำให้ตัวตนมั่นคงขึ้น จากคำว่า สรรเสริญ) หรืออยากบรรลุลุทธิธรรมขั้นใดขั้นหนึ่ง (ทำให้รู้สึกสูงเสียดกว่าคนอื่น) ฯลฯ ความอยากทั้งหลายเหล่านี้ มีเงื่อนไขอยู่ที่ต้องการได้รับสุขเวทนา เสริมความมีตัวตนให้เข้มแข็งขึ้น

๓) วิวาทตัณหา ความกระหายในความดับสิ้น ชาดสุญญ แห่งตัวตน ไม่อยากมี ไม่อยากเป็นในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ เป็นอยู่ จนอาจหมายรวมถึงการอยากทำลายชีวิตตนเอง อยากให้อัตตภาพราศ สุกญสิ้นไปจากภาวะที่ไม่ปรารถนา

ตัณหานั้นนำไปสู่การแสวงหา หรือหาทางอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะให้ได้สิ่งที่ต้องการนั้น ๆ มาเสพเสวย นั่นคือ มุ่งประสงค์เวทนา ตัณหาอาศัยอวิชชาคอยหลบเลี่ยงและให้ออกาสของตนเองเป็นศูนย์กลาง หากมนุษย์ตอบสนองความอยากทุกเรื่องทุกครั้ง ความทะยานอยากก็มีได้หมด มีแต่จะเพิ่มมากขึ้นตามอวิชชา จนไม่มีที่สุดแห่งความอยาก ชีวิตจะต้องดิ้นรนหา มาปรนเปรอความอยากที่ไม่สิ้นสุด มีความทุกข์จากความอยาก ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งการกระทำอันไม่พึงประสงค์ได้ บุคคลที่มีตัณหาเป็นแรงจูงใจนั้น การกระทำเป็นเพียงเงื่อนไขให้ได้สิ่งที่ต้องการเสพ เขาไม่ต้องการการกระทำนั้นหรือผลโดยตรง แต่ต้องการสิ่งนั้นมาเสพ ซึ่งส่งผลโดยตรงหลาย ๆ ประการ เช่น ทุจริต^{๑๔} (คดโกง ลักขโมย ทุจริตเชิงนโยบายกินตามน้ำ ให้ได้เงินมาเสพโดยไม่ต้องทำงานหนัก) ทำงานสักแต่ทำให้เสร็จ ไม่สนใจคุณภาพงาน การได้สิ่งเสพเสวยกลายเป็นตัวทำลายการกระทำ ถ้าไม่ได้ก็ไม่ทำ เป็นต้น

ฉันทะ ฉันทะในที่นี้หมายถึง กุศลธรรม ฉันทะ แปลว่า ฉันทะในกุศลธรรม คือ ความพอใจ ความชอบ ความอยากในสิ่งที่ตึงาม สิ่งที่เกิดจากจิตเจตจำนง สิ่งที่เป็นผลดีแก่ความเจริญงอกงามในทางที่เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแก่ตนและคนอื่น ฉันทะสัมพันธ์กับการกระทำ คือ กระทำเพื่อให้รู้จริง และกระทำเพื่อสร้างภาวะให้เกิดขึ้น ฉันทะจะเป็นธรรมที่นำไปสู่อุตสาหะหรือวิริยะ โดยสรุปก็คือ ฉันทะ มุ่งประสงค์ประโยชน์ที่มีคุณค่าแท้จริงแก่ชีวิต เป็นภาวะกลาง ๆ ไม่ผูกพันกับอัตตา และนำไปสู่วิริยะ อุตสาหะ คือเกิดการกระทำขึ้นนั่นเอง ฉันทะต้องการให้งานหรือกิจกรรมทั้งหลายอยู่ในภาวะที่ดี ถูกต้อง งอกงาม เรียบร้อย และสมบูรณ์ ดังนั้น ในลักษณะนี้จะมีความรัก และต้องการสิ่งที่ตึงามต่าง ๆ ความรักในความสะอาด รักความสงบเรียบร้อย รักในคุณภาพชีวิต เป็นต้น และภาวะจิตเช่นนี้ ไม่มีตัวตนหรือความอยากในเวทนามาเกี่ยวข้องด้วย

ดังนั้น เมื่อบุคคลจะทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืองานใดงานหนึ่ง ควรเริ่มต้นด้วย ฉันทะ และรักษาให้ฉันทะดำรงอยู่ในสภาวะที่ต่อเนื่อง บุคคลนั้นจะมีความซาบซึ้งในคุณค่าของภาวะที่ตึงามของสิ่งนั้น มีการทำงานพาไป จิตใจจะแน่วแน่ นี่คือมี

^{๑๔} วจ.ฉก. (ไทย) ๒๒/๑๐๘/๖๓๐.

สัมมาสติ^{๑๖} สัมมาสมาธิ^{๑๗} ในงานที่ทำ แต่ตัณหา^{๑๘}จะเข้ามาสอดแทรกเสมอ ทำให้เกิดอัตตาขึ้น โดยยึดว่างานของเรา มีเรา ของเรา มีตัวมีตนขึ้น อยากรให้ผลงานของเราดี อยากรให้คนยกย่อง ชมเชยเรา ทำให้เกิดการแข่งขันขึ้น กลัวว่างานจะสู้คนอื่นไม่ได้ ตัณหาจึงเป็นตัวสนับสนุน การแข่งขัน หากไม่ต้องการตัณหาในกิจกรรมใด ๆ แล้ว จะต้องรักษาฉันทะ เอาไว้ให้มั่นคง นั้นเอง

ดังนั้น จุดต่างที่สำคัญของแรงจูงใจทางพุทธศาสนาระหว่างตัณหากับฉันทะ มี ๒ ประการ คือ

๑) ตัณหา^{๑๙}นำไปสู่การแสวงหา ความประสงค์อยู่ที่การได้สิ่งนั้น ๆ มาด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม แต่ตัณหาไม่ก่อให้เกิดการกระทำ เป็นเพียงวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งตามเงื่อนไข ที่จะช่วยให้การแสวงหา สิ่งเสพเสวยสำเร็จลุล่วงตามความต้องการของตัณหา ในขณะที่ฉันทะ ต้องการกุศลหรือต้องการภาวะที่ดีงาม ความรู้ความเข้าใจในความจริงแท้ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติ นั้นคือ ฉันทะต้องการภาวะที่ดีงามที่เป็นผลของการกระทำ จึงต้องการกระทำที่เป็นเหตุของผล นั้นด้วย ดังนั้น โดยนัยนี้ ฉันทะทำให้เกิดการกระทำและความต้องการที่จะทำหรือทำให้อยากทำ โดยสรุปก็คือ ตัณหาคือต้องการเสพกุศลธรรม ฉันทะคือต้องการธรรมและต้องการการกระทำ

๒) ความต้องการหรือกิจกรรมใด ไม่เกี่ยวกับการหาสิ่งมาเสพเสวยเวทนา ไม่เกี่ยวกับการป้องกัน หรือเสริมขยายความมั่นคงของอัตตา ความต้องการหรือกิจกรรมนั้นเป็นเรื่องของฉันทะ ไม่ใช่เรื่องของตัณหา ตัณหาต้องเกี่ยวข้องกับการเสพเวทนา^{๒๐} และเสริมอัตตา แม้ว่าจะเป็นความอยากในทางที่ดีก็ตาม และเป็นเรื่องยากมากที่จะทำให้คนปราศจากตัณหา

^{๑๖} ม.อ. (ไทย) ๑๔/๑๓๖/๑๗๕, ๓๗๕/๔๒๓, ส.สพ. (ไทย) ๑๘/๓๑๔/๓๓๕.

^{๑๗} ส.สพ. (ไทย) ๑๘/๒๓๐/๑๖๖, ส.ม. (ไทย) ๑๘/๑๖๖๔/๕๒๘, อ.จ.ก. (ไทย) ๒๒/๓๓๔/๔๖๔.

^{๑๘} ม.อ. (ไทย) ๑๔/๔๒๒/๔๘๐

ข้อกำหนดเกี่ยวกับตัณหาและฉันทะ ตามที่พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) สรุปไว้เป็นประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้^{๑๙}

แผนภาพประกอบที่ ๔ : ข้อกำหนดเกี่ยวกับตัณหาและฉันทะ

หัวข้อ	ตัณหา	กุศลธรรมฉันทะ
ความหมายเบื้องต้น ความหมายตามหลัก กระบวนการธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ความอยาก ความร่อนรน คือ ต้องการเสพ - ความอยากได้สิ่งเสพเสวยอยากในความมั่นคงแห่งตัวตน พรวนหาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ความยินดี พอใจ ความไม่เฝือก คือ ต้องการธรรม - ความยินดีในภาวะที่สิ่งนั้น ๆ เป็นสิ่งดีต้องการภาวะที่ดีย่อมอยากทำให้คุณค่าหรือภาวะที่ดียิ่งงอกงามขึ้นบรรลุดุจดมสภาวะ
สิ่งที่ประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - อวิชชา + เวทนา ⇨ ตัณหา ⇨ ปริเวทนา - อารมณ์ ๖ (สิ่งเสพเสวยที่อำนาจสุข หรือ อัดตา) อามิส 	<ul style="list-style-type: none"> - โยนิโสมนสิการ ⇨ ฉันทะ ⇨ อุตสาหะธรรม กุศล (ความจริง ความดีงาม คุณธรรมชีวิต) - ไม่พัวพันกับอัดตา - มุ่งสิ่งที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์แก่ชีวิต
ลักษณะพึงประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - มีอัดตาเป็นศูนย์กลาง - มุ่งหาสุขเวทนา - การกระทำเป็นเพียงแ่งสนองความต้องการเสพ ไม่ต้องการการกระทำ - ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นตัวกำหนดการกระทำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเหตุกับการกระทำ และเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำ - จุดมุ่งหมายของงาน เป็นตัวกำหนดการกระทำ - สบาย สงบ ช่วยให้เกิดสมาธิจิต สงบ ตั้งมั่น ต็มตำ ซาบซึ้ง
อาการ - ผลต่อจิต	<ul style="list-style-type: none"> - กระวนกระวาย เร่าร้อน ไม่ส่งเสริมสมาธิ - คับข้องใจมีทุกข์เกิดโรคทางจิต 	<ul style="list-style-type: none"> - เอื้อต่อสุขภาพจิต - พึงกระทำ คือ สร้างขึ้นและปฏิบัติตาม - ระวังด้วยการทำให้สำเร็จตามนั้น

^{๑๙} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พุทธธรรม, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๒๕-๕๒๖.

หัวข้อ	ค้นหา	กุศลธรรมฉันทะ
วิธีปฏิบัติ	<p>๑. หัยตรง : ฟังละโดยการถอนขาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกิดที่ไหน ดับหรือละที่นั่น - ควบคุมโดยเพิ่มปัญญาและฉันทะ <p>๒. อุบาย : อาศัยค้นหาและค้นหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ค้นหาเป็นปัจจัยแก่ฉันทะ 	

ดังนั้น หากจะเทียบเคียงระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามแนวทางสากลกับในทางพุทธธรรมแล้ว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวทางสากลน่าจะอยู่สูงสุดก็เพียงต้น ๆ ของฉันทะ และค่อนข้างไปในทางค้นหาเท่านั้น ในขณะที่แรงจูงใจในพุทธธรรมอยู่ที่กุศลธรรมฉันทะ

แรงจูงใจในทางพุทธศาสนา ที่เรียกฉันทะนั้น สามารถจะเทียบเคียงได้กับแรงจูงใจทางการศึกษาตามแนวคิดของไอน์สไตน์ (Albert Einstein) ได้กล่าวไว้ก็คือ ความปรารถนาต่อสัจธรรม และปัญญา^{๒๐} (Loving interest in the object and a desire for truth and understanding) และเทียบเคียงว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ปรารถนาตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต^{๒๑}

ตามแนวคิดข้างต้น เห็นได้อย่างชัดเจนว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจ ซึ่งมีทั้งแรงจูงใจภายในตัวบุคคล รวมทั้งการลดแรงขับเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ด้วยแรงจูงใจภายในเป็นแรงขับที่ ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมโดยไม่ได้หวังรางวัลหรือแรงเสริมภายนอก เช่น แรงจูงใจที่ต้องการจะมีความสัมพันธ์ เป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง เป็นต้น และแรงจูงใจภายนอก คือแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมเนื่องมาจากแรงเสริมภายนอก เช่น คำชม เงินรางวัล การให้ข้อมูลป้อนกลับ เป็นต้น ดังนั้น ถ้าหากต้องการให้การศึกษาสามารถเป็น การศึกษาที่พัฒนาศักยภาพของบุคคลได้แล้ว จะต้องสร้างแรงจูงใจทางการศึกษาขึ้น นั่นคือ ต้องการให้เยาวชนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต ซึ่งมีได้เป็นไปเพื่อ

^{๒๐} ขุ.ชา. (ไทย) ๒๗/๒๒/๖๙, ๕๘/๒๔, ๖๖-๖๗/๒๖๖, ๘๐/๖๐๘, ๘๔/๑๗๔, ๘๘/๑๗๔, ๑๒๒/๔๔๒.

^{๒๑} ภัทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ, “รูปแบบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ของ ป.อ. ปยุตโต”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๒๘-๓๒.

การศึกษาในระบบหรือนอกระบบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นไปเพื่อให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการประกอบกิจการงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตด้วย

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง

๒.๕.๑ ความหมายของคำว่า ความคาดหวัง

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ความคาดหวัง ดังนี้

พจนานุกรมออกซ์ฟอร์ด (Oxford Advanced Learner's Dictionary : 2000) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังเป็นความเชื่อ เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้า ต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรจะเป็นหรือควรเกิดขึ้น^{๒๒}

ประเทือง สุธรรณ^{๒๓} กล่าวถึงความคาดหวังไว้ว่า เป็นความต้องการความรู้สึกนึกคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณของแต่ละบุคคล ในการคาดคะเนหรือคาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าควรมีหรือควรเกิดขึ้นในอนาคต ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ และความคาดหวังนี้จะถูกต้องมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

เพชร หาลาก^{๒๔} กล่าวถึงความคาดหวังว่า ความคาดหวังของแต่ละบุคคลถูกตั้งขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการ จึงจะเห็นได้ว่า เมื่อบุคคลมีความต้องการในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็จะมี ความคาดหวังว่าให้สิ่งนั้น ๆ เกิดขึ้นและดำเนินการใด ๆ เพื่อสามารถบรรลุเป้าหมายของ ความต้องการนั้น ๆ และถ้าความต้องการของบุคคลนั้นได้รับการตอบสนองแล้วบุคคลนั้นจะมีความต้องการที่สูงขึ้นตามลำดับ

ทรวงทิพย์ วงศ์พันธ์^{๒๕} กล่าวถึง ความคาดหวังว่า เป็นความความคิด ความรู้สึกอย่างมีวิจรรย์ญาณของบุคคล ที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่า ควรจะมี อาจจะเป็นหรือควรว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

^{๒๒} ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง, พจนานุกรมออกซ์ฟอร์ด (Oxford Advanced Learner's Dictionary : 2000), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Expectancy_Theory.htm [๙ มกราคม ๒๕๕๕].

^{๒๓} ประเทือง สุธรรณ, “การศึกษาการรับรู้และความคาดหวังของครูต่อสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๔), หน้า ๑๕.

^{๒๔} เพชร หาลาก, “ความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาระดับกลางที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้บังคับระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๘), หน้า ๒๐.

^{๒๕} ทรวงทิพย์ วงศ์พันธ์, “คุณภาพบริการตามความคาดหวังและการรับรู้ของผู้รับบริการในหน่วยงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๑), หน้า ๒๐.

นพรัตน์ วังวล^{๒๖} สรุปความคาดหวังไว้ว่า คือ ความคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากความต้องการหรือความมุ่งหวังของแต่ละบุคคล ที่จะให้การกระทำใดการกระทำหนึ่ง สิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเกิดขึ้นในอนาคต

สรุปความคาดหวังว่า คือ ความรู้สึกนึกคิดอย่างใดอย่างหนึ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น มุ่งหวังให้เกิดขึ้นตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง โดยมีเป้าประสงค์หรือเป้าหมายเป็นตัวกระตุ้นเร่งเร้าให้เกิดสิ่งนั้น ๆ ขึ้น

๒.๕.๒ ทฤษฎีความคาดหวังของ Courtland L. Bovee

ทฤษฎีความคาดหวังของ Courtland L. Bovee^{๒๗} เป็นทฤษฎีที่เสนอว่าคุณค่าความพึงพอใจในผลลัพธ์ของบุคคล จะเป็นไปได้ทั้งในด้านบวกและด้านลบ โดยบุคคลจะมีการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการใน ๓ ประการ คือ

๑) การกระทำจะนำไปสู่การทำงาน (ความคาดหวังความพยายามจากการทำงาน Effort-performance Expectancy) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างความพยายามที่ต้องใช้และผลการทำงาน หรือหมายถึงความสัมพันธ์ที่รับรู้ระหว่างความพยายามที่ต้องการ และการทำงานซึ่งเป็นผลลัพธ์ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินส่วนตัว ในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงานในอนาคต โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมในการทำงาน การมีอุปสรรคและได้รับการสนับสนุนที่ดีในการทำงาน ตลอดจนพนักงานที่มีทักษะเพื่อให้เหมาะสมกับงาน

๒) การทำงานจะนำไปสู่ผลลัพธ์เฉพาะอย่าง (ความคาดหวังผลลัพธ์จากการทำงาน Performance Outcomes Expectancy) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานของบุคคลและความเป็นไปได้ของผลลัพธ์ เป็นความสัมพันธ์ที่รับรู้ระหว่างการทำงานของบุคคล และการเป็นไปได้อย่างมีผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการประเมินสิ่งแวดล้อมในการทำงานและระบบรางวัล เป็นความคาดหวังจากการใช้ความพยายามในการทำงาน ให้บุคคลรับรู้ว่าการพยายามของเขาจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ เขาจะพยายามปฏิบัติงานไม่ให้พลาด เพื่อผลลัพธ์ที่เขาต้องการ ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความชัดเจน เกี่ยวกับความต่อเนื่องจากภายในระหว่างการทำงานและผลลัพธ์

๓) คุณค่าความพอใจในผลลัพธ์ (Valence of Outcomes) หมายถึง คุณค่าของความพึงพอใจซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ของแต่ละบุคคลจากการปฏิบัติ คุณค่าความพึงพอใจที่คาดหวังหน้าว่าจะมี (Anticipated Satisfaction) โดยผลลัพธ์เป็นที่น่าพึงพอใจคุณค่าจะเป็นบวก

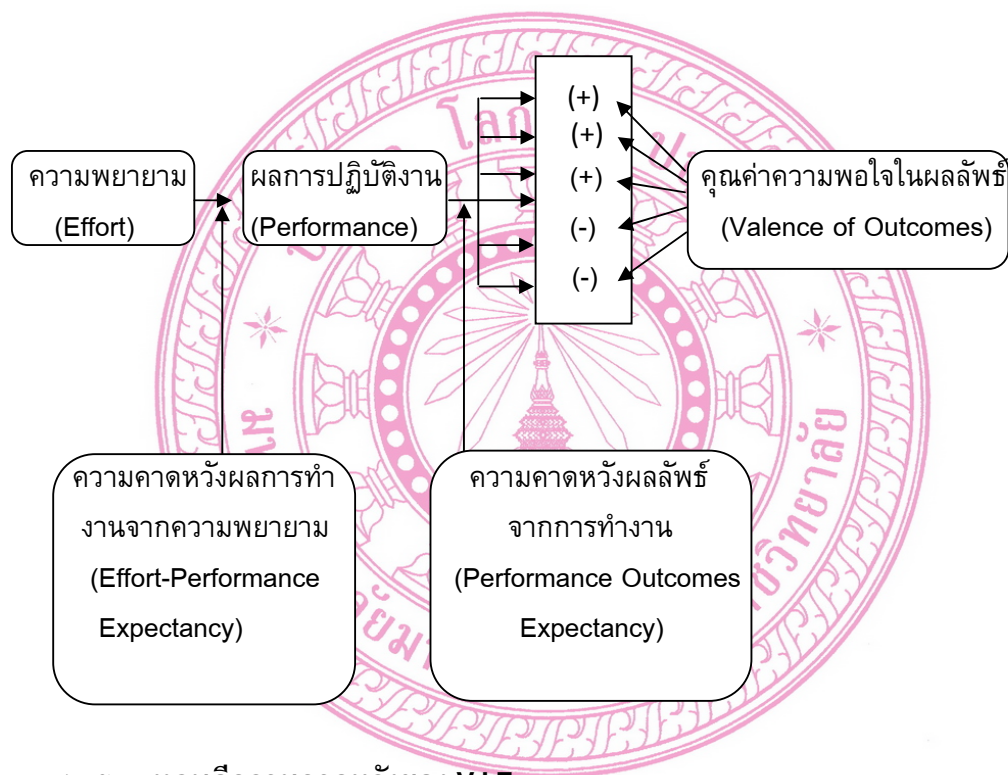
^{๒๖} นพรัตน์ วังวล, “ความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖), หน้า ๑๓.

^{๒๗} Bovee, Courtland L. and others, **Management**, (New York: McGraw-Hill, Inc., 1993), p. 8.

(Positive Valence) เมื่อผลลัพธ์ไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ คุณค่าความพึงพอใจก็จะเป็นลบ (Negative Valence) และมีผลลัพธ์ที่มีทั้งลักษณะเป็นที่น่าพึงพอใจ และไม่น่าพึงพอใจ คุณค่าจะเท่ากับศูนย์

จากทฤษฎีเบื้องต้นดังกล่าวสามารถนำมาแสดงเป็นแผนภูมิดังนี้

แผนภาพประกอบที่ ๕ : ทฤษฎีความคาดหวังของ Courtland L. Bovee

๒.๕.๓ ทฤษฎีความคาดหวังของ V.I.E

การที่บุคคลใดจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะมีความคาดหวังว่า จะได้รับความสำเร็จเป็นผลตอบแทนการกระทำ เช่น ความคาดหวังว่า เมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะได้รับปริญญา^{๒๔} ดังนั้น ความคาดหวังจึงเป็นเหตุของการกระทำ เพราะพฤติกรรมมนุษย์เกิดจากการคาดหวังที่จะได้รับผลสำเร็จจากการกระทำนั้น ๆ

ทฤษฎีความคาดหวังของ V.I.E จึงมีองค์ประกอบที่สำคัญอันจะนำมาซึ่งผลสำเร็จของผลตอบแทนตามความคาดหวังของบุคคลได้เป็นอย่างดีมี ๓ ประการด้วยกัน คือ

^{๒๔} มัชฌิมา ชนะหทัย, "ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทผู้นำการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๘), หน้า ๑๓.

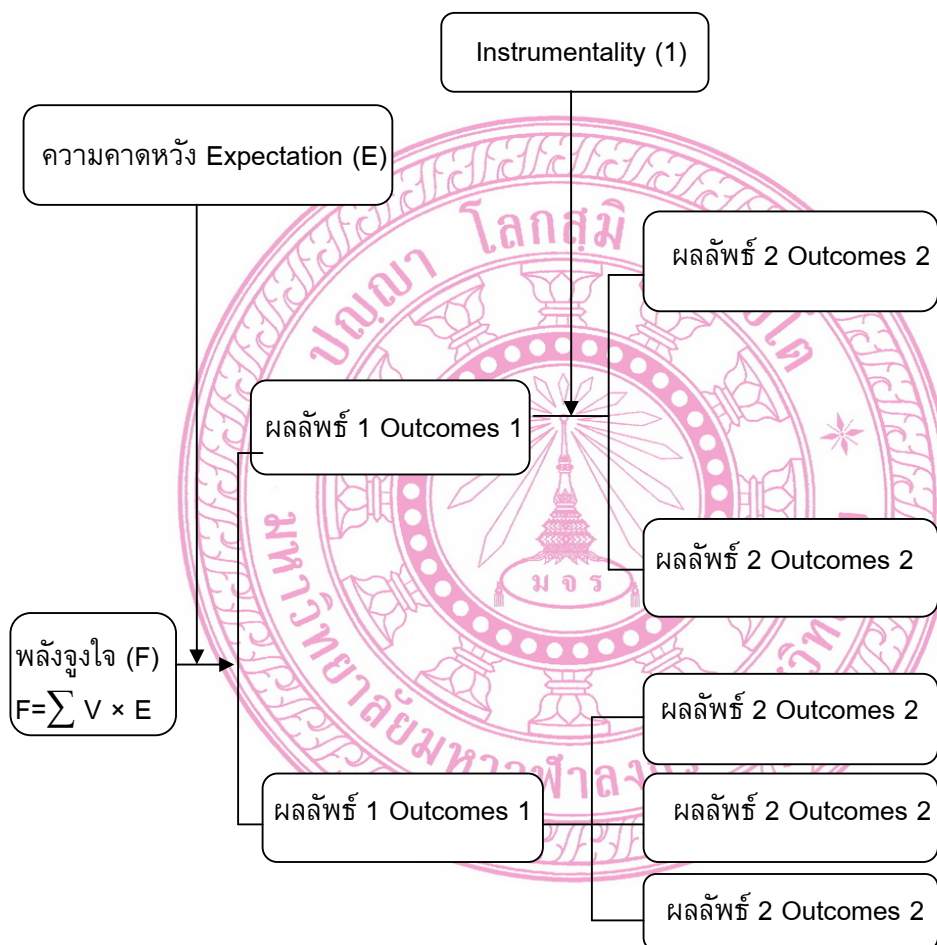
๑) $V = \text{Valance}$ คือ ความพึงพอใจ โดยแนวคิดเกี่ยวกับ Valance หมายถึง ความพึงพอใจของมนุษย์ที่มีต่อผลลัพธ์ (Outcomes) ของการกระทำ ลักษณะที่สำคัญที่สุดของความพึงพอใจของมนุษย์ คือ ระดับความพึงพอใจที่มนุษย์คาดหวังที่จะได้จากผลลัพธ์นั้น ไม่ใช่เกิดจากการเห็นคุณค่าของผลลัพธ์นั้นเสมอไป การเลือกผู้นำท้องถิ่นที่สัญญาว่าจะทำประโยชน์ให้ตน ไม่ได้เลือกเพราะผู้นำท้องถิ่นนั้นเป็นคนดี

๒) $I = \text{Instrumentality}$ คือ เครื่องมือ อุปกรณ์ วิธีทางที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ Vroom อธิบายว่า Instrumentality หมายถึง ความเชื่อถือ วิธีการในการเชื่อมโยงผลลัพธ์อย่างหนึ่งไปสู่ผลลัพธ์อีกอย่างหนึ่ง เช่น นักเรียนเชื่อว่าการเรียนเป็นวิธีการไปสู่การสอบได้ การสอบได้ที่หนึ่งไปสู่การได้รับใบประกาศนียบัตร ทั้งการสอบได้และได้รับประกาศนียบัตร จะนำไปสู่การบรรจุเข้าทำงาน

๓) $E = \text{Expectancy}$ คือ ความคาดหวังของบุคคลนั้นๆ บุคคลที่มีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค หากความต้องการพื้นฐานเหล่านี้ได้รับการตอบสนองแล้วก็จะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวสามารถนำมาแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพประกอบที่ ๖ : ทฤษฎีความคาดหวังของ V.I.E

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖.๑ งานวิจัยภายในประเทศ

พระมหาจำลอง พรหมแสน^{๒๙} ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอนแบบโยนิโสมนสิการต่อการคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนธรรมราชศึกษา อำเภอเมือง เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ก่อนเรียนนักเรียนใช้วิธีคิดแบบง่าย ๆ คือ ยังไม่รู้จักคิดวิเคราะห์แบบลึกซึ้ง

^{๒๙} พระมหาจำลอง พรหมแสน, "ผลการสอนแบบโยนิโสมนสิการต่อการคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนธรรมราชศึกษา อำเภอเมือง เชียงใหม่", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕).

หรือคิดยังไม่ถูกทางจึงทำให้คะแนนการทดสอบก่อนเรียนได้น้อยกว่าหลังเรียน ซึ่งเป็นขั้นตอนการคิดในชั้นเดียวกัน แต่เมื่อได้รับการกระตุ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบโยนิโสมนสิการ^{๓๐} แล้ว มีผลให้คะแนนจากการวัดขั้นการคิดหลังเรียนของนักเรียนสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบโยนิโสมนสิการมีผลต่อการคิดของนักเรียน คือ สามารถทำให้นักเรียนมีขั้นการคิดสูงขึ้นได้

พระมหาธีระศักดิ์ ดวงศิริ^{๓๑} ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง พฤติกรรมการสอนของครูสังคมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าครูสังคมศึกษาส่วนมากมีหลักในการเลือกเทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สอดคล้องกับบทเรียนและเนื้อหา และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เลือกตามความถนัดของครูผู้สอน และพิจารณาตามความพร้อมของผู้เรียนด้านวัย วุฒิภาวะ สติปัญญาและการบรรยายประกอบการใช้สื่อและคำถาม

ธเนศ อุทธโยธา^{๓๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนผดุงวิทย (วัดศรีบุญเรือง) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียนผดุงวิทย (วัดศรีบุญเรือง) ทั้ง ๔ ด้าน ในภาพรวมมีส่วนร่วมเป็นบางครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองยังไม่เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา และคิดว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องเป็นผู้จัด

ศศิธร เวียงเหล็ก^{๓๓} ได้ทำการศึกษารายละเอียด ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองให้ความเห็นต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและอาคารสถานที่ ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณภาพโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาเขต

^{๓๐} ม.มู. (ไทย) ๑๒/๑๕/๑๘, ๔๕๒/๔๘๑, ส.ม. (ไทย) ๑๙/๖๒/๔๗, ๘๓/๕๔, ๑๙๔/๑๒๗, ๒๑๓/๑๔๕, ๒๓๐/๑๖๐, ๑๐๐๑/๔๘๕, อง.เอกก. (ไทย) ๒๐/๒๐/๔, ๖๖/๑๒, ๙๑/๑๕, ๑๐๗/๑๗, ๑๒๓/๑๙, ๓๐๓/๓๙, อง.ทุก. (ไทย) ๒๐/๑๒๗/๑๑๕, อง.ต.ก. (ไทย) ๒๐/๖๙/๒๗๔, ช.สุ. (ไทย) ๒๕/๑๖/๓๖๐.

^{๓๑} พระมหาธีระศักดิ์ ดวงศิริ, “พฤติกรรมการสอนของครูสังคมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗).

^{๓๒} ธเนศ อุทธโยธา, “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนผดุงวิทย (วัดศรีบุญเรือง) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ๒๕๔๘).

^{๓๓} ศศิธร เวียงเหล็ก, “ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๒).

พื้นที่การศึกษานนทบุรี มีคุณภาพระดับมาก คือ โรงเรียนเอกชนมีความตระหนักถึงความสำคัญด้านสื่อและอาคารสถานที่ดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ต้องอาศัยสื่อการสอนเป็นตัวกลางระหว่างครู บทเรียน กิจกรรม และนักเรียน สื่อการสอนจึงเป็นทรัพยากรที่ส่งเสริมให้จัดการศึกษา ในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างราบรื่น สมบูรณ์ ซึ่งสื่อการสอนส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนเอกชน

ภัสรา จันโทมุข^{๓๔} ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาพลื่นธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า

๑) แรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาพลื่นธุ์ ของนักเรียนรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีแรงจูงใจในการเข้าเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านชื่อเสียงของสถาบัน ด้านสังคม ด้านอาชีพ และด้านสวัสดิการ

๒) ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจ ในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาพลื่นธุ์ ของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านสวัสดิการ และด้านชื่อเสียงของสถาบันสูงกว่าเพศชาย ส่วนแรงจูงใจในการเข้าเรียนในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

วิชัย กองอุดม^{๓๕} ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนในสายสามัญของนักศึกษา ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกันตามกรอบแนวคิด ๖ ด้าน คือ เหตุผลส่วนตัวด้านหน้าที่การงาน ด้านใช้จ่ายการศึกษา ด้านสถาบัน ด้านหลักสูตร และด้านอิทธิพลของสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือนักศึกษาซึ่งจำแนกเป็นสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน ๒๑๗ คน พบว่านักศึกษาในสองระดับมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาสายสามัญโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน และนักศึกษาที่ศึกษาในระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจเข้าศึกษาสายสามัญไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ และระดับการศึกษาต่อแรงจูงใจการเข้าศึกษาสามัญ

^{๓๔} ภัสรา จันโทมุข, “แรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาพลื่นธุ์”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๒).

^{๓๕} วิชัย กองอุดม, “ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนในสายสามัญของนักศึกษา ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๒).

พระมหาบุญทัย นนสีลาต^{๓๖} ได้ทำการศึกษาเรื่อง มูลเหตุของการเข้ามาเรียนของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ปกครองบางส่วนซึ่งมีฐานะทางครอบครัวไม่ค่อยดีเท่าที่ควร แต่ต้องการให้บุตรของตนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และต้องการให้บุตรของตนมีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต ได้มองเห็นสภาพสังคมแล้ว กล่าวบุตรของตนจะไปประสบเข้ากับปัญหาเหล่านั้น จึงได้ส่งบุตรของตนเข้ามาบวชเรียนต่อในโรงเรียนพระปริยัติธรรม และเพื่อประหยัดทุนทรัพย์และค่าใช้จ่ายในครอบครัวลงได้ด้วย

นลินี เสนาป่า^{๓๗} ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้บริการในการเลือก สถาบันสอนภาษาต่างประเทศ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากรตามด้วยปัจจัยผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ปัจจัยด้านวัสดุสื่อสาร สื่อโฆษณาและการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยสัญลักษณ์ตามลำดับ

๒.๖.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

ดาร์เกนวอลด์ และ เมเรียม (Darkenwald and Meriam)^{๓๘} ได้ศึกษาเหตุผล การเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่ ทั้งที่กำลังจะเข้าเรียน และที่กำลังเรียนอยู่ พบว่าผู้ที่กำลังจะเข้าเรียนมีเหตุผลในการเข้าเรียนด้านสังคม และด้านการหนีจากสภาพจำเจอยู่ในระดับต่ำที่สุด ส่วนผู้ที่กำลังเรียนอยู่ พบว่าอายุ เพศ และสถานภาพทางสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าเรียน โดยเฉพาะด้านเพศนั้น พบว่าเพศหญิงให้ความสำคัญกับเหตุผลส่วนตัว ส่วนเพศชายให้ความสำคัญด้านเพื่อทำให้หน้าที่ให้ดีขึ้น ด้านศาสนาและด้านการหนีจากความจำเจ ด้านอายุ พบว่าผู้ที่มีอายุสูงให้ความสำคัญกับความรู้ ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญด้านส่วนตัว และคนผิวดำให้ความสำคัญด้านส่วนตัว ด้านชุมชนและด้านความรู้เชิงวัฒนธรรม

^{๓๖} พระมหาบุญทัย นนสีลาต, “มูลเหตุของการเข้ามาเรียนของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔).

^{๓๗} นลินี เสนาป่า, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้บริการในการเลือกสถาบันสอนภาษาต่างประเทศ ในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔).

^{๓๘} Darkenwald and Meriam, **Adult Education Foundation of Practice**, (New York : Harper and Row Publishers, 1982).

เรย์โนลด์ (Reynolds)^{๓๙} ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการนำตนเองกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ เวลาทำการที่วิทยุชุมชน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน ๙๕ คน มีอายุเฉลี่ย ๑๗-๓๗ ปี โดยใช้เครื่องมือ SDLRS และ EPS พบว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างแรงจูงใจในด้านความรู้ทางสติปัญญา และความพร้อมในการเรียนรู้โดยการนำตัวเอง โดยประสบการณ์และสิ่งปะทะท้าทายต่าง ๆ ในชีวิต เป็นอิทธิพลที่สำคัญในการเข้าร่วม

ฮอล และวาเลนไทน์ (Hal and Valentine)^{๔๐} ได้ศึกษาชบวนการจูงใจของนักศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อหาเหตุผลว่า เหตุใดนักศึกษาผู้ใหญ่จึงเลือกที่จะเข้าร่วมโครงการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ใหญ่ (ABE) เครื่องที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นมาประกอบด้วยเนื้อหาต่าง ๆ ๑๐ ด้าน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ที่รัฐโอไฮโอว่า สหรัฐอเมริกา ซึ่งเข้ามาเรียนในโครงการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับผู้ใหญ่และเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาไม่น้อยกว่าเกรด ๑๑ จำนวน ๓๒๓ คน พบว่าแรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการ คือ เพื่อความก้าวหน้าในด้านการศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง และเพื่อการสนองแรงกระตุ้นจากคนอื่นเป็นอันดับสุดท้าย

จากการได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พบว่าไม่มีงานวิจัยที่ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยส่วนมากแล้วผู้วิจัยท่านอื่นจะเน้นศึกษาเฉพาะบทบาทของพระสงฆ์ กับการพัฒนาอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ได้เจาะลึกถึงการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง ข้อมูลเหล่านี้จึงช่วยส่งเสริมชี้ให้เห็นว่าผู้วิจัยเกิดความสนใจ ต้องการวิจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อจะได้แนะนำแนวคิดและการปฏิบัติต่าง ๆ จากโครงการนี้มาปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

^{๓๙} Reynolds, Michael Merle, "The Self Directedness and Motivational Orientation Adult Part-Time Students at Community College", **Dissertation Abstracts International**, June 1986 : 3571-A.

^{๔๐} Hal, W. Beder and Thomas Valentine, "Motivation Profiles of Adult Basic Education Students", **Adult Education Quarterly**, ๔๐(๒) : Winter, 1990. P. 78-94.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนบรรพชิตและคฤหัสถ์ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๓ วิธีสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
- ๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การจัดกระทำข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษาทั้งเพศบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา ๒๕๕๓ ทั้งหมดโดยแยกเป็นบรรพชิต จำนวน ๖๓๙ รูป และคฤหัสถ์ จำนวน ๕๔๔ คน รวมเป็นประชากรทั้งหมด ๑,๐๘๒ รูป/คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบกับตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแยกเป็นคฤหัสถ์ จำนวน ๑๑๖ คน และบรรพชิตจำนวน ๑๖๙ รูป รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๒๘๕ รูป/คน ดังตารางแสดงรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑ : แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	คฤหัสถ์	บรรพชิต	คฤหัสถ์	บรรพชิต
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	๓๓	๑๐๓	๙	๒๘
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	๒๙	๑๔๘	๘	๓๘
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๙๕	๑๒๔	๒๕	๓๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๘๐	๑๑๐	๒๑	๓๐
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	๘๙	๘๒	๒๔	๒๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑๐๗	๗๒	๒๙	๑๙
รวม	๔๓๓	๖๓๙	๑๑๖	๑๖๙

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นประกอบไปด้วย ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีจำนวน ๒ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) จำแนกเป็น ๖ ด้าน คือ

- ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา จำนวน ๗ ข้อ
- ด้านสวัสดิการ จำนวน ๗ ข้อ
- ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม จำนวน ๗ ข้อ
- ด้านความต้องการของผู้ปกครอง จำนวน ๗ ข้อ
- ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๗ ข้อ
- ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวน ๗ ข้อ

รวมทั้งรวม ๔๒ ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ ๕ ระดับ โดยใช้เกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนนดังนี้

๕ หมายถึง แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมากที่สุด

๔ หมายถึง แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมาก

๓ หมายถึง แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อปานกลาง

๒ หมายถึง แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อน้อย

๑ หมายถึง แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อน้อยที่สุด

๓.๓ วิธีสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการ หลักการ แนวคิด ศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา และศึกษาแรงจูงใจเชิงพุทธศาสนา โดยได้ศึกษาจากตำราพระไตรปิฎก และจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวกับหลักและวิธีการสร้างแบบสอบถาม เช่น รวีวรรณ อังคนรัักษ์พันธ์ (๒๕๓๓) และการวิจัยเบื้องต้น ของบุญชม ศรีสะอาด (๒๕๓๕) เป็นต้น

๓) สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษาจากทฤษฎีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา และศึกษาแรงจูงใจเชิงพุทธศาสนา

๔) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา โครงการการศึกษาอิสระ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) ความเหมาะสมและความถูกต้องแล้วนำมาแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ

๕) นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

๖) นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วมาปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา (Wording) ที่ไม่ตรงตามเนื้อหา นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบและแก้ไขเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

๗) นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนเมธีวุฒิกิจ จังหวัดลำพูนซึ่งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาลักษณะเดียวกัน จำนวน ๕๐ คน

๘) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาตรวจสอบให้คะแนน และวิเคราะห์หาค่าจำแนกเป็นรายข้อ (Item Validity) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Sample Correlation) ระหว่างคะแนนแต่ละข้อและคะแนนรวมรายด้าน (Item – Total Correlation)

๙) คัดเลือกคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา ที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงมา ๔๒ ข้อ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค(Cronbach)^๑ ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม คิดเป็น ๘๐.๗๕.

๑๐) นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้ว ไปพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริงให้สมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) ขออนุญาตรับรองจากศูนย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมราชศึกษา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง

๓.๕ การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

๒) ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด ตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ ดังนี้

แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา	อยู่ในระดับมากที่สุด	ให้คะแนนเป็น ๕
แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา	อยู่ในระดับมาก	ให้คะแนนเป็น ๔
แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา	อยู่ในระดับปานกลาง	ให้คะแนนเป็น ๓
แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา	อยู่ในระดับน้อย	ให้คะแนนเป็น ๒
แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา	อยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น ๑

^๑ บุญชม ศรีสะอาด, วิธีการสถิติสำหรับการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘),

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามลำดับดังนี้

- ๑) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ
- ๒) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๔.๕๐-๕.๐๐	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๓.๕๐-๔.๔๙	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๐-๓.๔๙	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๐-๒.๔๙	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๑.๐๐-๑.๔๙	หมายถึง	น้อยที่สุด

และใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t-test เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรระหว่างเพศบรรพชิต และเพศคฤหัสถ์จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วย One-Way ANOVA

- ๓) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือทางสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

(๑) ค่าร้อยละ (%)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$f = \text{ความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ}$$

$$n = \text{ความถี่ทั้งหมด}$$

^๒ ศรีพรรณ สิทธิพงศ์ อ่างใน พระอริการณโชติ เขื่อนเพชร, “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุศึกษา ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๔๗), หน้า ๔๐-๔๒.

(๒) ค่าเฉลี่ยเลขคณิตหรือมัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

Σ = ผลรวม

X = คะแนนแต่ละตัว

n = จำนวนคะแนนทั้งหมด

f = ความถี่

fx = ผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนนั้น ๆ

(๓) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\text{สูตร} \quad \text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = ค่าข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว

n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

f = ความถี่

(๔) ค่ากลุ่มสัมพันธ์ (Paired Test)

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\sum d}{\sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n-1}}}$$

t = ค่าวิกฤต

d = ค่าความแตกต่างของข้อมูลแต่ละคู่

$\sum d$ = ผลรวมค่าความแตกต่างของข้อมูลแต่ละคู่

n = จำนวนคู่

df = $n - 1$

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการนำเสนอผลของการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่” นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- ๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- ๔.๒ ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- ๔.๓ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญทางสถิติจากการแจกแจงแบบ t (t - Distribution)
P-Value	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability-Value)

๔.๒ ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนบรรพชิตและนักเรียนคฤหัสถ์ โดยการจำแนกความถี่ ค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ๖ ด้าน คือ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะอันพึงประสงค์กับตัวแปรต้น

๔.๓ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนบรรพชิตและนักเรียนคฤหัสถ์ โดยการจำแนกความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการแจกแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น ๒๘๕ ฉบับ และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน ๒๘๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และจัดเรียงลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนบรรพชิตและนักเรียนคฤหัสถ์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์โดยการจำแนกค่าความถี่และค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ ๒ : แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนบรรพชิต	๑๖๐	๕๗.๘๗
นักเรียนคฤหัสถ์	๑๑๖	๔๒.๐๓
รวม	๒๗๖	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ได้แก่ นักเรียนบรรพชิต คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๗ รองลงมา ได้แก่ นักเรียนคฤหัสถ์ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๓

ตารางที่ ๓ : แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๓๕	๔๘.๙๑
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๔๑	๕๑.๐๙
รวม	๒๗๖	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐๙ รองลงมา ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๑

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาเป็นรายข้อจำนวน ๔๒ ข้อ และภาพรวมตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ ๔ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา

ข้อที่	ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ	๓.๗๘	.๙๒	มาก
๒	ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย	๓.๗๔	.๙๕	มาก
๓	เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้	๓.๙๓	.๙๔	มาก
๔	เชื่อว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนธรรมราชศึกษาแล้วจะเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม	๓.๗๗	.๘๒	มาก
๕	เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	๔.๔๖	.๖๙	มาก
๖	เชื่อว่าได้เรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง	๓.๙๗	.๘๑	มาก
๗	เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม	๓.๖๕	.๙๐	มาก
	รวม	๓.๙๐	.๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ ๖ เชื่อว่า ได้เรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๗$) รองลงมา ได้แก่ เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา มีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๕$)

ตารางที่ ๕ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านสวัสดิการ

ข้อที่	ด้านสวัสดิการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๘	มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่ยากจน	๓.๗๕	๑.๑๑	มาก
๙	มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน	๓.๘๓	.๙๑	มาก
๑๐	มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย	๔.๒๒	.๘๓	มาก
๑๑	มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวายให้แก่แก่นักเรียน	๓.๗๘	๑.๒๖	มาก
๑๒	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยแก่การศึกษาเล่าเรียน	๓.๗๘	.๙๓	มาก
๑๓	มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความต้องการ	๓.๔๕	๑.๑๑	ปานกลาง
๑๔	มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม	๓.๔๘	๑.๐๒	ปานกลาง
	รวม	๓.๗๕	.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๕ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านสวัสดิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๕ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ที่ว่ามีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๒$) รองลงมา ได้แก่ เชื่อว่ามีมีการยกเว้นค่าเล่าเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๓$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๔๕$)

ตารางที่ ๖ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม

ข้อที่	ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๕	สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนธรรมราชศึกษา	๓.๘๐	.๘๖	มาก
๑๖	ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใสและสามารถจัดการศึกษาได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๐๔	.๘๖	มาก
๑๗	โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	๔.๑๓	.๘๘	มาก
๑๘	ผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตนเหมาะสมน่าเลื่อมใสของสังคม	๓.๗๘	๑.๒๖	มาก
๑๙	ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม	๓.๗๘	.๘๓	มาก
๒๐	ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือรู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน	๒.๖๖	๑.๓๕	ปานกลาง
๒๑	ผู้บริหารและนักเรียนได้ให้การบริการแก่ชุมชนตามความต้องการของสังคมด้วยดีมาตลอด	๓.๖๔	.๘๕	มาก
รวม		๓.๖๙	.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๖ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๙ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๓$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใส และสามารถจัดการศึกษาได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๔$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียน หรือรู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๖๖$)

ตารางที่ ๗ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง

ข้อที่	ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๒	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ	๓.๗๑	.๘๑	มาก
๒๓	ผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่นๆ	๓.๘๗	.๘๑	มาก
๒๔	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาเสพติด	๒.๖๖	๑.๓๕	ปานกลาง
๒๕	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน	๓.๖๔	.๘๕	มาก
๒๖	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเรียนการพนัน	๓.๐๘	๑.๒๖	ปานกลาง
๒๗	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น	๒.๖๖	๑.๓๕	ปานกลาง
๒๘	การบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของผู้ปกครองพร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป	๓.๖๔	.๘๕	มาก
	รวม	๓.๓๒	.๖๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๗ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๒ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๗$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๑$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาเสพติด และผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๖๖$)

ตารางที่ ๘ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๙	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตนเองสอนเป็นอย่างดี	๓.๙๗	๑.๑๑	มาก
๓๐	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	๓.๐๘	๑.๒๖	ปานกลาง
๓๑	ครูผู้สอนมีวิถียุทธศาสตร์ความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเท ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สุดความสามารถของตน	๓.๖๖	๑.๒๕	มาก
๓๒	มีสื่ออุปกรณ์และห้องสนับสนุนการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ	๓.๔๘	๑.๓๑	มาก
๓๓	ระบบการวัดผล ประเมินผลนักเรียนถูกต้องเหมาะสมเที่ยงตรง ได้มาตรฐาน	๓.๔๐	๑.๓๕	ปานกลาง
๓๔	นักเรียนสามารถนำความรู้ความสามารถจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	๓.๓๐	๑.๒๗	ปานกลาง
๓๕	นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้	๔.๒๐	.๙๙	มาก
รวม		๓.๕๘	.๗๘	มาก

จากตารางที่ ๘ พบว่า ระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๘ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ ๓๕ นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๐$) รองลงมา ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตนเองสอนเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๗$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๘$)

ตารางที่ ๙ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อที่	ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๓๖	นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยน เป็นมิตรต่อผู้อื่น	๔.๑๑	.๗๗	มาก
๓๗	นักเรียนมีพฤติกรรมประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ตามกฎระเบียบของโรงเรียน และกฎหมาย บ้านเมือง	๓.๗๘	.๘๗	มาก
๓๘	นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	๓.๙๕	.๘๙	มาก
๓๙	นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้อยู่เสมอ	๓.๑๗	๑.๐๖	ปานกลาง
๔๐	นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับ เช่น สุรา บุหรี่ และสิ่งเสพติดอื่นๆ	๓.๓๑	๑.๐๓	ปานกลาง
๔๑	นักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม	๓.๙๒	๑.๐๔	มาก
๔๒	นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๓.๓๐	๑.๒๗	ปานกลาง
	รวม	๓.๙๕	.๖๕	มาก

จากตารางที่ ๙ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๕ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๑$) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๕$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๐$)

ตารางที่ ๑๐ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยภาพรวมทุกด้าน

โดยภาพรวมทุกด้าน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	๓.๙๐	.๕๘	มาก
ด้านสวัสดิการ	๓.๗๕	.๖๐	มาก
ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	๓.๖๙	.๖๑	มาก
ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	๓.๓๒	.๖๔	ปานกลาง
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓.๕๘	.๗๘	มาก
ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	๓.๙๕	.๖๕	มาก
รวม	๓.๗๐	.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๑๐ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๐ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๕$) รองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๐$) และด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๒$)

๒) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพ และระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ	๔.๐๒	.๘๘	มาก	๓.๔๖	.๘๗	ปานกลาง
๒. ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย	๔.๐๐	.๘๕	มาก	๓.๓๘	.๙๖	ปานกลาง
๓. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้	๔.๑๖	.๘๖	มาก	๓.๖๐	.๙๖	มาก
๔. เชื่อว่าเมื่อสำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนธรรมราชศึกษาแล้วจะเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม	๓.๗๗	.๗๔	มาก	๓.๗๘	.๙๓	มาก
๕. เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	๔.๕๘	.๖๐	มากที่สุด	๔.๓๑	.๗๘	มาก
๖. เชื่อว่าได้เรียนรู้หลักคำสอน ทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง	๔.๑๔	.๗๕	มาก	๓.๗๕	.๘๓	มาก
๗. เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อ ในโรงเรียนธรรมราชศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม	๓.๗๖	.๘๑	มาก	๓.๔๙	.๙๘	ปานกลาง
รวม	๔.๐๖	.๘๙	มาก	๓.๖๘	.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๑๑ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียนบรรพชิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ และด้านสถานภาพของนักเรียนคฤหัสถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๘

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนบรรพชิตเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าเชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนา สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๘$) รองลงมา ได้แก่ เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ ($\bar{X} = ๔.๑๖$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๖$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนคฤหัตถ์เป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ ๖ เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๑$) รองลงมา ได้แก่ ข้อที่ ๑๖ เชื่อว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนธรรมราชศึกษาแล้วจะเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = ๔.๑๖$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ ๑๖ เพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๑$)

ตารางที่ ๑๒ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านสวัสดิการ โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านสวัสดิการ	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัตถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๘. มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่ยากจน	๓.๙๔	๑.๑๑	มาก	๓.๔๘	๑.๐๖	ปานกลาง
๙. มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน	๓.๗๘	.๘๙	มาก	๓.๙๐	.๙๓	มาก
๑๐. มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย	๔.๓๐	.๘๗	มาก	๔.๑๑	.๗๗	มาก
๑๑. มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรีถวายให้แก่ นักเรียน	๔.๔๓	.๗๙	มาก	๒.๘๗	๑.๒๓	ปานกลาง
๑๒. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยแก่การศึกษาเล่าเรียน	๔.๐๒	.๘๐	มาก	๓.๔๔	.๙๘	ปานกลาง
๑๓. มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความต้องการ	๓.๖๖	.๙๗	มาก	๓.๑๕	๑.๐๐	ปานกลาง
๑๔. มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม	๓.๕๙	.๙๗	มาก	๓.๓๔	๑.๐๘	ปานกลาง
รวม	๓.๙๖	.๕๕	มาก	๓.๔๗	.๕๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๒ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อ ในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านสวัสดิการ โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียนบรรพชิต โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ และด้านสถานภาพของนักเรียนคฤหัตถ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๗

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนบรรพชิตเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวาย/ให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๓$) รองลงมา ได้แก่ มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = ๔.๓๐$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๙$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนคฤหัสถ์เป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๑$) รองลงมา ได้แก่ มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน ($\bar{X} = ๓.๙๐$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวาย/ให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๗$)

ตารางที่ ๑๓ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน เป็นที่ยอมรับจากสังคม	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๕. สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษา จากโรงเรียนธรรมราชศึกษา	๓.๙๘	.๗๘	มาก	๓.๕๖	.๙๑	มาก
๑๖. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่า เคารพเลื่อมใส และสามารถจัด การศึกษาได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ	๔.๒๑	.๙๑	มาก	๓.๘๐	.๙๘	มาก
๑๗. โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมี ชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	๔.๓๖	.๗๘	มาก	๓.๘๑	.๙๒	มาก
๑๘. ผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตน เหมาะสมน่าเลื่อมใสของสังคม	๔.๔๓	.๗๙	มาก	๒.๘๗	๑.๒๓	ปาน กลาง
๑๙. ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มี บทบาทและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ สังคม	๔.๐๒	.๘๐	มาก	๓.๔๔	.๙๘	ปาน กลาง
๒๐. ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือ รู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหาร หรือครูผู้สอน ในโรงเรียน	๒.๗๘	๑.๒๘	ปาน กลาง	๒.๔๙	๑.๔๓	ปาน กลาง

ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน เป็นที่ยอมรับ จากสังคม	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๑. ผู้บริหารและนักเรียนได้ให้การ บริการแก่ชุมชนตามความต้องการ ของสังคมด้วยดีมาตลอด	๓.๖๔	.๙๖	มาก	๓.๖๓	.๙๕	มาก
รวม	๓.๙๒	.๕๐	มาก	๓.๓๗	.๖๑	ปาน กลาง

จากตารางที่ ๑๒ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียน
ธรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยการจำแนกตาม
สถานภาพของนักเรียนบรรพชิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒
และด้านสถานภาพของนักเรียนคฤหัสถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ๓.๓๗

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนบรรพชิตเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อย
ที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตนเหมาะสมนำเลื่อมใสของสังคม อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๓$) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่
ยอมรับ ($\bar{X} = ๔.๓๖$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือผู้จัด
คุ่นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๗๘$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนคฤหัสถ์เป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด
ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใส และสามารถจัดการศึกษาได้ดี
อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารและนักเรียนได้ให้
การบริการแก่ชุมชน ตามความต้องการของสังคมด้วยดีมาตลอด ($\bar{X} = ๓.๖๓$) และข้อที่มีระดับ
ต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือผู้จัดคุ่นเคยกับผู้บริหาร หรือครูผู้สอนใน
โรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๔๙$)

ตารางที่ ๑๔ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๒. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ	๓.๘๓	.๘๔	มาก	๓.๕๖	.๗๔	มาก
๒๓. ผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่นๆ	๓.๙๖	.๘๒	มาก	๓.๗๔	.๗๘	มาก
๒๔. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาเสพติด	๒.๗๘	๑.๒๘	ปานกลาง	๒.๔๙	๑.๔๓	ปานกลาง
๒๕. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน	๓.๖๔	.๙๖	มาก	๓.๖๓	.๙๕	มาก
๒๖. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเรียนการพนัน	๒.๙๗	๑.๓๑	ปานกลาง	๓.๒๒	๑.๑๘	ปานกลาง
๒๗. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น	๒.๗๘	๑.๒๘	ปานกลาง	๒.๔๙	๑.๔๓	ปานกลาง
๒๘. การบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของผู้ปกครองพร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป	๓.๖๔	.๙๖	มาก	๓.๖๓	.๙๕	มาก
รวม	๓.๗๗	.๖๕	มาก	๓.๒๕	.๖๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๔ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียนบรรพชิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗ และสถานภาพของนักเรียน

คฤหัสถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๕

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนบรรพชิตเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการเรียน การพนัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๗$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X} = ๓.๙๖$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาเสพติด และผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๗๘$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนคฤหัสถ์เป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๔$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน และการบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของผู้ปกครอง พร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป ($\bar{X} = ๓.๖๓$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาเสพติด และผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๔๙$)

ตารางที่ ๑๕ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	X	S.D.	แปลผล	X	S.D.	แปลผล
๒๙. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ตรงกับวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี	๔.๒๕	๑.๐๒	มาก	๓.๕๙	๑.๑๓	มาก
๓๐. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอน แบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพ เหตุการณ์ปัจจุบัน	๒.๙๗	๑.๓๑	ปาน กลาง	๓.๒๒	๑.๑๘	ปาน กลาง
๓๑. ครูผู้สอนมีวิญญานความเป็นครู สูง เอาใจใส่ หุ่ ม เท ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ สุด ความสามารถของตน	๓.๙๖	๑.๒๖	มาก	๓.๒๔	๑.๑๒	ปาน กลาง

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๓๒. มีสื่ออุปกรณ์ และห้องสนับสุนน การศึกษาอื่น ๆ เช่น ห้อง อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มี ประสิทธิภาพและเพียงพอ	๓.๗๖	๑.๓๓	มาก	๓.๐๙	๑.๑๘	ปาน กลาง
๓๓. ระบบการวัดผล ประเมินผล นักเรียนถูกต้องเหมาะสม เที่ยงตรง ได้มาตรฐาน	๓.๖๗	๑.๔๐	มาก	๓.๐๒	๑.๑๘	ปาน กลาง
๓๔. นักเรียนสามารถนำความรู้ ความสามารถจากการศึกษาไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	๓.๖๔	๑.๒๕	มาก	๒.๘๔	๑.๑๖	ปาน กลาง
๓๕. นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียน ในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น ตามที่ตนต้องการได้	๔.๔๖	.๘๐	มาก	๓.๘๔	๑.๑๒	มาก
รวม	๓.๘๒	.๗๖	มาก	๓.๒๖	.๗๐	ปาน กลาง

จากตารางที่ ๑๕ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียน ธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียน บรรพชิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ และสถานภาพของนักเรียน คฤหัสถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๖

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนบรรพชิตเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อย ที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่านักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น ตามที่ตน ต้องการได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๖$) รองลงมา ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ ตนสอนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = ๔.๒๕$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอน แบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๗$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนคฤหัสถ์เป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่านักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น ตามที่ตนต้องการได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๔$) รองลงมา ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตน สอนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = ๓.๕๙$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนสามารถนำความรู้

ความสามารถจากการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๔$)

ตารางที่ ๑๖ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๓๖. นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่น	๔.๑๖	.๗๘	มาก	๔.๐๓	.๗๕	มาก
๓๗. นักเรียนมีพฤติกรรมประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน และกฎหมายบ้านเมือง	๓.๙๑	.๘๗	มาก	๓.๑๖	.๘๕	ปานกลาง
๓๘. นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	๓.๙๙	.๘๙	มาก	๓.๙๐	.๘๙	มาก
๓๙. นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้นใฝ่รู้ ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	๓.๑๗	๑.๐๐	มาก	๓.๑๖	๑.๑๕	ปานกลาง
๔๐. นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับสุรา บุหรี่ และสิ่งเสพติดอื่น ๆ	๓.๓๔	๑.๐๔	ปานกลาง	๓.๒๖	๑.๐๒	ปานกลาง
๔๑. นักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม	๓.๙๘	๑.๐๓	มาก	๓.๘๓	๑.๐๖	มาก
๔๒. นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๓.๖๔	๑.๒๕	มาก	๒.๘๔	๑.๑๖	ปานกลาง
รวม	๔.๐๒	.๖๖	มาก	๓.๘๔	.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๑๖ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียนบรรพชิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ และสถานภาพของนักเรียนคฤหัสถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๔

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนบรรพชิตเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่น อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๖$) รองลงมา นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = ๓.๙๙$) และข้อที่มีระดับต่ำสุดได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับ เช่น สุรา บุหรี่ และสิ่งเสพติดอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๔$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนคฤหัสถ์เป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๓$) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = ๓.๙๐$) และข้อที่มีระดับต่ำสุดได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๔$)

ตารางที่ ๑๗ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาโดยภาพรวม โดยการจำแนกตามสถานภาพ

โดยภาพรวม	นักเรียนบรรพชิต			นักเรียนคฤหัสถ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	๔.๐๖	.๔๙	มาก	๓.๖๘	.๖๑	มาก
ด้านสวัสดิการ	๓.๙๖	.๕๕	มาก	๓.๔๗	.๕๖	ปานกลาง
ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	๓.๙๒	.๕๐	มาก	๓.๓๗	.๖๑	ปานกลาง
ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	๓.๗๗	.๖๕	มาก	๓.๒๕	.๖๑	ปานกลาง
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓.๘๒	.๗๖	มาก	๓.๒๖	.๗๐	ปานกลาง
ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	๔.๐๒	.๖๖	มาก	๓.๘๔	.๖๓	มาก
รวม	๓.๘๖	.๕๒	มาก	๓.๔๘	.๕๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๗ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อ ในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพของนักเรียนบรรพชิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๖ และสถานภาพของนักเรียนคฤหัสถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๘

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนบรรพชิตเป็นรายด้าน เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖$) รองลงมา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = ๔.๐๒$) และด้านที่มีระดับต่ำสุดได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๗$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนคฤหัสถ์เป็นรายด้าน เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 3.68$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

ตารางที่ ๑๘ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชาศึกษาด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ	๔.๐๗	.๗๔	มาก	๓.๕๑	.๙๙	มาก
๒. ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย	๓.๙๘	.๘๔	มาก	๓.๕๑	.๙๙	มาก
๓. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้	๔.๐๖	.๘๙	มาก	๓.๘๐	.๙๘	มาก
๔. เชื่อว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนธรรมราชาศึกษาแล้วจะเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม	๓.๘๒	.๗๙	มาก	๓.๗๒	.๘๕	มาก
๕. เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	๔.๔๑	.๗๐	มาก	๔.๕๒	.๖๘	มาก
๖. เชื่อว่าได้เรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง	๓.๙๙	.๗๖	มาก	๓.๙๖	.๘๕	มาก
๗. เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชาศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม	๓.๗๐	.๙๑	มาก	๓.๖๐	.๘๙	มาก
รวม	๔.๐๐	.๕๒	มาก	๓.๘๐	.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๑๘ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชาศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาโดยการจำแนกตาม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ ๖ เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๑$) รองลงมา เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ($\bar{X} = ๔.๐๗$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ ๑๒ เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๐$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ ๖ เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๕๒$) รองลงมา ได้แก่ ข้อที่ ๑๒ เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ($\bar{X} = ๓.๙๖$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ ๑๒ เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ และศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๑$)

ตารางที่ ๑๘ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านสวัสดิการ โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านสวัสดิการ	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๘. มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่ยากจน	๓.๙๓	๑.๐๘	มาก	๓.๕๘	๑.๑๑	มาก
๙. มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน	๓.๗๔	.๙๒	มาก	๓.๙๑	.๘๙	มาก
๑๐. มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย	๔.๑๖	.๘๙	มาก	๔.๒๘	.๗๘	มาก
๑๑. มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวายให้แก่นักเรียน	๓.๙๔	๑.๑๒	มาก	๓.๖๒	๑.๓๖	มาก
๑๒. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัยแก่การศึกษาเล่าเรียน	๓.๘๑	.๘๗	มาก	๓.๗๔	.๙๘	มาก
๑๓. มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความต้องการ	๓.๕๘	.๙๒	มาก	๓.๓๒	๑.๐๘	ปานกลาง
๑๔. มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม	๓.๖๗	.๙๗	มาก	๓.๓๐	๑.๐๔	ปานกลาง
รวม	๓.๘๓	.๕๔	มาก	๓.๖๘	.๖๕	มาก

จากตารางที่ ๑๙ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียน
 ธรรมราชศึกษา ด้านสวัสดิการ โดยการจำแนกตาม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวม
 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวม
 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๘

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายชื่อเรียงจาก
 มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย อยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๖$) รองลงมา มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวายให้แก่
 นักเรียน ($\bar{X} = ๓.๙๔$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่
 นักเรียนที่มีความต้องการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๘$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายชื่อเรียงจากมาก
 ที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย อยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๘$) รองลงมา ได้แก่ มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน ($\bar{X} = ๓.๙๑$) และข้อที่มี
 ระดับต่ำสุด ได้แก่ มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม อยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๓๐$)

ตารางที่ ๒๐ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน เป็นที่ยอมรับจากสังคม	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๕. สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษา จากโรงเรียนธรรมราชศึกษา	๓.๙๓	.๘๑	มาก	๓.๖๗	.๘๙	มาก
๑๖. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่ นำเคารพเลื่อมใสและสามารถจัด การศึกษาได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๑๘	.๙๕	มาก	๓.๙๐	.๙๖	มาก
๑๗. โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมี ชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	๔.๓๐	.๘๒	มาก	๓.๙๖	.๙๑	มาก
๑๘. ผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตน เหมาะสมน่าเลื่อมใสของสังคม	๓.๙๔	๑.๑๒	มาก	๓.๖๒	๑.๓๖	มาก
๑๙. ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มี บทบาทและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ สังคม	๓.๘๑	.๘๗	มาก	๓.๗๔	.๙๘	มาก
๒๐. ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือ รู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอน ในโรงเรียน	๒.๗๔	๑.๔๑	ปาน กลาง	๒.๕๘	๑.๒๘	ปาน กลาง
๒๑. ผู้บริหารและนักเรียนได้ให้การ บริการแก่ชุมชนตามความต้องการ ของสังคมด้วยดีมาตลอด	๓.๕๓	.๙๘	มาก	๓.๗๔	.๙๒	มาก
รวม	๓.๗๘	.๖๒	มาก	๓.๖๐	.๕๙	มาก

จากตารางที่ ๒๐ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียน
ธรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยการจำแนกตามระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘ และระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๐

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายชื่อเรียงจาก
มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าโรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๐$) รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่นำเคารพเลื่อมใสและ
สามารถจัดการศึกษาได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = ๔.๑๘$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่

ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียน หรือรู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายชื่อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่นำเคารพเลื่อมใส และสามารถจัดการศึกษาได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.50$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียน หรือรู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$)

ตารางที่ ๒๑ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๒. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนา พร้อมกับการเรียนสายสามัญ	๓.๗๙	.๘๖	มาก	๓.๖๔	.๗๕	มาก
๒๓. ผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่นๆ	๓.๙๓	.๘๑	มาก	๓.๘๑	.๘๑	มาก
๒๔. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาเสพติด	๒.๗๔	๑.๔๑	ปานกลาง	๒.๕๘	๑.๒๘	ปานกลาง
๒๕. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน	๓.๕๓	.๙๘	มาก	๓.๗๔	.๙๒	มาก
๒๖. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเรียนการพนัน	๒.๘๑	๑.๒๙	ปานกลาง	๓.๓๓	๑.๑๘	ปานกลาง
๒๗. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น	๒.๗๔	๑.๔๑	ปานกลาง	๒.๕๘	๑.๒๘	ปานกลาง

ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๘. การบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของผู้ปกครองพร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป	๓.๕๓	.๙๘	มาก	๓.๗๔	.๙๒	มาก
รวม	๓.๓๐	.๗๒	ปานกลาง	๓.๓๕	.๕๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๒๑ พบว่า ระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตาม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๐ และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๕

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓$) รองลงมา ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ ($\bar{X} = ๓.๗๙$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหายาเสพติด และผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๗๔$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นรายข้อ เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๑$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน และการบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของผู้ปกครอง พร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป ($\bar{X} = ๓.๗๔$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหายาเสพติด และผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัด เพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๕๘$)

ตารางที่ ๒๒ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	X	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๙. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี	๓.๙๗	๑.๑๙	มาก	๓.๙๘	๑.๐๔	มาก
๓๐. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	๒.๘๑	๑.๒๙	ปานกลาง	๓.๓๓	๑.๑๘	ปานกลาง
๓๑. ครูผู้สอนมีวิถียุทธศาสตร์ความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเทความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ที่สุดความสามารถของตน	๓.๘๑	๑.๓๔	มาก	๓.๕๑	๑.๑๔	มาก
๓๒. มีสื่ออุปกรณ์และห้องสนับสนุนการศึกษาอื่น ๆ เช่น ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด/ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ	๓.๗๑	๑.๓๒	มาก	๓.๒๖	๑.๒๖	ปานกลาง
๓๓. ระบบการวัดผล ประเมินผลนักเรียน ถูกต้องเหมาะสมเที่ยงตรงได้มาตรฐาน	๓.๗๐	๑.๓๘	มาก	๓.๑๑	๑.๒๖	ปานกลาง
๓๔. นักเรียนสามารถนำความรู้ความสามารถจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	๓.๕๗	๑.๒๖	มาก	๓.๐๕	๑.๒๓	ปานกลาง
๓๕. นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้	๔.๑๔	๑.๑๐	มาก	๔.๒๕	.๘๘	มาก
รวม	๓.๖๗	.๘๓	มาก	๓.๕๐	.๗๓	มาก

จากตารางที่ ๒๒ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๐

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่านักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๔$) รองลงมา ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = ๔.๑๘$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๑$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายข้อเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ตรงกับวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๘$) รองลงมา ได้แก่ ครูผู้สอนมีวิญญูณความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สุดความสามารถของตน ($\bar{X} = ๓.๕๑$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนสามารถนำความรู้ความสามารถจากการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๐๕$)

ตารางที่ ๒๓ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๓๖. นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่น	๔.๑๑	.๘๙	มาก	๔.๑๐	.๖๕	มาก
๓๗. นักเรียนมีพฤติกรรมประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียนและกฎหมายบ้านเมือง	๓.๘๑	.๙๐	มาก	๓.๗๖	.๘๔	มาก
๓๘. นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์	๓.๙๗	.๙๔	มาก	๓.๙๓	.๘๔	มาก
๓๙. นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้นใฝ่รู้ ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	๒.๘๐	๑.๐๔	ปานกลาง	๓.๕๒	.๙๗	มาก
๔๐. นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับ เช่น สุรา บุหรี่และสิ่งเสพติดอื่น ๆ	๓.๐๗	๑.๐๖	ปานกลาง	๓.๕๔	.๙๕	มาก
๔๑. นักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม	๓.๗๐	๑.๐๙	มาก	๔.๑๓	.๙๕	มาก

ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๔๒. นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๓.๕๗	๑.๒๖	มาก	๓.๐๕	๑.๒๓	ปานกลาง
รวม	๓.๙๖	.๖๙	มาก	๓.๙๓	.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๒๓ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียน ธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายชื่อเรียงจาก มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตร ต่อผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๑$) รองลงมา นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = ๓.๙๗$) และข้อที่มีระดับต่ำสุดได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้อยู่เสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๐$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นรายชื่อเรียงจาก มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่านักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยม การทำงานเป็นกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๓$) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมที่ แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่น ($\bar{X} = ๔.๑๐$) และข้อที่มีระดับต่ำสุดได้แก่ นักเรียนมี พฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๕$)

ตารางที่ ๒๔ : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาโดยภาพรวม โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

โดยภาพรวม	ม.ต้น			ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	๔.๐๐	.๕๒	มาก	๓.๘๐	.๖๑	มาก
ด้านสวัสดิการ	๓.๘๓	.๕๔	มาก	๓.๖๘	.๖๕	มาก
ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	๓.๗๘	.๖๒	มาก	๓.๖๐	.๕๙	มาก
ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	๓.๓๐	.๗๒	ปานกลาง	๓.๓๕	.๕๕	ปานกลาง
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓.๖๗	.๘๓	มาก	๓.๕๐	.๗๓	มาก
ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	๓.๙๖	.๖๙	มาก	๓.๙๓	.๖๒	มาก
รวม	๓.๗๖	.๔๘	มาก	๓.๖๔	.๔๔	มาก

จากตารางที่ ๒๔ พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๖ และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๔

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายด้านเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๐$) รองลงมา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = ๓.๙๖$) และด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๐$)

ส่วนแรงจูงใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายด้านเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓$) รองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = ๓.๘๐$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๕$)

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียน
 ธรรมราชศึกษา ๖ ด้าน คือ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของ
 โรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ กับตัวแปรต้น

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อใน
 โรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพ และระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ใช้
 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t-test ดังนี้

ตารางที่ ๒๕ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจ
 ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดย
 การจำแนกตามสถานภาพ

ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	t-Value	P-Value
๑. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ	๕.๒๘	๐.๐๐*
๒. ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย	๕.๕๖	๐.๐๐*
๓. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้	๔.๙๙	๐.๐๐*
๔. เชื่อว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนธรรมราชศึกษาแล้ว จะเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม	-๐.๐๗	๐.๙๔
๕. เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ ใน การดำเนินชีวิตได้	๓.๐๕	๐.๐๐*
๖. เชื่อว่าได้เรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง	๓.๙๘	๐.๐๐*
๗. เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษามี หลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม	๒.๔๓	๐.๐๒*
รวม	๕.๕๒	๐.๐๐*

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๒๕ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจ
 ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดย
 การจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
 ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
 จำนวน ๖ รายการ ได้แก่ เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์
 มีระเบียบวินัย เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนา

สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ เชื่อว่าได้เรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง และเชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม

ตารางที่ ๒๖ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาด้านสวัสดิการโดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านสวัสดิการ	t-Value	P-Value
๘. มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสม แก่นักเรียนที่ยากจน	๓.๕๐	๐.๐๐*
๙. มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน	-๑.๐๔	๐.๓๐
๑๐. มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย	๑.๘๕	๐.๐๖
๑๑. มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวาย/ให้แก่ นักเรียน	๑๒.๐๑	๐.๐๐*
๑๒. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยแก่การศึกษาเล่าเรียน	๕.๒๑	๐.๐๐*
๑๓. มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความต้องการ	๔.๒๙	๐.๐๐*
๑๔. มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม	๑.๙๙	๐.๐๕*
รวม	๗.๒๔	๐.๐๐*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๒๖ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านสวัสดิการ โดยการจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่ยากจน มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวาย/ให้แก่ นักเรียน โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยแก่การศึกษาเล่าเรียน มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความต้องการ มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม

ตารางที่ ๒๗: แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนรรรมราชศึกษาด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคมโดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	t-Value	P-Value
๑๕. สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนรรรมราชศึกษา	๓.๙๖	๐.๐๐*
๑๖. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใสและสามารถจัดการศึกษาได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๔๘	๐.๐๐*
๑๗. โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	๕.๑๗	๐.๐๐*
๑๘. ผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตนเหมาะสมน่าเลื่อมใสของสังคม	๑๒.๐๑	๐.๐๐*
๑๙. ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม	๕.๒๑	๐.๐๐*
๒๐. ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือจัดคุ้นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน	๑.๗๗	๐.๐๘
๒๑. ผู้บริหารและนักเรียนได้ให้การบริการแก่ชุมชนตามความต้องการของสังคมด้วยดีมาตลอด	๐.๑๒	๐.๙๐
รวม	๗.๘๘	๐.๐๐*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๒๗ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนรรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยการจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนรรรมราชศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใส และสามารถจัดการศึกษาได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหาร และครูผู้สอนประพฤติตนเหมาะสมน่าเลื่อมใสของสังคม และผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม

ตารางที่ ๒๘ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	t-Value	P-Value
๒๒. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ	๒.๗๘	๐.๐๑*
๒๓. ผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ	๒.๒๗	๐.๐๒*
๒๔. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาเสพติด	๑.๗๗	๐.๐๘
๒๕. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน	๐.๑๒	๐.๐๙
๒๖. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเรียนการพนัน	-๑.๖๗	๐.๑๐
๒๗. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น	๑.๗๗	๐.๐๘
๒๘. การบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของผู้ปกครองพร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป	๐.๑๒	๐.๙๐
รวม	๑.๕๕	๐.๑๒

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๒๘ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ และผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ

ตารางที่ ๒๙: แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	t-Value	P-Value
๒๙. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี	๔.๙๕	๐.๐๐*
๓๐. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	-๑.๖๗	๐.๑๐
๓๑. ครูผู้สอนมีวิถึญาณความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สุดความสามารถของตน	๕.๐๒	๐.๐๐*
๓๒. มีสื่ออุปกรณ์และห้องสนับสนุนการศึกษาอื่น ๆ เช่น ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ	๔.๓๖	๐.๐๐*
๓๓. ระบบการวัดผล ประเมินผลนักเรียนถูกต้องเหมาะสมเที่ยงตรง ได้มาตรฐาน	๔.๒๓	๐.๐๐*
๓๔. นักเรียนสามารถนำความรู้ความสามารถจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	๕.๔๓	๐.๐๐*
๓๕. นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้	๕.๑๐	๐.๐๐*
รวม	๖.๒๐	๐.๐๐*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๒๙ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๖ รายการ ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี ครูผู้สอนมีวิถึญาณความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สุดความสามารถของตน มีสื่ออุปกรณ์และห้องสนับสนุนการศึกษาอื่น ๆ เช่น ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ ระบบการวัดผล ประเมินผลนักเรียนถูกต้องเหมาะสมเที่ยงตรง ได้มาตรฐาน นักเรียนสามารถนำความรู้

ความสามารถจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้

ตารางที่ ๓๐ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามสถานภาพ

ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	t-Value	P-Value
๓๖. นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่น	๑.๔๕	๐.๑๕
๓๗. นักเรียนมีพฤติกรรมประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน และกฎหมายบ้านเมือง	๒.๘๑	๐.๐๑
๓๘. นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	๐.๘๔	๐.๔๐
๓๙. นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	๐.๑๕	๐.๘๘
๔๐. นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับ เช่น สุรา บุหรี่ และสิ่งเสพติดอื่น ๆ	๐.๖๘	๐.๕๐
๔๑. นักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม	๑.๒๑	๐.๒๓
๔๒. นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๕.๔๓	๐.๐๐*
รวม	๒.๒๑	๐.๐๓*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๐ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ รายการ ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ตารางที่ ๓๑ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาโดยรวม โดยการจำแนกตามสถานภาพ

โดยรวม	t-Value	P-Value
ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	๕.๕๒	๐.๐๐*
ด้านสวัสดิการ	๗.๒๔	๐.๐๐*
ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	๗.๘๘	๐.๐๐*
ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	๑.๕๕	๐.๑๒
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๖.๒๐	๐.๐๐*
ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	๒.๒๑	๐.๐๓*
รวมทุกด้าน	๗.๒๕	๐.๐๐*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๑ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านลักษณะอันพึงประสงค์

ตารางที่ ๓๒ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	t-Value	P-Value
๑. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ	๕.๓๑	๐.๐๐*
๒. ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย	๔.๒๓	๐.๐๐*
๓. เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้	๒.๒๙	๐.๐๒*
๔. เชื่อว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนธรรมราชศึกษาแล้วจะเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม	๑.๐๐	๐.๓๒
๕. เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	-๑.๓๒	๐.๑๙
๖. เชื่อว่าได้เรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง	๐.๓๖	๐.๗๒
๗. เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม	๑.๐๐	๐.๓๒
รวม	๒.๙๖	๐.๐๐*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๒ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย และเชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้

ตารางที่ ๓๓ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านสวัสดิการโดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านสวัสดิการ	t-Value	P-Value
๘. มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่ยากจน	๒.๖๑	๐.๐๑*
๙. มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน	-๑.๖๐	๐.๑๑
๑๐. มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย	-๑.๒๘	๐.๒๐
๑๑. มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวาย/ให้แก่ นักเรียน	๒.๑๖	๐.๐๓*
๑๒. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยแก่การศึกษา เล่าเรียน	๐.๖๙	๐.๔๙
๑๓. มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความ ต้องการ	๒.๑๔	๐.๐๓*
๑๔. มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม	๓.๑๑	๐.๐๐*
รวม	๒.๑๔	๐.๐๓*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๓ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านสวัสดิการ โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ รายการ ได้แก่ มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่ยากจน มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวาย/ให้แก่ นักเรียน มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียนที่มีความต้องการ และมีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติดี ราคาเหมาะสม

ตารางที่ ๓๔: แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนรรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	t-Value	P-Value
๑๕. สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนรรรมราชศึกษา	๒.๕๓	๐.๐๑*
๑๖. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใสและสามารถจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ	๒.๔๒	๐.๐๒*
๑๗. โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	๓.๑๘	๐.๐๐*
๑๘. ผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตนเหมาะสมน่าเลื่อมใสของสังคม	๒.๑๖	๐.๐๓*
๑๙. ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม	๐.๖๙	๐.๔๙
๒๐. ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือรู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน	๐.๙๘	๐.๓๓
๒๑. ผู้บริหารและนักเรียนได้ให้การบริการแก่ชุมชนตามความต้องการของสังคมด้วยดีมาตลอด	-๑.๙๒	๐.๐๖
รวม	๒.๓๗	๐.๐๒*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๔ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนรรรมราชศึกษา ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ รายการ ได้แก่ สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนรรรมราชศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใส และสามารถจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตนเหมาะสมน่าเลื่อมใสของสังคม

ตารางที่ ๓๕ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนรรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	t-Value	P-Value
๒๒. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ	๑.๖๐	๐.๑๑
๒๓. ผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ	๑.๒๘	๐.๒๐
๒๔. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหายาเสพติด	๐.๘๘	๐.๓๓
๒๕. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน	-๑.๘๒	๐.๐๖
๒๖. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเรียนการพนัน	-๓.๕๓	๐.๐๐*
๒๗. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น	๐.๘๘	๐.๓๓
๒๘. การบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของผู้ปกครองพร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป	-๑.๘๒	๐.๐๖
รวม	-๐.๖๘	๐.๕๐

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๕ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนนรรรมราชศึกษา ด้านความต้องการของผู้ปกครอง โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ รายการ ได้แก่ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อหนีไกลจากปัญหาการเรียนการพนัน

ตารางที่ ๓๖ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	t-Value	P-Value
๒๙. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี	-๐.๐๖	๐.๙๕
๓๐. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	-๓.๕๓	๐.๐๐*
๓๑. ครูผู้สอนมีวิญญานความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สุดความสามารถของตน	๒.๐๒	๐.๐๔*
๓๒. มีสื่ออุปกรณ์และห้องสนับสนุนการศึกษาอื่น ๆ เช่น ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ	๒.๙๔	๐.๐๐*
๓๓. ระบบการวัดผล ประเมินผลนักเรียนถูกต้องเหมาะสมเที่ยงตรง ได้มาตรฐาน	๓.๗๖	๐.๐๐*
๓๔. นักเรียนสามารถนำความรู้ความสามารถจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	๓.๔๗	๐.๐๐*
๓๕. นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้	-๐.๙๐	๐.๓๗
รวม	๑.๘๘	๐.๐๖

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๖ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน ครูผู้สอนมีวิญญานความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สุดความสามารถของตน มีสื่ออุปกรณ์และห้องสนับสนุนการศึกษาอื่น ๆ เช่น ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ ระบบการวัดผล ประเมินผลนักเรียนถูกต้องเหมาะสมเที่ยงตรง ได้

มาตรฐาน และนักเรียนสามารถนำความรู้ความสามารถจากการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

ตารางที่ ๓๗ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	t-Value	P-Value
๓๖. นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อผู้อื่น	๐.๑๓	๐.๙๐
๓๗. นักเรียนมีพฤติกรรมประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้องตาม กฎระเบียบของโรงเรียน และกฎหมายบ้านเมือง	๐.๔๖	๐.๖๔
๓๘. นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	๐.๓๙	๐.๗๐
๓๙. นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้ อยู่เสมอ	-๕.๙๔	๐.๐๐*
๔๐. นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับ เช่น สุรา บุหรี่ และสิ่ง เสพติดอื่น ๆ	-๓.๙๐	๐.๐๐*
๔๑. นักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม	-๓.๕๐	๐.๐๐*
๔๒. นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๓.๔๗	๐.๐๐*
รวม	๐.๔๓	๐.๖๗

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๗ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ รายการ ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ อยู่เสมอ นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับ เช่น สุรา บุหรี่ และสิ่งเสพติดอื่น ๆ นักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม และนักเรียนมี พฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ตารางที่ ๓๘ : แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษาโดยรวม โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

โดยรวมทุกด้าน	t-Value	P-Value
ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	๒.๙๖	๐.๐๐*
ด้านสวัสดิการ	๒.๑๔	๐.๐๐*
ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม	๒.๓๗	๐.๐๒*
ด้านความต้องการของผู้ปกครอง	-๐.๖๘	๐.๕๐
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๑.๘๘	๐.๐๖
ด้านลักษณะอันพึงประสงค์	๐.๔๓	๐.๖๗
โดยภาพรวม	๒.๐๖	๐.๐๔*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๘ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ และด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ระหว่างเพศบรรพชิตและเพศคฤหัสถ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษาทั้งเพศบรรพชิต และคฤหัสถ์ ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา ๒๕๕๓ ทั้งหมดโดยแยกเป็นบรรพชิต จำนวน ๖๓๙ รูป และคฤหัสถ์ จำนวน ๕๕๔ คน รวมเป็นประชากรทั้งหมด ๑,๐๙๒ รูป/คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบกับตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแยกเป็นคฤหัสถ์ จำนวน ๑๑๖ คน และบรรพชิตจำนวน ๑๖๙ รูป รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๒๘๕ รูป/คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน ๒๗๖ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๔ ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แก่ นักเรียนบรรพชิต คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๗ นักเรียนคฤหัสถ์ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๓

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๐ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๕$) รองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = ๓.๙๐$) และด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๒$)

๒) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพและระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

(๑) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพ พบว่านักเรียนบรรพชิตมีแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๖ และนักเรียนคฤหัสถ์ มีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๘

(๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของนักเรียนบรรพชิต เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖$) รองลงมา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = ๔.๐๒$) และด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ($\bar{X} = ๓.๗๗$)

(๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของนักเรียนคฤหัสถ์เป็นรายด้าน เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๔$) รองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = ๓.๖๘$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ($\bar{X} = ๓.๒๕$)

(๔) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่าระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าอยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๖ และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๔

(๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๐$) รองลงมา ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = ๓.๙๖$) และด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ($\bar{X} = ๓.๓๐$)

(๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓$) รองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = ๓.๘๐$) และข้อที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ($\bar{X} = ๓.๓๕$)

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ๖ ด้าน คือ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียง

ของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะอันพึงประสงค์กับตัวแปรต้น ได้แก่ ด้านสถานภาพ และด้านระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านลักษณะอันพึงประสงค์

ส่วนผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ และด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม

๕.๒ การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ จะอภิปรายตามจุดประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยพิจารณาผลการวิจัยว่า สามารถสนับสนุนวัตถุประสงค์งานวิจัยตามที่ตั้งไว้ได้อย่างไร หรือประเด็นสำคัญที่พบจากผลการวิจัย ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการปรับปรุง สนับสนุน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยจะได้นำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

๕.๒.๑ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของนักเรียน

พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนรุ่นพี่ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนธรรมราชศึกษา มีพฤติกรรมที่ดี สุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรต่อคนอื่น และอยู่ในกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ การแสดงออกทาง

พฤติกรรมที่ดีเช่นนี้ ส่งผลให้ผู้ปกครองและนักเรียนรุ่นน้องอยากเข้ามาศึกษา และสาเหตุหนึ่งคือโรงเรียนธรรมราชศึกษา ได้มีกิจกรรมต่าง ๆ เข้าร่วมงานระดับจังหวัดทุกกิจกรรม ทำให้ประชาชนได้รู้จักชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นอย่างดี ดังนั้น กิจกรรมใดที่สำคัญเกี่ยวกับการรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์โรงเรียนธรรมราชศึกษาก็ส่งเสริมสนับสนุนตลอดมา และถึงแม้ว่าโรงเรียนธรรมราชศึกษา จะเป็นโรงเรียนในสังกัดของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ซึ่งตั้งอยู่ในวัดก็ตามแต่นักเรียนก็มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้อยู่เสมอ ทำให้สอบติดสามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล เป็นจำนวนมากในแต่ละปี ชื่อเสียงโรงเรียนธรรมราชศึกษา ส่วนที่ไม่ดีเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุรา สูบบุหรี่หรือสิ่งเสพติดอย่างอื่นก็ไม่มีข่าว สำหรับพฤติกรรมมีส่วนร่วม จะเห็นว่านักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษาชอบที่จะทำงานเป็นกลุ่ม มีจิตอาสา เสียสละเพื่อส่วนรวม ซึ่งขัดแย้งกับพระมหาบุญทัพนนสีลาด^๑ ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องมูลเหตุของการเข้ามาเรียนของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดกว่าด้านอื่น ๆ นักเรียนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งความเลื่อมใสศรัทธาเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และต้องการเข้ามาบวชเรียนพระธรรมคำสอน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมพร้อมกับศึกษาวิชาการทางโลกทั้งสองอย่างควบคู่กันไป

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ผลการพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา อาจเป็นเพราะว่าก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจเข้ามาเรียน มีศรัทธาต่อพระสงฆ์ เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ มีระเบียบวินัย และพระสงฆ์ยังเป็นแบบอย่างที่ดีอีกด้วย ด้วยความเชื่อที่ดีอยู่แล้ว จึงทำให้นักเรียนไม่เลือกเป็นรายด้านที่มีระดับสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของธเนศ อุทโยธา^๒ ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนผดุงวิทย์ (วัดศรีบุญเรือง) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลำปาง ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน พบว่าเพศหญิงให้ความสำคัญกับเหตุผลส่วนตัวในการเข้ามีส่วนร่วม ส่วนเพศชายให้ความสำคัญด้าน เพื่อทำหน้าที่ได้ดีขึ้น และด้านศาสนาโดยเชื่อว่าพระสงฆ์ยังเป็นแบบอย่างที่ดีอีกด้วย

^๑ พระมหาบุญทัพนนสีลาด, “มูลเหตุของการเข้ามาเรียนของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม”.

^๒ ธเนศ อุทโยธา, “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนผดุงวิทย์(วัดศรีบุญเรือง) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน”.

ด้านที่มีระดับต่ำสุด พบว่าด้านความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเลือกสถานที่ศึกษาของนักเรียน โดยส่วนมากแล้วจะเป็นการตัดสินใจของผู้ปกครองเป็นผู้เลือกสถานศึกษาแทนบุตร เพราะผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสายสามัญ ผู้ปกครองบางท่านไม่มีทุนทรัพย์ส่งบุตรเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ และอยากให้บุตรตัวเองหนีไกลจากยาเสพติด และเที่ยวกลางคืน เพราะการเรียนโรงเรียนวัดจะขัดเกลาปัญหาที่ไม่พึงประสงค์ได้ดี และเนื่องจากว่ามีคุณครูทั้งบรรพชิตและฆราวาส

ดังนั้น การตัดสินใจเข้ามาเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จึงเป็นการตัดสินใจของผู้ปกครองเป็นส่วนมาก ซึ่งสอดคล้องกับศศิธร เวียงเหล็ก^๓ ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ปกครองให้ความเห็นต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและอาคารสถานที่ ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณภาพโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี มีคุณภาพระดับมาก คือ โรงเรียนเอกชนมีความตระหนักถึงความสำคัญด้านสื่อและอาคารสถานที่ดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ต้องอาศัยสื่อการสอนเป็นตัวกลางระหว่างครู บทเรียน กิจกรรม และนักเรียน สื่อการสอนจึงเป็นทรัพยากรที่ส่งเสริมให้จัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างราบรื่น สมบูรณ์ ซึ่งสื่อการสอนส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนเอกชน แต่ขัดแย้งกับ วิชัย กองอุดม^๔ ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนในสายสามัญของนักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย พบว่าเหตุผลส่วนตัวของนักเรียนเป็นแรงจูงใจเลือกสถานศึกษา ไม่ขึ้นอยู่กับผู้ปกครอง เหตุผลส่วนตัวที่นักเรียนเลือกสถานศึกษา เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านหน้าที่การงาน ด้านใช้จ่ายการศึกษา ด้านสถาบัน ด้านหลักสูตร และด้านอิทธิพลของสื่อและขัดแย้งกับ นลินี เสนาป่า^๕ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้บริการในการเลือก สถาบันสอนภาษาต่างประเทศ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้บริการในการเลือก สถาบันสอนภาษาต่างประเทศ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ปัจจัยแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากรตามด้วย

^๓ วิลาวัลย์ ด่านสิริสุข, “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านดอนมะยาง กม. ๓ จังหวัดยโสธร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๐๖.

^๔ วิชัย กองอุดม, “ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนในสายสามัญของนักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย”.

^๕ นลินี เสนาป่า, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้บริการในการเลือกสถาบันสอนภาษาต่างประเทศ ในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”.

ปัจจัยผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ปัจจัยด้านวัสดุสื่อสาร สื่อโฆษณาและการส่งเสริมการตลาดและปัจจัยสัญลักษณ์ตามลำดับ

๕.๒.๒ เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ๖ ด้าน คือ ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ด้านสวัสดิการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ด้านความต้องการของผู้ปกครอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะอันพึงประสงค์กับตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพ และระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา โดยการจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพ และระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ พบว่าโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา มีแรงจูงใจที่แตกต่างกัน เพราะนักเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา มีสถานภาพทั้งหมดบรรพชิตและคฤหัสถ์ ดังนั้น พื้นฐานการเลือกสถานที่ศึกษาจึงแตกต่างกัน นักเรียนคฤหัสถ์บางคนฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถเลือกโรงเรียนข้างนอกได้ แต่ผู้ปกครองกลับมองว่าเมื่อส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนวัด จะทำให้มีความใกล้ชิดกับวัด และได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ไปพร้อมกับการได้รับความรู้ทางสายสามัญด้วย ส่วนสำหรับนักเรียนบรรพชิตนั้นมีทางเลือกโรงเรียนน้อยกว่า เพราะภาวะไม่เอื้อให้เลือกโรงเรียนข้างนอกได้จึงตัดสินใจเลือกโรงเรียนในวัดที่ดีที่สุด

ฉะนั้น แรงจูงใจในการเลือกสถานที่เรียนของนักเรียนเพศบรรพชิตและเพศคฤหัสถ์ จึงมีเหตุจูงใจที่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของพระมหาบุญทัย นนสีลาด^๖ ได้ศึกษาเรื่องมูลเหตุของการเข้ามาเรียนของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าพระภิกษุและสามเณรมีมูลเหตุของการเข้ามาเรียนที่คล้ายคลึงกัน แม้ด้วยสถานภาพที่แตกต่างกันก็ตาม แต่ต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์พร้อมด้วยวิชาและจรณะ และยังขัดแย้งกับงานวิจัยของ ภัสรา จันโทมุข ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้สำรวจนักเรียนที่เป็นสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้ามาเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ พบว่านักเรียนที่เป็นสามเณรต้องการที่จะเข้าไปเรียนในโรงเรียนข้างนอก เพราะคิดว่าจะมีความพร้อมทั้งทางวิชาการและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อจะได้เตรียมตัวให้พร้อมใน

^๖ พระมหาบุญทัย นนสีลาด, “มูลเหตุของการเข้ามาเรียนของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม”, หน้า ๘๙.

ด้านวิชาการ ความรู้ ความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง ตลอดถึงนำความรู้ไปประกอบอาชีพและสามารถเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านที่มีระดับสูงที่สุด ได้แก่ ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจะได้นำเสนอ ข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

๕.๓.๑.๑ เพื่อประโยชน์ของผู้ปกครองและนักเรียน ที่เลือกเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จากการตอบแบบสอบถามปรากฏผลว่า นักเรียนเลือกด้านลักษณะอันพึงประสงค์มากเป็นอันดับหนึ่ง นั้นหมายความว่าก่อนการตัดสินใจเข้ามาเรียนในโรงเรียนธรรมราชศึกษา นักเรียนไม่ว่าจะเป็นบรรพชิตและคฤหัสถ์มีแรงจูงใจอย่างแรงกล้า เข้ามาอบรมขัดเกลาจิตใจเพื่อเป็นคนดีที่พึงประสงค์ของสังคมเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว ด้วยเพราะเหตุว่ามีครูทั้งคฤหัสถ์และครูบรรพชิตคอยอบรม ให้เป็นคนสุภาพ อ่อนโยน และมีจิตอาสารักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเชื่อว่าเมื่อมาเรียนที่โรงเรียนธรรมราชศึกษา นักเรียนไม่มียุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะเป็นโรงเรียนตั้งอยู่ภายในวัด จึงไม่น่าจะมีปัญหาเรื่องการยกพวกตีกัน หรือประพฤติตัวในสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ดังนั้น ผู้บริหารและครูในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จึงควรตระหนักในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ให้มาก เพื่อเป็นการตอบสนองความตั้งใจและความคาดหวังในการเข้าเรียน ในโรงเรียนธรรมราชศึกษาของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

๕.๓.๑.๒ สำหรับด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครอง จากผลการตอบแบบสอบถามของนักเรียนทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ มีระดับต่ำนั้น มองอีกมุมหนึ่งด้านความต้องการของผู้ปกครองนี้ เป็นความต้องการจากผู้ปกครองจริง ๆ ไม่ใช่มาจากนักเรียน การตอบแบบสอบถามจึงไม่มีผลต่อสภาพจิตใจของนักเรียนมากนัก เพราะจริงแล้วผู้ปกครองทุกคน อยากให้บุตรหลานตัวเองเรียนในโรงเรียนวัด เพราะประหยัดและต้องการให้บุตรหลานหลีกเลี่ยงหนีจากปัญหาทางสังคมอื่น ๆ เช่น การติดเกม ติดเหล้า บุหรี่ เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารและครูจึงควรกระตุ้นพัฒนาตนเองเพื่อให้รู้ทันความเคลื่อนไหว การพัฒนาของโรงเรียนข้างนอกเพื่อให้เท่าทัน โดยไม่ติดอยู่กับคำว่าโรงเรียนวัด

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการวิจัย ดังนี้

๕.๓.๒.๑ ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ในงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยการถามแบบเจาะลึกทั้งฝ่ายผู้ปกครองและนักเรียนด้วย

๕.๓.๒.๒ ควรศึกษาเปรียบเทียบเทคนิคและวิธีการสร้างแรงจูงใจ ในการเข้ามาเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาและโรงเรียนเอกชน

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษาของโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : ศรีเดชา, ๒๕๒๘.

การศาสนา, กรม. การศึกษาของคณะสงฆ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๒๑.

_____คู่มือการปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๑.

กิติ คัยคานนท์. หักบริหารทันสมัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : บัดเตอร์ฟลาย, ๒๕๓๓.

กิตติ พชรวิชัย. หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ : เอกสารการสอนวิชาจิตวิทยาผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๐.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๒๒.

เชียรศรี วิวิธศิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๗.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๓.

ธรรมบุญ นวลใจ. หัวใจแห่งการศึกษาสำหรับเด็ก ๑-๕ ขวบ. กรุงเทพมหานคร : กำแก้ว, ๒๕๔๑.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕.

_____วิธีการสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.

ปฐม นิคมานนท์. การศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์อักษร, ๒๕๒๘.

ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กราฟิวดาร์ต, ๒๕๒๑.

_____จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : นำอักษรการพิมพ์, ๒๕๓๘.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

_____ .จริยธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๓.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่
๑๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก, ราชกิจจานุเบกษา, ๑๘
สิงหาคม ๒๕๔๒.

มนัส ภาคภูมิ และคณะ. การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์อักษร, ๒๕๓๘.

มัญญู ตนะวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์,
๒๕๒๕.

มานพ พลไพรินทร์. คู่มือการปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, ๒๕๔๓.

โรงเรียนธรรมราชศึกษา. หนังสืออนุสรณ์โรงเรียนธรรมราชศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๒
“ธรรมสิทธิ์ ๕๒”. เชียงใหม่ : สารภีการพิมพ์, ๒๕๕๒.

วิชัย ธรรมเจริญ. คู่มือการปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๑.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๘.

สมบูรณ์ พรรณนาภ และชัยโรจน์ ชัยอินคำ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
บรรณากิจ, ๒๕๑๘.

สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๑๖.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

สุชา จันท์เอม และ สุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : แพรววิทยา,
๒๕๒๘.

สุทธิพงศ์ ตันตราพิศาลสุทธิ. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ
ศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๓๖.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๓.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. **จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่**. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๓.
 อเนกกุล กริแสง. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ๒๕๒๖.

(๒) บทความ :

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. “ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและทางเลือก”, **การศึกษาแห่งชาติ**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๖ (ธันวาคม ๒๕๒๔ - มกราคม ๒๕๒๕) : ๑๙-๒๓.
 ชัยนาถ นาดบุปผา. “พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ”, **ครูปริทัศน์**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๘ (สิงหาคม ๒๕๒๙) : ๑๖.
 ณรงค์ เทียนสง. “เหตุที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่”, **การศึกษานอกโรงเรียน**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (เมษายน - พฤษภาคม ๒๕๒๖) : ๒๔.
 ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อรุณยา. “เรียนเพื่อรู้”, **วิทยาจารย์**. ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๒๖) : ๓๒-๓๔.
 ธาดา อังศุโชติ และ อภิชัย บวรกิตติวงศ์. “การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนและแนวโน้มในการเลือกสาขาวิชาการของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์”, **วิจัยสนเทศ**. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑๐๗ (สิงหาคม ๒๕๓๒) : ๒.
 พจน์ สะเพียรชัย. “การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน”, **การศึกษาแห่งชาติ**. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๖ (๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๕ - มกราคม ๒๕๒๖) : ๘.
 สมชาย บัวเล็ก. “การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ก่อน พ.ศ. ๒๕๓๕”, **การศึกษาแห่งชาติ**. ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๓๕) : ๔.
 _____ . “การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ก่อน พ.ศ. ๒๕๓๕”, **การศึกษาแห่งชาติ**. ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๓๕) : ๑๑ - ๑๒.

(๓) วิทยานิพนธ์ :

จิราภรณ์ ไหวดี. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ปีการศึกษา ๒๕๔๐”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๑.
 จีระวรรณ เปตานัง. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดเลย”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๖.

- ชวน มณี วรรณ. “แรงจูงใจในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของผู้นำท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๑.
- ณมาตริ เปี่ยมสุวรรณ. “ปัจจัยของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๖.
- ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. “องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๔.
- ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. “องค์ประกอบที่จูงใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภทวีธีเรียนด้วยตัวเองในกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๕๓.
- ทรงทิพย์ วงศ์พันธ์. “คุณภาพบริการตามความคาดหวังและการรับรู้ของผู้รับบริการในงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑.
- ทองหล่อ นาดหอม. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกบริหารการศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๓๕.
- ทิพวัลย์ บินะกาลัง. “แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๗.
- ธเนศ อุทธโยธา. “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนผดุงวิทย (วัดศรีบุญเรือง) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ๒๕๔๗.
- นพรัตน์ วัจวล. “ความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

- นรินทร์ สมสมัย. “แรงจูงใจในการเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสามัญ วิธีเรียนแบบไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๒.
- นลินี เสนาป่า. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้บริการในการเลือกสถาบันสอนภาษาต่างประเทศ ในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔.
- นิยม สารรัตน์. “การเปรียบเทียบเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างผู้เรียนในโปรแกรมวิทยาศาสตร์ กับผู้เรียนในโปรแกรมศิลปะภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เขตการศึกษา ๙”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๔.
- ประเทือง สุธสุวรรณ. “การศึกษาการรับรู้และความคาดหวังของครูต่อสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๙.
- ประภาศรี มานะ. “ศึกษาลักษณะผู้ตัดสินใจศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ ๔ ในจังหวัดสมุทรสงคราม”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๘.
- ประหยัด ทองมาก. “ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๙.
- พจณี รัตนมณี. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลชวนชื่น”. **ภาคินพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๗.
- พระมหาจำลอง พรหมแสน. “ผลการสอนแบบโยนิโสมนสิการต่อการคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนธรรมราชศึกษา อำเภอ เชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕.
- พระมหาธีระศักดิ์ ดวงศิริ. “พฤติกรรมการสอนของครูสังคมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗.

- พระมหาบุญทัย นนสีลาด. “มูลเหตุของการเข้ามาเรียนของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔.
- เพชรี हालाภ, “ความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาระดับกลางที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้บังคับระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๘.
- ภณิษา พรหมโน. “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนในการเลือกและไม่เลือกโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำหรับบุตรหลาน”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑.
- ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ. “รูปแบบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- ภัสรา จันโทมุข. “แรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยในนาฏศิลป์กาฬสินธุ์”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๒.
- มัชฌิมา ชนะหทัย. “ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทผู้นำการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๘,
- รังรอง สีทองดี. “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร”. **วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๕.
- ละมัยภรณ์ เพียงไทยสง. “การศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์”. **วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๓๗.
- วาสนา เจริญวิเชียรฉาย. “สิ่งจูงใจของนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.
- วิชัย กองอุดม. “ศึกษาแรงจูงใจการเข้าศึกษาสายสามัญของนักศึกษา ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย”. **วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสารคาม, ๒๕๔๒.

วิลาวลัยย์ ด่านสิริสุข. “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านดอนมะยาง กม. ๓ จังหวัดยโสธร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐.

ศศิธร เวียงเหล็ก. “ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๒.

ศรีพรรณ สิทธิพงศ์ อ่างใน พระอธิการชนโชติ เขื่อนเพชร. “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุศึกษา ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๔๗.

อักษรศาสตร์ ฝ่ายกลาง. “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของครูกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๗.

(๔) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์ :

โรงเรียนธรรมราชศึกษา. ข้อมูล : แผนกนายทะเบียน ฝ่ายวิชาการ. โรงเรียนธรรมราชศึกษา ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓.

๒. ภาษาอังกฤษ

Bovee, Courtland L. and others. **Management**. New York : McGraw-Hill, Inc., 1993.

Darkenwald, Gordon G, and Sharan B. Merriam. **Adult Education Foundation of Practice**. New York : Harper and Row Publishers, 1982.

David C. McClelland. **The Achieving Society**. Princeton New Jersey : Vam Nostrand, 1961.

Hal, W. Beder and Thomas Valentine. “Motivation Profiles of Adult Basic Education Students,” *Adult Education Quarterly*. 40(2) : 78-94 ; winter, 1990.

Herzberg, Frederick Et Al. **The Motivation to Work**. New York : John Wiley and Sons, 1959.

Maslow, A.H., **Motivation and Personality**. New York : Harper & Row Publishers, 1970.

Reynolds, Michael Merle. "The Self Directedness and Motivational Orientation Adult Part – time Students at Community College," **Dissertation AbstractsInternational**. 1969 : 3571 – A ; June, 1986.

Vroom, Victor H. **Management and Motivation**. Harmondworth : Penguin, Book Ltd, 1970.

๓. สารสังเขปออนไลน์

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง, พจนานุกรมออกซ์ฟอร์ด (Oxford Advanced Learner's Dictionary : 2000), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Expectancy_Theory.htm [๙ มกราคม ๒๕๕๕].

สมเด็จพระพุฒาจารย์, ข้อมูลแสดงการดำเนินการพัฒนาของกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ปีการศึกษา ๒๕๕๒, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.karnkusol.org/index15.php> [๙ มกราคม ๒๕๕๕].

ที่ ศบ ๖๑๖.๑๓/๑๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่ ๑๓๕ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย

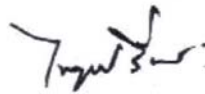
เรียน คร.พิสิษฐ์ โศตรสุโพธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงการงานวิจัย	จำนวน	๑	ชุด
	๒. เครื่องมือวิจัย	จำนวน	๑	ชุด

ด้วย พระมหาพนมกรณ์ ฐิตเมธี (นามราชา) เลขประจำตัวนิต ๔๕๖๑๐๕๕๗๘ เป็นนิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ภาคพิเศษ) ของศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา
ต่อของนักเรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
THE INFLUENT FACTORS TO DECISION FOR STUDYING OF STUDENTS AT MONASTIC
SCHOOL IN BUDDHISM : A CASE STUDY OF DHAMMARAT SUKSA SCHOOL, CHAIANG MAI
PROVINCE” ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ ทางศูนย์
บัณฑิตศึกษาฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในลักษณะงานวิจัยดังกล่าว จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมืองานวิจัย จึงขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพฑูรย์ รินสัตย์)

ปฏิบัติหน้าที่แทน

รักษาการเลขานุการศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่

ศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่

โทร. ๐-๕๓๒๗-๘๕๖๖ ต่อ ๓๑๑

ที่ ศธ ๖๑๑๖.๑๓/ว๑๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่ ๑๓๕ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.วิโรจน์ อินทนนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงการงานวิจัย	จำนวน	๑	ชุด
	๒. เครื่องมือวิจัย	จำนวน	๑	ชุด

ด้วย พระมหาพนมกรณ์ ฐิตเมธี (นามราชา) เลขประจำตัวนิต ๔๕๖๐๐๕๑๕๗๘ เป็นนิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ภาคพิเศษ) ของศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา
ต่อของนักเรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
THE INFLUENT FACTORS TO DECISION FOR STUDYING OF STUDENTS AT MONASTIC
SCHOOL IN BUDDHISM : A CASE STUDY OF DHAMMARAT SUKSA SCHOOL, CHAIANG MAI
PROVINCE” ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ ทางศูนย์
บัณฑิตศึกษาฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในลักษณะงานวิจัยดังกล่าว จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมืองานวิจัย จึงขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพฑูรย์ รินสัตย์)

ปฏิบัติหน้าที่แทน

รักษาการเลขานุการศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่

ศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่

โทร. ๐-๕๓๒๗-๘๕๖๗ ต่อ ๓๑๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน : ศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่ โทรศัพท์ ๐-๕๓๒๓-๘๕๖๗ ต่อ ๓๑๑

ที่ ศษ ๖๑๑๖.๑๓/ว๑๕ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์รุ่งทิพย์ กล้าหาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงการงานวิจัย	จำนวน	๑	ชุด
	๒. เครื่องมือวิจัย	จำนวน	๑	ชุด

ด้วย พระมหาพนมกรณ์ จิตเมธี (นามราชา) เลขประจำตัวนิต ๔๘๖๑๐๕๑๕๓๘ เป็นนิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ภาคพิเศษ) ของศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา
ต่อของนักเรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
THE INFLUENT FACTORS TO DECISION FOR STUDYING OF STUDENTS AT MONASTIC
SCHOOL IN BUDDHISM : A CASE STUDY OF DHAMMARAT SUKSA SCHOOL, CHAIANG MAI
PROVINCE” ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ ทางศูนย์
บัณฑิตศึกษาฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในลักษณะงานวิจัยดังกล่าว จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมืองานวิจัย จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ไพฑูรย์ รื่นศักดิ์)

ปฏิบัติหน้าที่แทน

รักษาการเลขานุการศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่

วัดสวนดอก

ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทร. (๐๕๓) ๒๗๘๖๖๗, ๒๗๕๑๔๕, ๒๗๐๔๕๑
๒๑๐๓๗๕, ๘๐๘๔๑๑-๓
โทรสาร : (๐๕๓) ๒๗๐๔๕๒
www.cmbu.net

ที่ ศธ ๖๑๑๖.๑๓/๖๐.๑

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูล

นมัสการ ผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ด้วย พระมหาพนมกรณ์ อุตเมธี (นามราชา) เลขประจำตัวนิต ๔๘๖๑๐๕๑๕๗๘ เป็นนิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ภาคพิเศษ) ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ
ของนักเรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
THE INFLUENT FACTORS TO DECISION FOR STUDYING OF STUDENTS AT MONASTIC
SCHOOL IN BUDDHISM : A CASE STUDY OF DHAMMARAT SUKSA SCHOOL, CHANG MAI
PROVINCE”

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเขียนวิทยานิพนธ์ของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ จึงขอ
ความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าไปเก็บข้อมูลดังกล่าว โดยนิสิตจะเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

จึงน้อมสการมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

นมัสการมาด้วยความเคารพ

(ดร.ไพฑูรย์ รินสัตย์)

รักษาการเลขานุการศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่

ศูนย์บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่

โทร. ๐-๕๓๒๗-๘๕๖๗ ต่อ ๓๑๑

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามบัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้า
ศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนธรรม
ราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรม
ราชศึกษา มีทั้งหมด ๕๒ ข้อ

๒. การตอบแบบสอบถาม จะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนหรือการสอบของนักเรียน
ผู้วิจัยจะเก็บผลการตอบของนักเรียนแต่ละคนไว้เป็นความลับ จะเสนอผลการตอบแบบสอบถาม
โดยภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนธรรม
ราชศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม
ตามความเป็นจริงทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและขอขอบคุณในความร่วมมือ
มา ณ ที่นี้

พระมหาพนมกรณ์ จิตเมธี (นามราชา)
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา พระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่

ตอนที่ ๑ : แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

๑. สถานภาพ

- นักเรียนบรรพชิต
 นักเรียนคฤหัสถ์

๒. ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

- มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ ๒ : แบบสอบถามแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้นเป็นแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับระดับแรงจูงใจที่ตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนธรรมราชศึกษาของท่านเพียงข้อละ ๑ ช่องเท่านั้น

ข้อ ที่	ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	ระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้า ศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๑	เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ					
๒	ศรัทธาเพราะเชื่อว่าพระสงฆ์มีระเบียบวินัย					
๓	เชื่อว่าพระสงฆ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้					
๔	เชื่อว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนธรรมราชศึกษาแล้วจะเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม					
๕	เชื่อว่าหลักคำสอนของศาสนาสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้					
๖	เชื่อว่าได้เรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง					

ข้อ ที่	ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	ระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้า ศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๗	เชื่อว่าผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราช ศึกษามีหลักธรรมวินัยควบคุมพฤติกรรม					
ด้านสวัสดิการ						
๘	มีทุนการศึกษา อาหารกลางวันที่เหมาะสมแก่ นักเรียนที่ยากจน					
๙	มีการยกเว้นค่าเล่าเรียน					
๑๐	มีระบบการยืมหนังสือเรียนช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย					
๑๑	มีผู้จัดหาชุดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องนุ่งห่มฟรี ถวายให้แก่นักเรียน					
๑๒	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยแก่ การศึกษาเล่าเรียน					
๑๓	มีที่พักอาศัยขณะเล่าเรียนที่เหมาะสมแก่นักเรียน ที่มีความต้องการ					
๑๔	มีอาหาร เครื่องดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ รสชาติ ดี ราคาเหมาะสม					
ด้านชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากสังคม						
๑๕	สังคมให้การยอมรับผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียน ธรรมราชศึกษา					
๑๖	ผู้บริหารโรงเรียนเป็นพระเถระที่น่าเคารพเลื่อมใส และสามารถจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ					
๑๗	โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาและมีชื่อเสียงเป็นที่ ยอมรับ					
๑๘	ผู้บริหารและครูผู้สอนประพฤติตนเหมาะสมนำ เลื่อมใสของสังคม					
๑๙	ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทและเป็น แบบอย่างที่ดีให้กับสังคม					

ข้อ ที่	ด้านศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา	ระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้า ศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๒๐	ผู้ปกครองเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนหรือรู้จักคุ้นเคย กับผู้บริหารหรือครูผู้สอนในโรงเรียน					
๒๑	ผู้บริหารและนักเรียนได้ให้การบริการแก่ชุมชน ตามความต้องการของสังคมด้วยดีมาตลอด					
ด้านความต้องการของผู้ปกครอง						
๒๒	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรได้มีโอกาสศึกษา หลักสูตรทางศาสนาพร้อมกับการเรียนสาย สามัญ					
๒๓	ผู้ปกครองไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งให้บุตรเรียนใน โรงเรียนอื่นๆ					
๒๔	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อ หนีไกลจากปัญหายาเสพติด					
๒๕	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อ หนีไกลจากปัญหาการเที่ยวกลางคืน					
๒๖	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อ หนีไกลจากปัญหาการเรียนการพนัน					
๒๗	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนในโรงเรียนวัดเพื่อ หนีไกลจากปัญหาการดูการละเล่น					
๒๘	การบวชเรียนถือว่าเป็นการทดแทนบุญคุณของ ผู้ปกครองพร้อมได้เรียนหนังสือควบคู่กันไป					
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
๒๙	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่ตน สอนเป็นอย่างดี					
๓๐	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็น สำคัญ (child center) และสอดคล้องกับสภาพ เหตุการณ์ปัจจุบัน					

ข้อ ที่	ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้า ศึกษาต่อในโรงเรียนธรรมราชศึกษา				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๓๑	ครูผู้สอนมีวิญญูณความเป็นครูสูง เอาใจใส่ทุ่มเท ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ สุดความสามารถ ของตน					
๓๒	มีสื่ออุปกรณ์และห้องสนับสนุนการศึกษาอื่น ๆ เช่น ห้องอินเตอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องทดลองทาง วิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ					
๓๓	ระบบการวัดผล ประเมินผลนักเรียนถูกต้อง เหมาะสมเที่ยงตรง ได้มาตรฐาน					
๓๔	นักเรียนสามารถนำความรู้ความสามารถจาก การศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
๓๕	นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนใน สถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนต้องการได้					
ด้านลักษณะอันพึงประสงค์						
๓๖	นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกสุภาพ อ่อนโยน เป็นมิตรต่อผู้อื่น					
๓๗	นักเรียนมีพฤติกรรมประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ตามกฎระเบียบของโรงเรียน และกฎหมาย บ้านเมือง					
๓๘	นักเรียนมีพฤติกรรมเคารพรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
๓๙	นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้อยู่เสมอ					
๔๐	นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เกี่ยวข้องกับ เช่น สุรา บุหรี่ และสิ่งเสพติดอื่นๆ					
๔๑	นักเรียนมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการทำงาน นิยมการทำงานเป็นกลุ่ม					
๔๒	นักเรียนมีพฤติกรรมจิตอาสา เสียสละเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม					

ประวัติผู้ศึกษาวิจัย

- ชื่อ/ฉายา/นามสกุล : พระมหาพนมมกรณ์ ฉายา จิตเมธี นามสกุล นามราชา
- วัน/เดือน/ปีเกิด : วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๙
- ภูมิลำเนา : ๓๒๒ บ้านห้วยไคร้ ตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ๕๖๑๕๐
- ประวัติการศึกษา : พ.ศ. ๒๕๓๘ สำเร็จการศึกษานักธรรมชั้นเอก จากสำนักเรียน วัดพระสิงห์ วรมหาวิหาร ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่
- : พ.ศ. ๒๕๔๒ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (พธ.บ.)
- : พ.ศ. ๒๕๕๒ สำเร็จการศึกษาเปรียญธรรม ๕ ประโยค จากสำนักเรียนวัดพระสิงห์ วรมหาวิหาร ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่
- อุปสมบท : เมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ณ พัทธสีมาวัดห้วยจี่ว อำเภอจุน จังหวัดพะเยา
- หน้าที่ : ครูสอนโรงเรียนธรรมราชศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- : ครูสอนโรงเรียนพุทธศาสนานานาชาติ วัดพระสิงห์ วรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- : ครูสอนนักธรรมและธรรมศึกษา โรงเรียนธรรมราชศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร ถนนสามล้าน ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่